

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Kövös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

Kérjük azokat a tisztelt vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése április 1-én lejárt, hogy előfizetésüket az illető postahivatalnál minél előbb ujtsák meg, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen.

A válaszfelirat.

Budapest, április 1.

Az újonnan kinevezett kormány a bemutatkozott a képviselőháznak. A kormány bemutatkozása kapcsán Kossuth Ferencz határozati javaslatot terjesztett be, hogy a parlament válaszfelirattal állítsa szembe a maga álláspontját a király eltérő álláspontjával. És gróf Apponyi Albert a Kossuth Ferencz javaslatának támogatásában kifejtette, hogy a válaszfelirat legegyszerűbb kötelességünk, mert ha a törvényhozás egyik faktora ünnepélyesen hangsúlyozza a törvényben megadott felségjog egyik magyarozatát, a törvényhozás másik faktorának is kötelessége a maga eltérő magyarozatát ünnepélyesen hangsúlyozni. A királyi leíratra a képviselőház válaszfelirata nemcsak udvariassági aktus, hanem nemzeti kötelesség is.

A kormány Kossuth Ferencz határozati javaslatával szemben még nem jelezte álláspontját. Gróf Andrássy

Gyula, akinek véleményét minden körülmények között nagyrabecsüljük, azt az egyéni nézetét fejtette ki, hogy a válaszfelirat terve nem sikerülhet s így nemzeti gyöngeségünk csak egy újabb bizonyítékkal illusztrálva derülne ki. Ugy kell tehát lenni, hogy a kormány a válaszfelirat tervéhez nem fog hozzájárulni. S ezt, ha gróf Andrássy Gyulának igaza lesz, a különben is borús helyzet borúsabbá válásának kell minősítenünk. Mert ha a korona az 1888: XVIII. tcz. magyarozatában a saját álláspontját nemcsak a válság intézésében érvényesítette, de a miniszterelnök által ellenjegyzett legfelsőbb kéziratban örök időkre hangsúlyozta is: akkor a nemzet törvényhozásának nem szabad némán terdet-fejet hajtania, nem szabad az utókorra azt a látszatot hagynia, hogy egyetlen szava sem volt az inkriminált felségjog királyi magyarozata ellen. Abba, hogy magasabbrendű politikai okokból egy elvi konfliktus ne tétessék időnap előtt aktuális összeütközéssé, talán még bele lehetne nyugodni. De hogy az egyik elvi kijelentéssel ne alítsák szembe a másik elvi kijelentést, hogy tehát a királyi deklarációra a parlamentnek egyetlen szava se legyen: belenyugodni nem lehet. A törvényhozás két egyenrangú faktora közül egyik se vállalhat önkéntes némaságot, ha az

utókor előtt nem akar szolgálkúnek látszani.

Mint ahogyan Kossuth Ferencz hangsúlyozta: senki sem kívánja a magyar parlamentben megnehezíteni a király uralkodói kötelességének gyakorlását. Tiszteljük mi is az ősz királyt és lelkiismereti konfliktus elé állítani sajlott korában nem kívánjuk. De a válaszfelirat éppen olyan kevéssé volna törvény, mint ahogy nem törvény a király leírata sem. Ez a leírata a korona egyoldalú álláspontját jelzi s a válaszfelirat is csak a parlament egyoldalú álláspontját jelezné. Ezt azonban jelezni igencsak kötelesség, mert előzőleg a király is jelezte a magáét. S mi akadály lehetne a válaszfelirathoz való hozzájárulásnak? A miniszterelnök már tegnap is kijelentette a munkapárt értekezletén, megismételte ma a parlamentben is, hogy a kormány jogi álláspontja nem változott, csak annak érvényesítését függeszti fel arra az eshetőségre, ha a meglevő nézeteltérés valaha aktuálissá válnék. Ugyanezt mondta, kétségtelenül az egész munkapárt nevében válaszul, gróf Tisza István is. Hogy a Kossuth-párt és gróf Andrássy Gyula elvi álláspontja szintén nem változott: azt talán mondani sem kell. Ha pedig ilyenformán az 1888: XVIII. tcz. magyarozatának kérdésében az egész magyar parlament egy

A véletlen találkozás.

Irta: Paizs Ödön.

(Utánozmás cíl.)

János megállott a sarkon. A villamoskocsik nagy vígan dühörögtek el előtte. Némelyiknek még a csengője is megezőlalt, belecsörömpölt a zsongó lármába. János fülét hasogatta az éles zaj. Eltorzult az arca, tehetetlen düh fogta el. Izmaiban a szétpattanásig feszültek az erek, már-már odarohant a gyorsan síkló vasúthoz, az ajkán majd kitérték a szavak:

— Mit kacagasz, mit nevezsz, engem gunyoloz ki...?

A kocsi elrogtak, ujak jöttek, a csengő csilingelése újra bántotta Jánost, emberek siettek el mellette, tán mosolyogtak is. De János úgy érezte, hogy mindenki csak őt nézi, csak az ő tehetetlenségét kacagja ki. Mert nagyon gyámoltalanul állt ott János. A véletlen találkozára várt már vagy négy napja. Amikor az óra mutatója feltalokodott a tizenkettő felé s a rozoga, nagy, otromba szerkezet elkopott hangon verni kezdte a nyolozat, magára kapta a ruháját, szaladt kifelé. Csak az Andrássy-úton lélegzett fel. Meglassította a lépteit, a kezét mélyen elsüllyesztette a bő kabátja zsebében. Az arczára megfásult, unatkozó vonást erőszakolt. Szép kék szemével, amely olyan álmódoszóvá puhította az arczát, kutatva nézgetett mindenfelé. A sűrű, folyton meg-megújuló emberáradatban kereste a maga leányát. Ugy várta, hogy egyszerre kettéváljon a kaosz, a fekete, hullámozó tömeg s vidáman, moso-

lyogva elétoppan a leány. A hangját is hallotta, a kacagás muzsikált ki belőle:

— Milyen érdekes, hogy most mi így, véletlenül összetalálkoztunk...

És János már mondta is a sok banális szót. Erre járt, erre felé volt dolga. Igazán egyszerű, hogy a véletlen így összehozta őket és... és... a többit már igazán a sorsra bízta...

De a leány csak nem akart jönni. Már négy nap óta hiába várt rá. Már négy nap óta ment haza boszusan, megsavanyodtak a napjai, dolgozni se tudott, csak folyton a nem sikerült véletlen találkozásokat siratta...

Most gondolt egyet. Szótlanul visszafordult s mintha üldözték volna, rohant, rohant visszafelé. Hátra se mert nézni, a gyöngyök kiesillantak a homlokán s szinte érezte, amint szeges korbácscsal verik, verik előre... Csak a sarkon csudott fel, a mosoly végre megjelent a gyönyörű ajkán s úgy érezte, mintha az időt csalta volna meg, mintha a mai napra még egy napot tudott volna ellopni magának. Megint megindult, előlről kezdődött a játék.

Közel járt már a sarokhoz. A csörömpölő villamosok megint bántani kezdték, azt hitte, hogy ma is hiába várta a leányt. A fekete tömegben kaczerán himbálódzott egy lenge toll. János elsápadt. Hirtelen lesütötte a tekintetét, a legjobban szeretett volna visszafordulni, vagy elszaladni, rohanni, rohanni... Jön a leány...! — csak ez a gondolat foglalkoztatta, de azt a szép czerimóniát, amit olyan pompásan kiszínezett magának, nem tudta betartani. Érezte és megérezte, hogy gyámoltalan lesz a leány előtt... Aztán abba reménykedett, hátha nem ő... igen, mégse

ő, másnak is lehet ilyen tolla... De azért nem mert feltekinteni, úgy ment lehajtott fejjel, az arczába szökött vérrel, mint az elcsinett tolvaj.

Két kéz nehezedett a vállára, két gyöngy, finom kéz. Nagyot kacagott a leány s duresz szemrehányást érzett a hangján:

— János, János, hát már észre se akart venni engem...

János felpillantott. A vér az arczában, lánggá változott, erősen égette belől az arcbőrét. Meg-megremegett a teste s tompán, nehezen mozgott csak az agya, hogy előszedje az olyan pontosan kiczirkalmazott mentéégeit. De ehelyett csak egy szó tudta elhagyni az ajkát:

— Ilus, Ilus, maga az!...

A leány ruganyos teste megrázkódott a nevetéstől:

— Nem, nem, nem én vagyok, csak az anyám. Engem várt?

A férfi úgy érezte, mintha a legnagyobb titkát rabolták volna el:

— Dehogy, igazán nem, hová gondol... Dolgom van erre.

Olyan féltő sietséggel védekezett, hogy a leány ajakán még mindig nem akart elhalni a mosoly:

— Lássá, pedig kár, mert elkísérhetett volna...

János szép szavakat keresett, de nem talált. Majd érezte, hogy már mondani kell valamit, mert különben igazán kikacagja a leányt.

— De azért, ha megegyed, mégis leszek a maga alázatos lovagja...

Ilus hirtelen félbeszakította.

állásponton van: mért ne lehetne ezt ünnepléses dokumentum gyanánt egy válaszfeliratban az utókorok is átadnia?

Az ősz király lelkiismereti konfliktusa a nemzetnek is fáj, mint a királynak. Ha az ősz király helyzete a konfliktus messzi kitolásával megszüntethető s a többség élén a kormány erre elszánta magát: ezt emberi szempontból meg lehet érteni. De van lelkiismerete a nemzetnek is és ezt se szabad konfliktus elé állítani. Nem szabad a nemzetetől azt kívánni, hogy amikor a korona a maga álláspontját hangsúlyozza, a nemzet egyszerűen néma maradjon. A parlament hadd mondassa ki legalább, amit érez és vall. Nem azért, hogy a konfliktust kielelje, hanem azért, hogy a konfliktus kitolását az utókor előtt becsületesen igazolja. S még arról sincs szó, hogy a többség egyelőre ismeretlen válaszfelirati javaslatához járuljon hozzá. Kossuth Ferencz egyelőre csak egy felirati bizottság kiküldését javasolta. Ez a bizottság javasolhat legjobb hite és meggyőződés szerint olyan felirati javaslatot, mely többség hangulatával számol s a bizottság kisebbsége, ha szükségét látja, elterjeszt majd egy kisebbségi javaslatot is. De legalább nyoma maradjon minden időre, hogy a parlament miért cselekedett úgy, ahogy cselekedett s mi volt az elvi álláspontja, mikor annak gyakorlati érvényesítéséről bizonyos okokból le is mondott.

Ismételjük: nem akarunk konfliktus-politikát erőszakolni. De Kossuth Ferencz határozati javaslata a parlament reputációjának kérdése. Ha a magyar parlament nem akarja hitelét veszteni: álláspontjának egy felirati javaslatba foglalásával igazolnia kell magát a nemzet és az utókor előtt.

Az új — régi helyzet.

— Tisza és Andrássy állásfoglalása. —
Megoldás helyett ismét küzdelmek.
— Hírek a politika világából. —

Budapest, április 1.

A reaktívált Khuen-kabinet mai képviselőházi bemutatkozása élénken mutatta, hogy a régi helyzet nem változott, sőt, ha lehet, csak rosszabbodott. A munkapártnak a rezolúció dolgában való hiperlojális páfordulása éppen nem volt épületes látvány s a hangos tüntetés a király mellett sem enyhítette ezt a meghátrálást. A miniszterelnökön kívül tegnap gróf Tisza István, ma pedig gróf Andrássy Gyula igyekeztek ugyan meggyőző erővel bizonyítani, hogy a kormány és a többség nem tehetett mást, mint azt, hogy fentartva álláspontját, meghajolt az ősz király érdeklődésére és alkotmányossága előtt, de a függetlenségi ellenzék mégsem puhult meg, mert ennek viszont az a helyes és logikus álláspontja, hogy miért kell mindig a nemzeti akaratnak deferálnia az uralkodói akarat előtt. A küzdő pártok máris bejelentették a legkiméletlenebb harcokat a közjogunkat veszedelmesen érintő véderőreform ellen s így megoldás helyett be nem látható következtetési újabb válság felé sodródnak.

Híreinket itt adjuk:

Stürgkh és Bilinski a királynál.

Mint Bécsből jelentik: A király tegnap délután külön kihallgatáson fogadta Stürgkh gróf osztrák miniszterelnököt. A kihallgatás egy félóra hosszat tartott.

Bilinski lovag közös pénzügyminisztert ma délelőtt 11 órakor fogadta egy óra hosszúságú tartó magánkihallgatáson az uralkodó.

Ez a két audiencia kétségkívül bizonyos összefüggésben van a változott magyar politikai helyzettel. Az osztrák miniszterelnök alkalmasint a királyi szöveg miatt járult a trón elé, mert valószínű, hogy úgy ezt, mint a király lemondásáról szóló hírt interpelláció tárgyává teszik a Reichsrathban.

A kormány kinevezése.

A hivatalos lap vasárnapi száma közli a kormány kinevezéséről szóló királyi kéziratokat s a manifestumot, amely már megjelent a lapokban is. A miniszterelnökhöz intézett kézirat így hangzik:

„Kedves gróf Khuen-Héderváry!

Vonatkozással f. évi márczius hó 7-én kelt elhatározásomra, Önt magyar miniszterelnökkémmé újból kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásában megerősítem. Kelt Bécsben, 1912. évi márczius 30-án.

FERENCZ JOZSEF s. k.

Khuen-Héderváry s. k.“

Azután egy másik királyi kézirat a többi miniszterek kinevezéséről szól s végül külön-külön Lukács Lászlóhoz, Beöthy Lászlóhoz, Serényi Béla grófhhoz, Zichy János grófhhoz, Székely Ferenczhez és Hazai Samuhoz is intézett a király egy-egy kéziratot, amelyben eddig viselt miniszteri állásukban megerősíti őket. Gróf Khuen-Héderváry Károly a miniszterelnökségen kívül a belügyi, illetőleg a király személye körüli és a horvát miniszteri állásokra is ismét kineveztetett.

A manifestum előzménye.

Vasárnapi számunkban beszámoltunk arról a szenzációs, rendkívüli eseményről, mely a rezolúció elejtését, a Khuen-kormány reaktíválását, s a királyi manifestum kibocsátását megelőzte. E szerint a miniszterelnök pénteki audienciáján az uralkodó könyves szemmel lemondási készségét hangoztatta arra az esetre, ha a rezolúció dolgát továbbra is erőszakolnák. Erről a drámai jelenetről való értesülésünket megerősíti a bécsi felhivatalos jellegű Montagsrevue mai számának vezető cikke, amely ezt írja:

„Csakugyan komolyan szó volt a legutóbbi időben Ferencz József király lemondásáról. Gróf Berchtold külügyminiszter, mint a császári ház minisztere négyszer jelent meg audiencián a királynál és minden előkészület megtörtént már a király lemondására, csak éppen arra volt még szükség, hogy Ferencz Ferdinánd trónörökösét telefonon hívják Bécsbe s a következő napon végrehajtsák az ünnepes aktust. Ezért sietett gróf Héderváry a magyar házba és hívta föl te-

— No lássa, ez az egyetlen okos mondat, amit ma este mondott...

János mentek visszafelé egymás mellett. A leány virág, egészséges üdösséggel. Folyton ide-oda nézegetett. Nem kapta rögtön vissza a tekintetét, ha valaki kíváncsián végig futtatta a keblein a szeme pillantását. Nem is kaczerkodott, még tudomást se vett a szerelmes az éhes tekintetéről, csak nézett gondtalanul, vidáman.

János már vagy ötször akart elrohanni Ilus mellől. A keze ökölbe szorult, oda akart rohanni s mindenkinek beverni a koponyáját, aki a leányra emelte a szemét. A legjobban szeretne volna magához ölelni Ilust, elszaladni, elbujni vele, ahol csak ők ketten lennének, igen, csak ők ketten...

A csendet Ilus hangja zavarta meg:

— Ja igaz, nekem magával számolnivalóm is van. Miért nem volt a múlt vasárnap és azelőtt nálunk? Hiszen a fiukkal mindig együtt mulattunk...

János előállt a régen elgondolt hazugságaival:

— Nagyon, nagyon sok volt a dolgom. Aztán családi köteleességek...

Ezt a pár szót olyan furcsán, olyan nehezen mondotta, hogy a leány figyelni kezdett és tekintetét belemélyesztette János ingadozó szemébe. Egy pillanat alatt megértett mindent, megérezte a fiu belsejéből kisugárzó melegséget. De aztán sok minden eszébe jutott. Ujra és újra hallotta azt a sok apró kalandot, amit a fiu barátai meséltek neki. Sok leánynyal, de még több asszonynyal, hódító, melegtűtő asszonyokkal volt dolga Jánosnak. És most nem tudta megmagyarázni, hogy miért olyan gyámoltalan,

olyan félszeg vele a férfi. Emlékezett rá, amikor egyszer forró és szép szavakat sugott a fülebe, hidegen leintette:

— Ugyan, mit gondol, hogy az én fejem is olyan könnyen elcsavarhatja?

És ekkor a fiu olyan szomorú lett. Olyan bus volt, mint most. A leány már akkor sajnálta, már akkor olyanfajta érzése volt, hogy talán ő mégis kivétel, ő belé nem a hódító férfi, hanem János minden érzésével, gondolatával beleszeretett. Most is úgy volt, de a másik által elbeszélte kalandok eltántorították. Csöndesen, halkán mondotta:

— Lássa, János, én tudom, hogy mi a maga baja. Maga azt gondolja, hogy szerelmes belém... És... és — ne szakítson félbe — most meg is esküdne rá és igaza volna... Pedig maga nem szeret engem, csak kíván... Kívánatos vagyok magának, mert valami apró, tán nagyon csekély nüansszal más vagyok, mint a többiek, akikkel eddig foglalkozott. De ez csak holnapig tart. Maga olyan, mint a vidám, gondtalan pillangó. Ide-odaszállás, itt is, ott is learatja a virágok feltéve őrzött porát, aztán elmegy, nem törődik, hogy ez a szegény bánatában talán még meg is hal...

János felkapta a fejét. Az egész beszéd alatt a tekintetével szinte falta a leányt. Kiabálni szeretett volna, de a leány hangja olyan puha lágy volt, hogy ő maga is csak lassan, csöndesen felelhetett:

— Igen, igaza van, ilyen voltam én azelőtt. De most, most már minden másképp van. Lássa, én bevallom: magának valamit. Én hazudtam, igen közönségesen, bután, ostobán hazudtam magának, hogy nekem dolgom volt, családi ügyek; igen én hazudtam, mert

nem mertem elmenni magukhoz. Nagyon, nagyon féltem, hogy halálosan — ne haragudjon a nagy szavakért — magába bolondulok. És ez nagy, nagyon nagy baj volna. Aztán — utálva magam, — de félre álltam. Félre, meghátráltam egy másik előtt. Hallottam, hogy magának vőlegénye van, gazdag, jó parti, maga is szereti, boldogok lesznek... és... és nem tudtam fölvenni a harcot. Féltettem magam magamtól. Igen, igen így van és most lássa be, hogy rossz volt az ítéletem rólam...

Ilus arca elkomorodott. Azok a korlátok, amit az előítélet, az ész, a higgadtság emelt előtte, leomlottak. Egész más színben, sokkal magasztosabb fényben látta már a férfit:

— János, János, amit most mondok magának — s remegett a hangja — az első ember, aki hallja. Igen, a titokzatos vőlegényem, aki nincs itt, aki gazdag, aki szeret, akit szerettek: nem mese. Legalább nem volt mese mostanáig. Ennek története van. Egy kis faluba kerültem a nyáron, hogy hová, az mellékes. A szüleim ekkor már eligértek valakinek és én se ellenkeztem: szép, kedves fiu volt, elég gazdag, hogy pompás, vig életet biztosítson nekem. És ott elém került egy ifju. Sokkal fiatalabb, sokkal kedvesebb, mint a rámerészakolt vőlegényem. Áthancuroztuk a két hónapot, a verőfényes napokat és az utolsó délelőtt megfogta a fiu a kezemet:

— Ilus, én szeretem magát és érzem, hogy maga is engem. Ugy-e eljön hozzám feleségül?

Váratlanul érték a szavak. Ugy beleltem már magam abba a gondolatba, hogy másik lesz a férjem, el sem tudtam képzelni,

lefonon mi
koczk s a
A király
dent, ami
A király
mét vissza
derváry al
A ma
bécsi Kor
teszi közzé:

„A re
Héderváry
nak lefoly
szóban m
okot, de r
Miután a
getések a
mészetszer
alig kell l
részletek

Amint
pán a tört
nak részlet
sek, de ma
érinti.

Va

Az orsz
nap este! bá
értekezlet
kinevezett k
kárók, a pá
sokan a pá
tagok közül
Khuen-Héde
dett szólásra

— Nag
ismét itt e
tudni, a ko
dásunkat, a
sebbek, sőt
vettek, amer
amint azt k
is méltóztat
Látott egy
retével meg
feladatát, h
biztosítsa é
is érintetlen
sok követke
kultak. Ez
ha ennek lo

hogy más
is mondan
este is for
jött a hir
gát, de ki
Nem tudja
árulni. E
aludtam
tam...

— A
Eluta
nap egy-k
a papiros
szélt, maj
És elmúlt
tudom m
levelek, e
sorok...

Egy-l
mondóan

— H
most is t
érezem, h
vége...

Hírte

— L
szerelemb
egész és
moros pil
möruságg
János
sugta a f

— I
belső nag
A le
keze már
erőtlenül
belsője

lefonon minisztársait Bécsbe, hogy velük tanácskozzék s a tanácskozáson a rezolúciót elejtsék. A király meghatalmazta Héderváryt, hogy mindent, ami audienciáján történt, elmondhassa. A király az ismeretes kézirat aláírása után ismét visszanyerte jókedvét és dicséret gróf Héderváry államférfiúi művészetét.

A magyar kormány hozzájárulásával, a bécsi *Korr. Bur.* a következő kommunikát tezi közzé:

„A reggeli lapok oly leírásokat hoznak gróf Héderváry miniszterelnök pénteki kihallgatásának lefolyásáról, amelyek a nyilvános diskuszióban messzemenő következtetésekre adtak okot, de részleteiben nem teljesen egyeznek meg. Miután a kihallgatás folyamán folytatott beszélgetések a főnálló gyakorlatnak megfelelően természetesen a nyilvánosság körén kívül esnek, alig kell különösen rámutatni, hogy az említett részletek nem tarthatnak igényt hitelességre.“

Amint ebből a czáfolatból látható, csupán a történelmi jelenet megrázó dialógusának részleteinek leírásában találhatók eltérések, de magát a tényt ez valódiságában nem érinti.

Vasárnapi pártértekezletek.

Az országgyűlési nemzeti munkapárt vasárnap este báró *Dániel* Gábor alelnök elnöklésével értekezletet tartott, melyen megjelent az újonnan kinevezett kormány valamennyi tagja, az államtitkárok, a párt képviselő tagjai teljes számban és sokan a párt kültagjai, különösen a főrendiházi tagok közül. Az értekezlet megnyitása után gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök emelkedett szóra:

— Nagyon komoly elhatározások után lépek ismét itt elétek. Amint igen jól méltóztattok tudni a koronának azon aggályai okozták lemondásunkat, amelynek, sajnos idővel nem lettek kisebbek, sőt ellenkezőleg, igen komoly fordulatot vettek, amennyiben a korona felfogása szerint, amint azt különben a hozzám intézett kéziratból is méltóztattok tudni, nehéz probléma előtt állott. Látott egy feladatot, melyet nem tudott lelkiismeretével meggyőzőtlenül megoldani: azt a kettős feladatát, hogy egyfelől az alkotmányos uralkodást biztosítsa és másrészt az ő uralkodói felségjogait is érintetlenül hagyja, azon politikai állásfoglalások következtében, amelyek az utóbbi időben kialakultak. Ez olyan komolylyá tette a helyzetet, hogy ha ennek logikus következményei levonattak volna,

hogy másképp legyen. És ezt őszintén meg is mondtam. Másnap — emlékszem: még az este is forró volt, elbágyasztó, lehangelő — jött a hír, hogy a fiu főbe akarta lőni magát, de kicsavarták a kezéből a fegyvert. Nem tudják, mi bántja, semmit se akar elárulni. És én a meleg, csöndes estében elaludtam. Az álmom szép volt, vele álmodtam... És másnap megüzentem neki:

— A magáé leszek...

Elutaztunk. Jöttek a levelek. Minden nap egy-kettő. A szavak majd felgyújtották a papírost, minden betű kiabált, nekem beszélt, majd muzsikált, dalolt a szerelemről... És elmúlt két hét, három, négy, már nem is tudom mennyi: egyre ritkábban jönnek a levelek, egyre ritkábban szólnak hozzám a sorok...

Egy-két percze elhallgatott. Aztán lemondóan mondotta:

— Ha elérkezik hozzám egy-egy levél, most is tele van lángoló vallomással, de én érzem, hogy azok hazugok már, hogy vége, vége...

Hirtelen felkapta a fejét:

— Lásd, ezért nem bízik én az igazi szerelemben. Csak órák, percek kérdése az egész és ezért vigyáznunk kell, hogy a mámoros pillanatokért ne adjunk oda egy szomorúsággal telt életet...

János megfogta a leány kezét és halkán sugta a fülébe:

— Igazán, igazán nem hisz az igazi, belső nagy érzésekben...

A leány szótlánul rázta a fejét, de a keze már meg-megremegett, bizonytalanul, erőtlenség melegedni kezdett már az egész belsője...

egy olyan helyzet előtt állottunk volna, amelyet szerintem magyar ember gond és bu nélkül nem viselhetett volna el. (Ugy van!) Én abban a perczen éreztem, hogy az ut, amelyre lépünk kell, meg van adva és labozás nélkül kellett állást foglaljunk amellel, hogy mi lesz a teendőnk. (Ugy van! Ugy van!) És itt ki kell jelentenem, hogy természetes, hogy mi azt a jogi felfogásunkat, amely miatt nézeteltérés állott elő, nem változtathatjuk meg, de az előbb említett körülményekre való tekintettel, annak érvényesítésétől elállottunk úgy, ahogy elállunk minden határozathozattól, amint az tervezve volt, egyedül azon oknál fogva, mert a királyhűség által diktált kötelességünk azon király iránt, akinek a nemzet annyit köszönhet alkotmányos életének visszaállítására. (Lelkes éljenzés.), hogy megkönnyítsük neki azt a feladatot, amelynek megoldásán lelkiismeretének nyugalma mult, másfelől a nemzetről el kellett háritani azokat az igen aggasztó bizonyalmakat, amelyek előállhattak volna, ha a korona ezen felfogásának következményei levonattak volna. Ez értelemben kérem támogatástokat, amelyben részesültünk eddig is és akkor remélem, hogy ezen a nehéz pillanaton átesve, a nemzetnek szolgálatot tettünk, amelylyel tartozunk neki. (Lelkes hosszas éljenzés.)

Gróf *Tisza* István beszélt ezután és a következőket mondotta:

— Tulajdonképpen úgy látszik, mintha főleges dolgot művelnék felszólalással, mert hiszen ahhoz, amiket igen t. barátom most elmondott, hozzátennivalóm, vagy abból elvenni valóm nincsen. Mindazonáltal úgy érzem, hogy talán mulasztást követnék el, ha éppen én, aki alig pár héttel ezelőtt szerencsés voltam itt kifejezést adni a párt álláspontjának, egy pár szóban visszhangot nem adnék az ő nyilatkozatának. Az a párthatározat, amelyet legutóbbi értekezletünkön elfogadtunk, helyeselte a kormánynak az 1888. évi 18. cz. értelmezése körüli magatartását. Helyeselte azért, mert ebben a magatartásban a mi saját jogi meggyőződésünk jutott kifejezésre. Ez a jogi meggyőződés, már legalább az én csekély személyemé, most sem változott. De fölmerült az a körülmény, hogy ő felségének aggodalmi, amint az előttünk fekvő királyi kézirat maga mondja: lelkiismereti aggyalok természetét vették fel, amelyek ő felségére nézve kormányzói feladatának teljesítését tették volna lehetetlenné. Ezzel az új helyzettel szemben feltétlenül új elhatározásra kell jutnia mindenkinek, tekintet nélkül arra, hogy hivatalos állásban van-e vagy sem, akit erkölcsi felelősség terhel a magyar nemzet sorsának intézése tekintetében. Ezt az új álláspontot aggodás nélkül, férfias bátorsággal s gyorsasággal foglalták el a kormány tagjai (Lelkes éljenzés) és most előttünk áll a feladat, hogy határozzunk saját magunk tartására nézve. Hát nézzük meg, miből áll ez az álláspont. Amint igen t. barátom nagyon helyesen mondotta, nem abból, hogy megváltoztassuk meggyőződésünket, nem abból, hogy olyan határozatot fogadjunk el, amely ellenkezik meggyőződésünkkel, hanem egyszerűen abból, hogy arról a törekvésünkről mondjunk le, hogy az ebben a kérdésben elfoglalt meggyőződésünk az összes illetékes tényezők összhangzó meggyőződésévé váljék. Ez volt törekvésünk. Ezt nem sikerült elérni. Erről igenis lemondunk, ez a kérdés marad továbbra, mint eddig volt, nyílt kérdésnek király és nemzet között. Adja Isten, hogy soha se legyen aktuális. Egyáltalában valószínűtlen, hogy aktuálissá váljék, de ha valamikor aktuálissá válnék, akkor kell az akkor felelős tényezőnek ezt a kérdést megoldaniok. (Élénk tetszést és helyeslést.) A nemzet érdekei iránti kötelesség, a köteles lojalitás Szent István koronájának viselője iránt, de talán mindennél erősebben az ő felsége személye iránt érzett elvülhetetlen nemzeti hálának egész melege (Hosszas lelkes éljenzés és taps.) kell, hogy arra vigyen, pártkülönbség nélkül minden magyar embert, hogy közviszonyainkat abból a veszélyes zsákutcából kihozzuk, hogy lehetővé tegyük azt, hogy a mi felséges urunk és királyunk aggodalmi teljes megszüntével teljes megelégedéssel és teljes örömmel folytathassa tovább a magyar nemzet jóvoltára irányított áldásos működését. (Hosszas, lelkes éljenzés.) Ebben a meggyőződésben eleve helyeslem a kormány állásfoglalását, szívesen követem azon az uton, amelyen elindult és örömmel veszem a miniszterelnök ur kijelentéseit tudomásul. (Hosszas, lelkes éljenzés és taps.)

Báró *Dániel* Gábor alelnök: A párt egyhangúlag helyesli a miniszterelnök politikáját, hozzájárul ahhoz és ezentul is teljes erővel fogja támogatni. (Élénk éljenzés.) Ezzel az értekezlet véget ért.

A negyvennyolcas függetlenségi *Kossuth*-párt *Andrássy*-úti körhelyiségében vasárnap este a pártnak a fővárosban időző valamennyi képviselő-tagja megjelent. Az elnökség részéről *Désy* Zoltán, *Sághy* Gyula és *Szentiványi* Árpád alelnökök vol-

tak ott. Fellátogatott a pártkörbe a párt elnöke, *Kossuth* Ferencz, majd később gróf *Apponyi* Albert is. Csakhamar élénk eszmecsere fejlődött és három óra hosszat tartott bizalmas értekezleten vitatták meg az új helyzetet. A párt sem a manifesztumot, sem pedig a munkapárt határozatát nem tartja kielégítőnek, mert lehetetlenség, hogy az ország életbevágó jogainak kérdésében olyan érzelmi mozzanatok döntsének, mint a király lemondásával való fenyegetőzés. A párt álláspontját a Házban *Kossuth* Ferencz, gróf *Apponyi* Albert és *Désy* Zoltán fejtik ki.

A *Justh*-párt értekezletet tartott tegnap este, amelyen az elnökségben a gyengélkedő *Justh* Gyulát gróf *Batthyány* Tivadar helyettesítette. Gróf *Batthyány* hosszabb beszédet mondott, amelyben polemizált *Kossuth*-k rezolúcionális politikájával. Ami tegnap történt, egy második elhopy-i hadiparancs. Beszédét így fejezte be: A határozat azonban azt hiszem, adva van: a teljesen minden presztizs nélkül, önmagát újból lezáfolt, teljesen hitevesztett *Khuen*-kormánnyal szemben minden törvényes eszközzel, de, ha lehetséges, az eddiginél még erősebb, még határozottabb, a végtelenségig harcot végigfolytatni. (Hosszantartó és megújuló zajos taps és éljenzés.) *Polónyi* Géza azt itéli el a kormányban, hogy a maga helyzetének takarására a királynak imputált sajtójában bizonyos presszionálást. *Egry* Béla bejelenti, hogy a pártönkivüli negyvennyolcasok a legelszántabban fogják a kormány ellen harcolni. *Holló* Lajos szóba hozza a pénzügyi helyzetet és ezzel kapcsolatosan az *Oszták-Magyar* Bank viselkedését, valamint a fővárosnak azt az álláspontját, hogy négygyűlésekre és felvonulásokra a terek átengedésének jogát magának vindikálja. Ugy ezen ügyeket, valamint a széki választást a maga egészében a párt a képviselőházban szóba hozza. *Batthyány* Tivadar elnök a horvátországi állapotokkal foglalkozik. Bejelenti, hogy a párt a komáromi kerületben *Balla* Aladárt léptette fel. Ezután kimondja a párt határozatát ekképpen: „Tántoríthatatlanul állunk eddigi változatlan álláspontunk mellett, küzdünk még nagyobb elhatározottsággal azok után, amik történtek és azok után, hogy *Khuen* és társai saját vállton vallott elveiknek teljes megsértésével vállalkoztak az ő felfogásukkal ellenkező álláspont képviselésére.“ Harcz a mi jelszavunk — ezzel zárom be a mai értekezletet.

Vázsonyi a választójogról.

A *Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete* tegnap tartotta rendes évi közgyűlését, amelyen *Vázsonyi* Vilmos elnök nagy lelkesedéssel fogadott beszédet tartott arról, hogy kik az igazi demokraták és kik az előharcosai az általános választói jognak.

A közgyűlést *Taubner* Vilmos elnök nyitotta meg. Hangsúlyozta, hogy a vezetőség egy alkalmat sem mulasztott el, hogy a kormány figyelmét az alkalmazottak évtizedes követeléseire irányítsa. A nagy tetszéssel fogadott megnyitó beszéd után egyik felszólaló szóba hozta, hogy *Vázsonyi* Vilmos nem vett részt a mult vasárnap megtartott választójogi gyűlésen s ebből azt a következtetést vont le, hogy *Vázsonyi* talán nem híve az általános választói jognak.

A támadásra *Vázsonyi* Vilmos elnök hosszabb nagyhatású, gyönyörűen felépített beszéddel válaszolt, amelyben röviden ismertette az általános választói jognak történetét attól az időtől kezdve, hogy ő a politikai pályára lépett. 1901-ben lett képviselő s első beszédével, amelyben romnuk levezte a történelmi osztályokat és amelyben kijelentette azt a szót, hogy osztályuralom van Magyarországon, az egész parlament ellene támadt. Fel szólalt ott egy ur, aki engem a történelmi magyarság megsértésével vádolt meg. Mit gondolnak, hogy hívták ezt az urat? *Kristóffy* Józsefnek. Az 1905. évi választásnál, amely a választói jog jegyében szökött, minden pénzbeli, anyagi, terrorisztikus összeköttetésbeli erő koncentrált a szabadelvű párt, hogy őt az utból eltegye. Megemlítette a választójog érdekében kifejtett egyéb akcióit, ugy kint a társadalomban, mint a képviselőházban, ahol már 1905-ben jegyzett be indítványt ennek megvalósítása érdekében. Áttért ezután a koalíció bírálatára, amely a *plurális* választói jog javaslatát terjesztette elő s amikor ő hívott össze négygyűlést a *Terézvárosi Kaszinó*-ba az általános választójog érdekében, ahol azok is beszéltek, akik most fennem terjesztik róla azt a rágalmat, hogy beleegyezett a *plurális* választói jogba. A koalíció bukása után megalakult a *Héderváry*-kormány, amelynek bemutatkozásakor megindult vitában szóba hozta *Vázsonyi* az általános választói jogot. Lehurrogta akkor, hazaárulással vádolták, amifé-

a bank előtt kért meri az általános választói jogot. A jó izlés én bennem mindig erős volt a küzdelmekben is és nem vagyok hajlandó résztvenni egy szemfényvesztésben, amely tömegek kikölesztésével egy más párttól akar mutatni nem létező erőt, amely hiába nevezi magát a budapesti polgárok gyűlésének, mert nem volt az, hanem egyszerűen a szociáldemokratákat, mint entente des pompes populaires, mint tömegszállító vállalatot kikölesztözte magának. Én ezt a politikát sem csináltam soha. A szociáldemokratákkal együtt haladhattam ezélekért, de közös gyűléseken 1901 óta nem voltam, mert mindenki a maga népevel, a maga erejével dolgozott. Én vérbeli demokrata vagyok s engem a meggyőződés utjáról, elveim szolgáltatásának utjáról letéríteni nem lehet, kcmmandókat pedig idegen pártok vezetőitől el nem fogadok és nem vagyok hajlandó közös ügyet csinálni azokkal, akik most mint a nép apostolai szerepelnek.

Vázsonyi hatalmas beszédét szünni nem akaró viharos éljenzés és taps fogadta.

Ezután Schlegler Mór vette át az elnöklést, aki az egyesület költségvetését terjesztette elő. A közgyűlés a költségvetést egyhangulag tudomásul vette. Utána Morray Izso főtitkár reflektált az elhangzott felszólalásokra. Végül Schlegler Mór megokolása után a közgyűlés egyhangulag nagy lelkesedéssel tiszteletbeli taggá választotta dr. Bárczy István polgármestert, dr. Déry Ferenc és Vitz Emil tanácsosokat és Hantos Elemér orsz. képviselőt. A közgyűlés az elnök elzetésével ért véget.

A husvétii szünet.

Amint értesülünk, Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma hosszasan tanácskozott Návay Lajossal, a képviselőház elnökével a parlament munkarendjét illetően, s megállapodás történt arra nézve, hogy mihelyt a királyi kézirat fölött megindult vita véget ér, az elnök proponálni fogja, hogy a Ház a husvétii szünetre április 15-ig napolja el magát. Hír szerint husvét után a delegációkat összehívják Bécsbe, s a delegációk ülésének befejezéséig ismét szünet lesz.

A királyi kézirat fölötti vitát minden jel szerint holnap befejezik, tekintettel arra, hogy egyik ellenzéki pártnak sincs szándékában a vitát kihuzni. Összesen még három szónok van feliratkozva: Déry Zoltán a Kossuth-párt, Ráth Endre a Justh-párt és Polónyi Géza a pártonkívüli függetlenségek részéről. Végül a miniszterelnök röviden fog válaszolni az ellenzéki beszédekre, s azután elnapolja magát a Ház. A szünet után ismét a véderő-reform kerül napirendre.

A pártkörökből.

A negyvennyolczas függetlenségi Kossuth-pártkör tervei ma este igen élénkek voltak. A párt tagjai, akik a mai ülésre csaknem teljes számban jöttek fel a fővárosba, mind megjelentek a pártkörben és behatóan vitatták a mai nap politikai eseményeit. Kossuth Ferenc, a párt vezére, is hosszasan időzött hívei körében és az alelnökök közül Déry Zoltán, Sándor Gyula meg Szentiványi Árpád voltak jelen. Az eszmecsere az új helyzetről s a Ház mai üléséről folyt. A párt a véderő-reform ellen a leghatározottabb harezot fogja megindítani, párhuzamosan a többi ellenzéki pártokkal. Kossuth ezeket mondotta:

— A pártnak a legnagyobb erővel kell küzdenie az iránt, hogy a katonai javaslatokat visszavonják, minthogy úgy látszik, hogy a javaslatokba nem lesz lehetséges olyan változásokat behozni, amelyek a nemzet jogainak birtokállományát megvédik.

Zlinszky István annak csinál propagandát, hogy a hadsereg igényeinek kielégítése fejében a párt forszirozza a választói törvénynek záros határidőben való betervezését és letárgyalását, hogy a következő választás már föltétlenül az új rendszer alapján történjék meg, mert a régi rendszer valóságos vágóhíd az ellenzékiek részére s miután a Kossuth-párt személyi politikát nem üz, Zlinszky a Khuen-kabinetttől is elfogadja a választójog beuvujtását.

A függetlenségi- és 48-as Justh-pártban ma is a legélesebb hangon itélték el a munkapárt frontváltozását, s a kormánynak azt a taktikáját, hogy a király köpenyegébe burkolózva fedezi magát s szembeállítja egyrészt az uralkodót a trónörökösrel, másrészt ugyan-

csak a trónörökös a nemzettel, ami igen büns és helytelen politika. Rosszalták azt is, hogy a kormány nemcsak az itthoni, hanem a külföldi sajtóban is felelőtlen uton, elhelyezte a király lemondásáról, s az esetleg bekövetkező alkotmányválságról szóló kalandos híreket. A párt a véderő-reform ellen tovább folytatja az obstrukciót, s a Khuen-kormánnyal többé sommiféle alkudozásba nem becsátkozik.

A nemzeti munkapárt klubjában ma este nagy számmal voltak feut a párt tagjai. A miniszterek közül ott voltak: Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök, Lukács László pénzügyminiszter, Beöthy László kereskedelmi miniszter, Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter, Székely Ferencz igazságügyminiszter, Hazai Samu honvédelmi miniszter, továbbá Návay Lajos, a képviselőház elnöke, az államtitkárok közül Jeszenszky Sándor, Kálmán Gusztáv, Kazy József, Róhonyi Gyula, a párt vezetője és igen sokan a párt képviselő és kultagjai közül. Holnap, kedden este pártvacsorája lesz a körnek a Hungária-szálló fehértermében, amelyen a miniszterelnök is meg fog jelenni.

A munkapárt tagjai az este figyelmeztették a pénzügyminisztert arra, hogy ezuttal nyolczadszor neveztek ki miniszterre, ami valóban rekordszámba megy. Amikor Lukács Lászlót ekképen meggratulálták, ő mosolyogva erősítette meg a nyolczadik kinevezés tényét és derűsen részletezte azokat a különféle alkalmakat, és körülményeket, amelyek ezt a sokszori kinevezést előidéztek.

A párt tagjai a helyzetről beszélgetve nagy örömmel konstatálták, hogy gróf Andrássy Gyula mai államférfiui megnyilatkozásával honorálta a miniszterelnök s a munkapárt álláspontját. De jó hatást tettek Kossuth Ferencz, gróf Apponyi Albert és gróf Zichy Aladár konziliáns felszólalásai is és megnyugvást keltett, hogy Holló Lajos is kerülte a vált megszokott agressziv hangot. A munkapárt elég optimisztikusan itéli meg a mostani viszonyokat s úgy hiszi, hogy a rezolúció elvetése nem járt a pártra nézve súlyos következzéssel s hogy a normális állapot helyreállítható lesz. A pénteki kihallgatás incidensét nem igen taglalták, miután a vezetőség megkérte a tagokat, hogy tekintsék az ügyet elintéztnek.

A törvényhatóságok.

Makórról jelentik: Csanádvármegye törvényhatósági bizottsága ma tartott rendes évnegyedes közgyűlést Hervay István alispán elnöklésével. Az ülést megelőzőleg egy a megyei munkapárt, mint a Justh-párt előterjesztet tartott, melyen megvitatták a közgyűlés tárgyait, amelyek közül különösen a kormány iránti bizalmi feliratok keltek élénk érdeklődést. A közgyűlésen Návay Tamás volt főispán, a munkapárt nevében mondott beszédet s végül határozati javaslatot nyújtott be, amely szerint a megye méltányolva azon súlyos és az alkományos élet zavartalan továbbfejlődése szempontjából legkomolyabb jelentőséggel bíró indokokat, amelyek a kormányt arra készítették, hogy eredeti álláspontjától eltérőleg a kormányzás továbbvitelének felelősségét elvállalta anélkül, hogy az 1888. évi XVIII. törvényzikk az országgyűlés többségét alkotó pártok kifejezett óhajátának megfelelő magvarázatot nyert volna, megnyugvással veszi gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök és kormánynak újból való megbízatását. A javaslathoz Justh János országgyűlési képviselő szólalt fel és hosszabb beszédben fejtegette a Justh-párt álláspontját, s kérte a javaslat elvetését. Hervay alispán elrendelte a szavazást, amelynek eredményeképp a közgyűlés 19 szótöbbséggel elfogadta Návay javaslatát.

Pozsonyból jelentik: Pozsony város törvényhatósága ma tartotta Bartal Aurél főispán elnöklésével rendes közgyűlést, amelyen többek közt tárgyalásra került Arad város ismeretes átirata is. A közgyűlés elfogadta a tanácsnak azon javaslatát, hogy tekintettel a megváltozott helyzetre, az átiratot tudomásul veszi.

Budapest, április 1.

A képviselőház ülése. A képviselőház holnap, kedden délelőtt tíz órakor ülést tart, s folytatja a kormány bemutatkozása fölött ma megindult vitát.

A főrendiház holnap, kedden délután 4 órakor ülést tart, amelynek napirendje a következő: 1. Elnöki előterjesztések. 2. A kormány bemutatkozása. 3. A jegyzőkönyv létesítése.

Wickenburg Márk külügyi osztályfőnök. A gróf Eszterházy lemondásával megüresedett magyar osztályfőnöki állást a közös külügyminisztériumban most töltötték be. Gróf Wickenburg Márk országgyűlési képviselőnek ma délelőtt csakugyan kézbesítették a kinevezésről szóló okmányt. Wickenburg szerdán teszi le a hivatalos esküt Bécsben és kinevezése a hivatalos lapban csütörtökön jelenik meg.

A komáromi mandátum. Komáromból jelentik, hogy Sárkány Ferencz, a nemzeti munkapárt jelöltje, tegnap délelőtt tartotta meg programmbeszédét a Vigadóban. Este Láng Mihály, báró Almásy László, Mikosevits Kanut, Jaross Vilmos, dr. Németh Károly, Nagy Sándor, Hegedüs Kálmán munkapárti képviselők tiszteletére banket volt, amelyen Sárkány Ferencz munkapárti jelölt is jelen volt. — Délután Balla Aladár függetlenségi jelölt mondott programmbeszédet, amelyben a Justh párt politikája hívének vallotta magát, majd bejelentette, hogy a választásokig Komáromban marad. Utána még Holló Lajos, Lovászy Márton és Kun Béla Justh-párti képviselők beszéltek.

A horvát bán a királynál. A király vasárnap délelőtt féltizenkettőkor háromnegyed óráig tartó különkihallgatáson fogadta Cuvaj Ede horvát bánt, aki kimerítő előadást tartott a horvát helyzetről, az uralkodó teljes mértékben helyeselte a bán tárgyilagos előterjesztését és kegyesen bucsuzott el tőle.

Félhivatalosan jelentik: „A horvátországi helyzettel kapcsolatban ma délben Budapesten a politikai körökben különféle hírek keltek szárnyra, a többi közt a bánnak királyi biztossá való kinevezéséről is. Illetékes helyen ez idő szerint erről mit sem tudnak s a forgalomba került híreket határozottan megczafolják. — Oly hír is volt forgalomban, hogy miként 1883-ban, úgy most is felüggesztik a horvát alkotmányt. Ezzel szemben úgy értesülünk, hogy a végső terminuskor, április 3-án kiírják a választásokat.

Kilépések a Reform Klubból. Mint jelentik, az Országos Reform-Klub legelőkelőbb, társadalmi és politikai téren vezérlő szerepet vívó tagjai: dr. Leitner Adolf, dr. Feleki Béla, dr. Rózsavölgyi Manó, dr. Pető Sándor, dr. Fülöp Károly, dr. Wilhelm Adolf, dr. Róza Félix, dr. Ziegler Armin, Róna Márk, Biró Henrik, Ledermann Mór, dr. Glücksthal Samu, Haypál Benő fővárosi bizottsági tagok, továbbá dr. Bedő Mór ügyvéd, dr. Guth Samu orvos, dr. Jacobi Andor ügyvéd, dr. Soós Béla ügyvéd, Róna Sándor gyáros írásban közölték a Reform-klub elnökével, hogy kilépnek. A levélben, amelyben kilépésüket bejelentették, egyúttal azt is tudomására adják a választmánynak, hogy minden közösséget megszüntetnek a Reform-klubbal. Elhatározásukat azzal indokolják meg, hogy a Reform-klub részéről olyan emberekről, akik egész életüket a demokráciának szentelték s a demokratikus haladás érdekében jelentős és eredményes szolgálatokat teljesítettek, nyilvános helyeken becsmérlő nyilatkozatokat tettek. A kilépők tehát a közéletben elfoglalt álláspontjukkal nem tartják összeegyeztethetőnek, hogy e megdöbbentő jelenségeket tétlenül nézzék és egyelőre beérik azzal, hogy a maguk támogatását a Reform-klubtól megvonják. Az általános, egyenlő, titkos választójogért indított küzdelmüket azonban folytatják és más uton fogják diadalra vinni. A most bejelentett kilépéseknek súlyos következzései lesznek majd, mert még vagy ötven orvos, ügyvéd és tanító készült odahagyni a Reform-klubot.

EGYHÁZAK.

(Uj kanonokok.) A király a vallás- és közoktatásügyi minisztere előterjesztésére a pécsi székesékpáltalanban megüresedett utolsó kanonokságot Streicher József káni címzetes apát, páksi püchánosnak adományozta és dr. Szabó Simon ungvári theologiai tanár és papnevelő-intézeti igazgatót, Halaktovics Bertalan alsóvereczkai gör. szerzetásu katolikus esperes-lelkészt és Romanecz

Aladár bilkei görög szertartású katolikus esperes-
elkész a munkácsi székeskáptalan tiszteletbeli ka-
nonokjává nevezte ki

Bemutatkozott a kormány

— Vita a királyi kéziratról. —

Bejeleníti a harcot az ellenzék.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, április 1.

Az álláspontja megtagadásának árán re-
aktivált Khuen-kormány ma bemutatkozott a
képviselőháznak és ezzel alkalmat szolgálta-
tott a munkapártnak arra, hogy a király mel-
lett zajosan tüntessen. Ez a lármás tüntetés
ellenzéki oldalon nem kis viaszatetszést kel-
tett, mert az uralkodó személyének a napi
politikába való belevonása és a király palást-
jával való minduntalan takaróztatás még sem
egészen parlamentáris dolog és sem a parla-
mentáris kormányhoz, sem a parlamenti
többséghez nem illő. Különösen a néppárton
volt erős a méltatlankodás a tüntetés miatt,
ahonnan Zboray Miklós azzal felelt a fel-
hangzó éljenzésre, hogy a trónörökösöt élje-
nezte meg.

A lovális tüntetések jegyében indult ülés-
en mindenekei előtt felolvasták a felségjogok-
ról és a miniszterek kinevezéséről szóló ki-
rályi kéziratot, azután gróf Khuen-Héderváry
Károly miniszterelnök emelkedett szólásra,
hogy megmagyarázza a Ház előtt a kormány
Pálfordulásának belső okait. Egész röviden
beszélt és a rezolúció alapjáról való letérés
egyetlen okául a komolyabb bajok elkerülé-
sét tüntette fel. Ezért deferált a kormány a
rezolúció kérdésében az uralkodó álláspont-
jának.

A miniszterelnök erőltet okfejtése után
az ellenzéki padosorokról Kossuth Ferencz
szólt fel, aki erőlesen tiltakozott az ellen,
hogy az uralkodó személyét a lefolyt politikai
válság centrumába állítsák. Kossuth az el-
lenzék helyeslése és zajos tapsai között hatá-
rozati javaslatot nyújtott be, amelyben azt
proponálta, hogy a Ház feliratban világosítsa
fel a királyt az 1888. évi XVIII. t. cz.-nek
a felségjogokra vonatkozó helyes magyaráza-
táról.

A Justh-párt nevében Holló Lajos, a
pártonkívüli függetlenségiek nevében Egyri
Béla, a néppárttól gróf Zichy Aladár és a kis-
gazdák részéről Szabó István (nagyatádi)
egymásután járultak hozzá Kossuth Ferencz
határozati javaslatához és jelentették be, hogy
a legerélyesebb harcot fogják megindítani a
kormány és a véderőjavaslatok ellen. A szó-
nokok mindegyike sérelmesnek találta a fel-
ségjogoknak a királyi kéziratban foglalt ma-
gyarázatát és legfőként sérelmesnek tartotta
a kormány eljárását, mely a király esetleges
lemondását tolja előtérbe arra az esetre, ha
a véderőreform válsága a királyi kéziratban
foglalt magyarázat alapján nem volna meg-
oldható.

Annál nagyobb feltűnést keltett tehát
gróf Andrássy Gyulának felszólalása, aki ho-
norálta a kormány álláspontját és a válság
megoldásának alapjául elfogadta a királyi
kéziratban megjelölt alapot. Andrássy igen
éőtét színekkel esetelte a helyzetet és éppen
nem iparkodott eltitkolni aggályait arra az
esetre, ha a miniszterelnök által jelzett komo-
lyabb bajok csakugyan bekövetkeztek volna.

Andrássy aggodalmaira az ellenzék ré-
széről gróf Apponyi Albert és gróf Batthyány
Tivadar válaszoltak, akik élesen elítélték,
hogy a kormány nem vonta le magára nézve a
rezolúció állásfoglalás összes konzekven-
enciáit.

A vitát ezután megszakították és hol-
napra halasztották.

Részletes tudósítáunk a következő:

Návay Lajos elnök feltizenegy óraker meg-
nyitja az ülést. Jelenti, hogy a Szivák Imre el-
hunytával megüresedett komáromi kerületben a

választás megejtéséről intézkedett. Bemutatja a
széki kerületben megválasztott Hadfaludy Ernő
megbízólevelét.

Felkiáltások a baloldalon: Szép kis választás
volt! (Zaj.)

Rövid bemutatkozás.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterel-
nök szólásra áll föl.

Egy hang a baloldalon: Zsivó!

Felkiáltások a jobboldalon: Éljen a király!

Zboray Miklós: Éljen a trónörökös!

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterel-
nök bejeleníti, hogy királyi kézirat érkezett, s kéri
annak felolvasását.

Mihályi Péter jegyző fölolvassa a kormány és
a miniszterek kinevezéséről szóló kéziratot, ame-
lyet a munkapárt megéljenéz.

Elnök: A miniszterelnök ur kíván szólni.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterel-
nök: A válság lefolyásáról kötelessége beszámolni:
A póttartalékosok dolgában, tervezett megoldás
akadályokra talált a koronánál, melyeket elhárí-
tani nem lehetett. A kormány emiatt beadta le-
mondását. Azóta az aggályok még komolyabbá vál-
tak s a korona ketős feladatának teljesítésében
dilemma elé került. A minisztertanács ekkor fog-
lalkozott a nehézségekkel, amelyekkel szemközt ta-
lálta magát. A jogi felfogást, melyet elfoglalt,
megváltoztatni nem lehetett, de annyit megtehe-
tett, hogy a felmerült nehéz helyzetben érvényesi-
tését nem kívánja. Erre meg van a komoly ok leg-
főbb az a hűség, amelylyel a nemzet mindig visel-
tett az ősz uralkodó iránt, akinek jogait tiszte-
letben kívánja tartani . . .

Kun Béla: Hát a nemzet joga?

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterel-
nök . . . akinek azóta annyi jótéteményét élvezte.

Kun Béla: Fabricziust.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterel-
nök: Első kötelességünk volt, hogy ő felsége lelki-
ismereti nyugalmát helyreállítsuk s a beláthatat-
lan bonyodalmakat elhárítsuk. Ujra vállaltuk a
kormányt, hogy biztosítsuk ő felsége jóakarátát,
melynek gyakorlása az ő atyai szívének olyan jól
esik, másodsor, hogy folytassuk a munkát, amely-
re a nemzet érdekében vállalkoztunk. Ez alapon
kérjük a képviselőház bizalmát. (Zajos éljenzés és
taps a jobboldalon, nagy zaj a szélsőbalon.)

Kossuth Ferencz indítványa.

Kossuth Ferencz: A válságnak az a meg-
oldása, amely előtt állunk, egészen szokatlan (Igaz!
Ugy van! a bal- és szélsőbaloldalon.), sőt azt hi-
szem, hogy a parlamentárizmus történelmében ed-
dig egyedül áll. (Igaz! Ugy van! a bal- és szélső-
baloldalon.) Teljesen szokatlan az, hogy egy kor-
mány, amely egy bizonyos állásfoglalás miatt le-
mondott, közvetlenül lemondása után, előbbeni áll-
ásfoglalásával ellentétben levő alapon: ismét vál-
laljon kormányt. (Igaz! Ugy van! a bal- és szélső-
baloldalon.) De egy másik szokatlan jelenség előtt
is állunk, az előtt, hogy most nem a kormány fe-
deri ő felségét a királyt, (Igaz! Ugy van! a bal- és
szélsőbaloldalon.) hanem egy bizonyos fokig a ki-
rály fedez a kormányt. (Igaz! Ugy van! a bal- és
szélsőbaloldalon.) Ez annál sajnálatosabb tény, mert
ez egy tünteti fel a magyar nemzetet és a képvil-
selőházat, mintha ez olyan rakoncátlan lenne, hogy
a király alkotmányos jogait oly naakacsul támadja,
hogy az uralkodót a végletekig elkészerítve és el-
kedvtelenítve, rendkívül komoly elhatározásra szo-
ritaná, ami Európa előtt furcsa színben tünteti fel
a magyar nemzetet. (Ellenmondás a jobboldalon.
Igaz! Ugy van! a bal- és szélsőbaloldalon.) Feltétle-
nül igaz, hogy Magyarországon minden jog a nem-
zettől ered (Igaz! Ugy van! a bal- és szélsőbaloldalo-
n.), így a felségjogok is a nemzettől erednek.
(Helyeslés a bal- és a szélsőbaloldalon.) Magyar-
országon nincsenek korlátlan felségjogok. (Igaz!
Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Így nem korlátlan az
a felségjog sem, hogy ő felsége a hadsereggel min-
den körülmények közt korlátlanul rendelkezik. Rö-
viden azt akarom bejelenteni, hogy miután a kor-
mány eléllt attól a megegyezéstől, amely közte és
pártom közt az ország jogvédelmére létrejött, mi is
teljesen felmentve érezzük magunkat minden elvál-
talt kötelezettség alól. (Helyeslés a középben.) és
teljesen visszanyertük cselekvési szabadságunkat.
(Helyeslés.) Alkotmányos királyságokban nem-
csak a királynak, hanem a nemzetnek is vannak
jogai . . . (Igaz! Ugy van! a baloldalon.)

Barabás Béla: A nemzet az első! (Zaj a jobb-
oldalon. Elnök eseng.)

Kossuth Ferencz: . . . és hogy a nemzet jo-
gait az országgyűlés, elsősorban pedig a kép-
viselőház van hivatva megvédelmezni. (Ugy van!
a balközépben.) Határozati javaslatom a következő-
leg hangzik (Olvassa):

Küldjön ki a Ház egy huszonegytagú bizott-
ságot azzal a megbízással, hogy készítsen egy
hódolatteljes felirati javaslatot, melylyel a Ház
igyekezzék meggyőzni ő felségét a királyt arról,

hogy az 1888: XVIII. törvényeziknek az az ér-
telmezése, amely nem csorbítja a nemzet ujoncz-
megajánlási jogát, semmi, törvényen nyugvó fel-
ségjogot nem sért. (Hosszas éljenzés és taps a
balközépben.)

A pártok szónokai.

Holló Lajos: Hozzájárul ahhoz, hogy a ki-
rályt, aki manifesztumot tett közzé a tartaléko-
sok dolgában, a nemzet jogáról föliratban világo-
sítsák fel. Felolvassa a miniszterelnök képviselő-
házi beszédét, amelyben az országos határozatot
ünnepiesen megígérte, valamint a munkapárt ha-
tározatát, amely kijelentette, hogy a párt a rezol-
úcióból nem enged.

Kun Béla: Lenyelték már! Kikapcsolták!
(Derűtség a szélsőbaloldalon.)

Holló Lajos: A kormány azt hirdeti,
hogy gyors eljárásával egy nagy bajt háritott el,
amely megrázta volna a monarchiát és Európát.
Félhivatalos lapjaiban is megírta, hogy vagy
számolnia kellett volna ő felsége lemondásával,
vagy dezavualnia kellett saját magát s ő ez utób-
bit választotta. Szép dolog, hogy a kormány a
királyért feláldozta magát, de helytelen, hogy a
királyt úgy állítja oda, mint a nemzet jogai ér-
vényesítésének akadályát, hogy a nemzetnek vá-
lasztania kell dualisztikus hűsége és jogai kö-
zött. A kormánynak azt kellett volna mon-
dania: mi elmegyünk, jöjjenek mások, talán
önök közül . . . (Óriási zaj és derűtség a jobb-
oldalon.)

Felkiáltások jobbról: Személyváltozás kéne!
Többen a Justh-pártból: Inkább maradnak,
ugye-e! Mi van Auffenberggel? Kívánják-e még a
bukását?

Holló Lajos: A Justh-párt változatlanul kö-
veteli a véderőjavaslatok félretételét, és a válasz-
tójog haladéktalan megreformálását.

Farkas Zoltán: Nem olyan sürgős!

Holló Lajos: Mindenkinék támogatását szíve-
sen vesszük, aki a választójogot szolgálja.

Felkiáltások a jobboldalon: Önök Bécs támo-
gatását is szívesen látják.

Gróf Batthyány Tivadar: Megszavazzák-e
önök a közös költségvetést Auffenbergnek? Majd
meglátjuk akkor!

Holló Lajos: A Justh-párt nevében bizalmat-
lanságának ad kifejezést a kormánynyal szemben.
(Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Gróf Zichy Aladár a néppárt álláspontját
okolta meg. Azt az állásfoglalást, melyet néhány
léttel az egész Ház manifesztált, nem lehet most
egyszerűen a sutba dojni. Mivel pedig akadhat-
nak magyar emberek, akik a póttartalékos-törvényt
ugy értelmezik, ahogy azt egy inparlamentáris
kormány értelmezte; ezért szükség van a törvény
értelmének helyreállítására s hozzájárul Kossuth
Ferencz határozati javaslatához. (Helyeslés a bal-
oldalon.)

Egyri Béla a kormányválság körülményeit
feszegtetve, szóba hozza azokat az ujsághíreket,
melyek szerint Héderváry pénteki audienciáján
lemondásával fenyegetőzött. Kérdi a miniszterel-
nököt, igazak-e ezek a hírek s ha igen, hogyan ju-
tottak a nyilvánosság elé? (Zaj.) Kossuth határo-
zati javaslatához csatlakozik. (Helyeslés a bal-
oldalon.)

Andrássy beszéde.

Gróf Andrássy Gyula: Én a magam részéről
teljesen helyeslem a miniszterelnök ur eljárását.
(Élénk helyeslés a jobboldalon.) Az ő helyén ma-
gam is így cselekedtem volna. (Élénk helyeslés
a jobboldalon.) De tovább megyek, nem képelek
lelkiismeretes magyar embert, az ő helyében, aki
e percben másként cselekedhetett volna, mint
ahogy ő cselekedett. (Helyeslés a jobboldalon.)
Az a kézirat, amelyet mindnyájan ismerünk, bi-
zonyítja, hogy olyan hangulattal találkozott a mi-
niszterelnök, amelyet tekintetbe nem venni nem
lehetett. Olyan hangulattal kellett találkoznia,
amelyet tekintetbe nem venni bűn lett volna, nem
a nemzet, hanem a király iránt. . . (Helyeslés
jobbfelől.)

Kun Béla: Hát a nemzet jogai? (Folytonos
zaj.)

Gróf Andrássy Gyula: . . . amelyet tekintetbe
nem venni történelmi hiba és történelmi hálát-
lanság lett volna. (Helyeslés a jobboldalon.) Én
nemesak a kormány intencziáját helyeslem, hanem
helyeslem eljárásának lényeges részeit is. Én nem
tudtam volna megnyugvással elfogadni azt, hogy
a miniszterelnök ur bolmi formulával akarta
volna a nemzetet félrevezetni, hogyha egy formu-
lára akarta volna ráfogni, egy olyan formulára,
amelynek tartalma nincsen, hogy ez megoldja a
helyzetet. (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Önök
találták ki!) Igen helyes az, hogy ha nem tudott
eredményt elérni, ezt nyíltan, férfiasan bevallotta,
(Derűtség.) hogy azért nem forszirozta a dolgot,
mert magasabb kötelesség ezt követelte. (Ugy van!
jobbfelől.) Ellentmondások a szélsőbaloldalon.)
A Háznak talán nincs egyetlen egy képviselője

sem, aki úgy értelmezne az 1888-iki törvényt, mint ahogy az egy ízben már értelmezett. Tehát ezt a jogi álláspontját föl nem adja a többség, abhoz ragaszkodik, de oportunitási szempontból, kegyeletből, kötelességteljesítésből áll attól, hogy ma ezt a kérdést tisztázza, olyan módon, amelyhez ő felsége hozzájárulása is kívántatnék. (Zaj a szélsőbaloldalon.) Avval végzem felszólalásomat, hogy nem fogadom el Kossuth Ferencz határozati javaslatát, azért, mert a történetek után azt hiszem, hogy biztos sikertelenséggel jár (Ugy van! a jobboldalon.) és nem fogadom el Egy javaslatát sem. (Élénk helyeslés a jobboldalon. Zaj a baloldalon.)

Ujabb szónokok.

Szabó István (nagyatádi): A kisgazda-párt nevében szólal föl. A kormányt nem fogadhatja bizalommal, mert nem volt elég elős a nemzet jogainak megvédelmezésében. Tiltakozik a választóreform terhei ellen és követeli a választói jog sürgős megalkotását. A kormány iránt bizalmatlan. Szívesen hozzájárul Kossuth javaslatához, amely semmiesetre sincs olyan tréfa, mint egy határozatot hozni, azután pedig attól elfordulni. (Taps és éljenzés.)

Egy Béla személyes kérdés címén kér szót. Arról értesült, hogy Andrassy beszéde végén tréfásnak minősítette szólnak azt a kérését, adjon felvilágosítást a miniszterelnök. Szólt soha tréfát nem üzött, tiltakozik a meggyanúsítás ellen.

Eitner Zsigmond: Nem változtattad a meggyőződésedet soha se!

Egy Béla: Andrassy, a rezolúció apja, aki heteken keresztül kapacitált ennek érdekében a folyosón, most megváltoztatta álláspontját. (Helyeslés.)

Gróf Andrassy Gyula szerint tévedés van a dologban. Ő azt hitte, hogy Egy egy határozati javaslat alakjában magévá tette a rezolúciót. Ezt tartotta volna tréfának a mai viszonyok között. (Oriási derültség a szélsőbaloldalon.)

Felkiáltások: Áprilisi tréfa! Felültették!

Zboray Miklós néppárti a következő szónok. **Egy hang a munkapárton**: Halljuk a néppárt meggyőződését!

Zboray Miklós: Van, de nem változtatom! (Derültség.) Előbb azt hírdették a nagypolitikusok, hogy a rezolúció a hazafiság, ma pedig azt állítják, hogy a félreállítás a hazafiság. (Zaj.) Nem tudja azonban, mit jelent az, hogy nehéz helyzetben vagyunk, hogy a kormány vállalkozása nagy veszedelmet hárított el. Azt jelenti-e, hogy a király le akart mondani, vagy az alkotmányosság folytonossága szakadt volna meg? Avagy azt akarják önkönként mondani, hogy a *jövendő király nem koronáztatva volna meg magát?* Választ vár erre a miniszterelnöktől! (Zaj a jobboldalon.)

Gróf Apponyi Albert honorálja a miniszterelnöknek azt a tájékoztatását, hogy a válság megoldásának módjával súlyos konfliktusból menekültünk. De azt kívánja, hogy ebben a kijelentésben ne legyen semmi gyanúsítás, semmi föltételezés a *jövendő uralkodóval szemben*. (A miniszterelnök s az egész munkapárt élénken helyesel.) A maga részéről súlyos hibának tartja a királyi kizárólagos kizárását, mert abban olyan fölfogást fejez ki a király, amit az ujjoncmegajánlási jog sérelmének lát az egész Ház. Parlamentáris szempontból is enyhült volna a helyzet sulya, ha nem ugyanazok a férfiak vállalkoznak az új helyzetben is. Súlyos hiba volt végül a válságot úgy megoldani, hogy annak eredményeként előtűnik van egy egyoldalú királyi magyarázat, amivel szemben a parlament néma marad, tehát az eddigi egyensúly a király fölfogása javára billen meg. E helyzetben igenis felvilágosítással kell a király elé járulni: ezért Kossuth Ferencz indítványának elfogadását kéri. (Zajos éljenzés és taps a baloldalon.)

Gróf Batthyány Tivadar: Elsőnek nem a védőjavaslatot, hanem az egyenlő, általános és titkos választói jog megalkotását tartjuk szükségesnek. Különben sem bízunk a többség kuruczkodásában. Meg voltunk győződve arról, hogy amikor törésre kerül a sor, a hatalomhoz fognak ragaszkodni. Sajnálja, hogy Andrassy Gyulában csalódnia kellett. Nem tudta volna elhinni, hogy Andrassy ezt a megoldást elfogadja. Ne jöjjenek olyan mumusokkal, hogy a király le akart mondani! *Ne takarózzanak a király köpenyébe!* A hatalom kedvéért pedig mindenről lemondtak. Nem kívánja a mostani kurucz intelligencia befolyásának biztosítását. A választói jog az egyetlen út a válság megoldására. Bizalmatlan a kormány iránt. (Helyeslés a baloldalon.)

Elnök indítványára ezután elhatározták, hogy a Ház holnap újból ülést tart és folytatja a királyi kizárólagos a vitát. Ezzel az ülés negyedháromkor véget ért.

KÜLFÖLD.

Osztályfőnökből nagykövet. Bécsből jelentik: A külügyminiszter előterjesztésére a király *Szentgyörgyi Müller László* bárót, a külügyminiszterium első osztályfőnökét tokiói nagykövetté nevezte ki *Call-Rosenburg* báró helyébe, akinek lemondása óta a japán fővárosban *Franckenstein* báró követ-ségi tanácsos látta el a nagykövetség vezetését.

Az új kínai kormány. Pekingből jelentik: Az új kormány a következőképp alakult meg: miniszterelnök és közlekedésügy: *Tangsauji*, külügy: *Luhengjang* volt pétervári követ, belügy: *Csu-pingsuan*, pénzügy: *Hsunghsi*, hadügy: *Tuan-chiuji*, volt hukuangi alkirály, tengerészet: *Liu-kuan-Shjung*, közoktatásügy: *Csejjuanpei*, igazságügy: *Vangesanghu*, földmivelésügy: *Surg-csajen*, kereskedelem: *Chnehimeji*.

A marokkói francia protektorátus. Párisból jelentik: Fezből érkező távirat szerint *Muley Hafid szultán* tegnap aláírta azt a szerződést, amelyben Marokkó Franciaország protektorátusa alá helyezi magát.

Aki jó példával jár elől.

Világéletemben irigyeltem a polgármestereket. Sokat utaznak, egyszerű banketteket esznek végig és egyéb jókban van bő részük. Tegnapi óta nem akarok polgármester lenni. Tegnapi a polgármester football-pályát avatott és saját lábával rugott meg egy jobb sorsra érdemes labdát. Hirtelen fölismertem a polgármesteri pályát nehéz és veszélyes voltát. Nini, arra nem is gondoltam, hogy jó polgármesternek elől kell járni a példával, érteni kell mindenhez, mert praxisában sok mindenre kerülhet sor.

Borzadva gondolok például egy szegényház fölavatására. Természetes, hogy az új hajlékban a polgármester az első szegény, ő kapja az első csiriz-levest, ő füstöl el az első szállítmány szivarvégét és végül ő ir fel elsőnek a rossz bánásmód miatt. Ámbár az is lehet, hogy nem ir föl, mert mikor a polgármester a szegény, a szegényház igazgatója az ápoló és az ezüsthögrében egy jobblétre szenderült tyukból készült leves párolg. A szivarvég másik oldalán még ott szerénykedik a havanna is.

Rettegve gondolok egy új kenyérgyár üzembehelyezésére is. A polgármester „einsieszolja” az első kenyert, továbbá ő vágja hozzá az első darab tésztát a faion összegyűlt svábok doyenjéhez.

Egy új vízvezeték fölavatása már az ünnepség előtt tomérdek gondot ad a polgármesternek. Milyen funkciót teljesítsen? Végre nem bugyoghat ki elsőnek a csőből. Én, ha polgármester volnék, mint tifuszbeteg avatnám föl az új műveket és hordágyról mondanám az ünnepi beszédet. Másnak lehet jobb ötlete, embere válogatja.

A vágóhíd felavatásánál könnyű dolga van. Fejbevégy egy fölpántlikázott ökröt s mindössze arra kell vigyázni, hogy ne az legyen, amelyik a vágóhidat építette.

Az új népszállóban természetesen ő az első vendég és ő eszi meg az első parizert eczet-olajjal. Ez látszólag könnyű munka, de hátha utálja ezt az olcsó ételt? Hátha még ifjúkorában megfogadta, hogy nem eszik parizert?

A fővárosi kislakásokban az ő fejére esik az első malter és ő marad adós az első házbérrel. Ez se kellemes foglalkozás, kivált, ha az embernek a város a háziura.

Lehetne így elmélkedni hasábokon keresztül. Annyi fővárosi intézmény van, hogy legjobb volna a boldogult Boscót polgármesternek választani, mert ez fiatalkorában ezermester volt. Én azonban nem elmélkedem, mert a mai napon lemondtam arról, hogy polgármester legyek. Nem ambízióm többé, mert amilyen pechem van, az én uralkodásom alatt mennének át városi kezelésbe a villamos vasutak és nekem kellene elsőnek a kocsis alá fcküdni.

Ray.

TÁVIRATOK.

Az olasz-török háború.

Páris, április 1.

A ma reggeli lapok azt a hírt közlik Rómából, hogy a békekötés Olasz- és Törökország közt küszöbön áll.

Róma, április 1.

A „*Corriere d'Italia*”-nak jelentik Tripolizból: Az olasz expedíciós sereg két kormányozható léghajója Zanzur felett bombákat dobott a török táborra, amely egészen elhagyottnak látszott. A léghajók lejjebb merészkedtek, s mikor egy török tisztet vettek észre az olasz aviatikusok, erre is dinamit-bombát hajítottak. A robbanás darabokra tépte az török tisztet. Ebben a pillanatban a török katonák rejtékhelyeikből célbavették a két léghajót és olyan biztosan lövéldöztek a gömbre, hogy már az első golyók elpusztították a balnokat és a kosarak az olasz aviatikusokkal lezuhantak. Arról nincs hír, hogy mi történt az olasz léghajós tisztekel.

Páris, április 1.

A semleges nagyhatalmak legközelebb Konstantinápolyban hasonló diplomáciai lépéseket fognak tenni, mint Rómában. Azt a kérdést fogják a portához intézni, hogy jelölje meg azokat a feltételeket, amelyek mellett Törökország kész volna békét kötni. Ha majd bebizonyosodott, hogy Törökország nem hajlandó a békére, az olasz flotta azonnal megkezdí a hadműveleteket, még pedig először a Dardanellákhoz legközelebb lévő *Mytilaene* és *Lemnos* szigeteket fogja megszállani az Aegei tengeren. Ezt a két szigetet akarja az olasz haditengerészet hadműveleteinek alapjául választani a későbbi akcióra, amely a Dardanellák ellen fog irányulni.

Milánó, április 1.

A *Corriere della Sera* közli, hogy *Niasi* bev áruhában és hamis utlevéllel Tripolizba érkezett, mint a vörös félhold alkalmazottja. Onnan a Kyrenaikába készül, hogy a megsebesült *Enver* beyt felváltsa a vezérségekben.

Milánó, április 1.

Parmában tegnap a szocialisták nagy tüntetést rendeztek a háború ellen. A körmenetben 10,000 ember vett részt 200 zászlóval és 4 zenekarral. Az újjvárosban ugyanakkor a nacionalisták tartottak meetinget s a két város között lévő hidakon rendőrség vigyázott, mégis összeütközés lett a két tüntető tömeg között, sokan megsebesültek és néhány szocialista rendezőt letartóztattak. Savonában a színházban tartották meg a szocialisták a meetinget a háború ellen. A nacionalisták betörték a gyűlésbe, verekedés lett, melynek a rendőrség vetett véget. Berlinben nagy néptömeg lármas körmenetben tüntetett a háború ellen.

A mexikói forradalom.

Newyork, április 1.

Taft megczáfolja azokat a híreszteléseket, mintha az északamerikai unió fegyveresen akarna intervénálni Mexikóban, mert az Egyesült-Államok kormánya semmi egyebet nem céloz előkészületeivel, csak az amerikai állampolgárok védelmét Mexikó fővárosában. Erre való tekintettel egyre küldenek jelentékeny csapatokat a mexikói határra. A Hearst-féle lapokban híresztelik, hogy *Németország fegyveresen készül beavatkozni a mexikói bonyodalmaikba*, mert a német birodalomnak Mexikóban sokkal nagyobb érdekei vannak, semmint Amerikának. *Németország nagy haderőt készül összehívni, hogy megakadályozza Amerikát a fegyveres közbelépésben és esetleg az annektálásban.* Hír szerint *Hearst*, az újságkirály egy nagyszabású szindikátusban vesz részt, amelynek állítólag Mexikó bekebelezése a célja.

Newyork, április 1.

Mexikói tájirat szerint Zapata hívei megtámadták egy vonatot és ötven katonát megölték. A vonat utasai közül senki sem sebesült meg. A vonat visszatért a fővárosba.

A bányász-sztrájk.

Prága, április 1.

A mai vasárnapon a bányamunkások számos helyen gyűlést tartottak. Kladrubában a szombati bérfizetésnél közölték a munkásokkal, hogy a bányatulajdonosok az ígértől több engedményt nem tesznek. Május elsejét a munkaadók nem ismerik el munkásünnepnek. A brüxi szénbányában hétfőre szünetel a munka, hogy a munkásoknak alkalmuk legyen határozatot hozni. Az ausszigi, brüxi, duxi és teplitzi kerületekben nyugalom uralkodik. Az unionisták a keddi békéltető tárgyalásoktól teszik függővé további eljárásukat. A nucziczi bányamunkások béremelési követelését, tekintettel a január elsején beállott béremelésre, elutasították.

London, április 1.

Még javában tart a szavazás a fölött, vajjon a bányászok abbahagyják-e a sztrájkot. Általános meglepetésre a dél-walesi bányászok a munka felvétele mellett szavaztak, míg a lancashirei, derbshirei, northumberlandi, northshirei bányászok a sztrájk folytatása mellett vannak. Ezidőszent a munkából kizártak száma 1,300,000.

UJDONSÁGOK.

Kérjük azokat a tisztelt vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése április 1-én lejárt, hogy előfizetésüket az illető postahivatalnál minél előbb ujtsák meg, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen.

NAPIREND: Naptár. Kedd, április 2. Róm. keth.: P. Ferencz hv. — Prot.: Elvira. — Görög-ország: márczius 20. Szabb. vt. — Zsidó: Nizan 15. — A nap két reggel 3 óra 39 perczkor, nyugszik este 6 óra 29 perczkor. A hold két este 7 óra 27 perczkor, nyugszik reggel 5 óra 49 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak.

A képviselőház elnöke fogad a képviselőházban délután 5 órakor.

Némethy Károly belügyi államtitkár fogad délelben 12—2-ig.

A posta- és táviráda vezérigazgatója fogad délelben 12—2-ig.

Nyitvaleő muzeumok: Nemzeti Muzeum régiségtára 9—2-ig, Erzsébet Muzeum 9—4-ig, Fővárosi Muzeum 3—6-ig, Iparművészeti Muzeum 9—1-ig, Mezőgazdasági Muzeum 10—1-ig, Ráth Muzeum 10—4-ig, Szechenyi Muzeum 10—2-ig, Tanszer Muzeum 3—7-ig.

Nyitvaleő könyvtárak: Akadémiai Könyvtár 3—7-ig, Egyetemi Könyvtár 9—6-ig, Fővárosi Könyvtár 9—2-ig, Iparművészeti Muzeum Könyvtára 9—12-ig és 6—3-ig, Kereskedelmi Muzeum Könyvtára 9—2-ig, Pedagógiai Könyvtár 3—7-ig, Statisztikai Könyvtár 10—1-ig.

Nyitvaleő képtárak: A francia grafikusok és humoristák kiállítása a Könyves Kálmán művészeti szalonjában (Nagymező-utca 37—39.) nyitva 9—7-ig. Belépődíj 60 fillér. Vaszary János kiállítása a Művészklubban (Krisztof-tér 2.) nyitva 10—6-ig. Belépő díj 1 korona.

— A király husvétja. A király csütörtökön délelött 10 órakor különvonaton Wellseebe utazik Mária Valéria főhercegnasszonyhoz s ott fogja tölteni a husvétit ünnepeket.

— Uralkodók találkozója. Pétervári diplomáciai körökben úgy tudják, hogy a császár a nyáron találkozni fog a német császárral és meg fogja látogatni Ferencz József királyt is. Megelőzőleg, valószínűleg még a nyár elején Károly Ferencz József praesumptív trónörökös fog látogatást tenni a csári párnál s magával viszi Zita hercegnőt is. Ez a látogatás viszonzás lesz Alexandrovics András nagyherceg schönbrunni látogatásának.

— A trónörökös utazása. Ferencz Ferdinánd főherceg, trónörökös családjával ma Trieszben át Bécsbe utazott. A trónörökös megszakítás nélkül folytatja útját családjával az Amstetten melletti artstetteni kastélyába és ott tölti a husvétit ünnepeket.

— May Károly meghalt. Berlinből jelentik, hogy May Károly, az ismert német ifjusági író, akinek nagy számmal megjelent művei különösen Németországban terjedtek el és örvendenek közkedveltségnek, vasárnap Drezda mellett lévő villájában meghalt. Munkáit magyarra is lefordították és különösen indián történetei az ifjuság kedvenc olvasmányai közé tartoznak. A világsajtóban May Károly neve nemrég egy botránypörrel kapcsolatban szerepelt elég sűrűn.

— A monakói fejedelem a királynál. Bécsi jelentés szerint a monacói fejedelem ma ideérkezett. A pályaudvaron a földrajzi társaság elnöke és alelnöke fogadták. A fejedelem holnap magánkihallgatáson jelenik meg a királynál és tiszteletére Schönbrunnban udvari ebéd lesz. Rainer főherceg a fejedelem tiszteletére reggelit ad. Kedden a fejedelem a földrajzi társaság ülésén előadást tart, mely alkalommal a társaság átadja a dísztaggá történt kinevezéséről szóló okmányt.

— Dobra osztályfőnök öngyilkossága. Bécsből jelentik: Dobra közös pénzügyminisztériumi osztályfőnök mult éjszaka öngyilkosságot követett el. Hír szerint az öngyilkosság motivuma félelem szellemi megbetegedéstől.

— Hajsza az automobilos handitákra. Lázassau folyik a francia rendőrség hajszája az automobilos banditák után. Párisi jelentés szerint ismét több gyanus embert elfogtak. Szombaton este letartóztattak egy *Britanicus-Lebour* nevű anarkistát, aki az anarkista lap szerkesztője volt. Hír szerint az automobilos rablókkal összeköttetésben állott. Grenoble közelében is elfogtak egy automobilistát, aki örült sebességgel igyekezett a rendőrség emberei elől menekülni, de gépének pneumatikája kipukkadt és az üldöző lovascendörök utólérték. A letartóztatottnál okmányokat nem találtak, ő maga pedig megtagad minden felvilágosítást. Azt hiszik, hogy ő is részese a rablók üzemeinek, különösen pedig a *Caby* ellen elkövetett rablásnak. A *Berckben* letartóztatott *Soudey* házigazdájának, *Berraillesnek* lakásán házkutatást tartottak s ennek alapján a rendőrség egy embert itt is letartóztatott. Párisban ma szintén letartóztattak egy *Bodorovszki* nevű embert, akit azzal gyanusítanak, hogy az automobilos rablóknak menedéket nyújtott. A városi nyomda szerkesztője volt s a chantilly-i merénylet után még néhány napig a nyomdában dolgozott. A letartóztatott apaesnak igazi neve, mint megállapították, *Godoreszki és orosz alattvaló*, de szabadon garázdálkodhatik még *Garnier*, *Bonnot* és *Carrouy*, a három leg hírhedtebb bandita, akiktől minden kitélik s akikről nem tudni, hány a czinkostársuk még.

Párisból jelentik: A rendőrség, amely ma az esedékeségi terminusok alkalmával a pénztári szolgák mellé külön őrizetet rendelt ki, délután a Haussmann-boulevardon letartóztatott két egyént, névszerint *Prevost* és *Coulondot*, akiknél kalapácsot és ollókat találtak szíjak szétvágására és akiknek az volt a tervük, hogy agyonütik és kirabolják a Banque de France pénztári szolgáját, akinél váltótkban és csekkben körülbelül egymillió frank volt, azonkívül 50.000 frank készpénz.

— A pápa titkára — **biboros.** Rómából táviratozzák: A „Messaggero” szerint a pápa a legközelebbi consistoriumban biborossá akarja avatni titkárát, monsignore Bressant, akinél jelentéktelenebb prelátust képzelni sem lehet. Bressant egy püspökipapnevelő-intézetben végezte tanulmányait, ő végzi a pápa magánlevelezését, semmiféle más foglalkozása és munkaköre nincsen, de érdeme sem, hácsak nem az az egy, hogy bizvást dicsekedhetik vele és meg is teszi, hogy soha más könyvet nem olvasott a breviariumon és a mise-könyvön kívül.

— **Rampolla biboros unokaöccse megőrült.** Sokszor meggyült Rampolla bibornok baja egy unokaöccse miatt. Ez a fiatalember, Francesco di Napoli Campabello herceg, váltókat hamisított a kardinális kárára s börtönbe került. Római jelentés szerint most a törvényszéki orvosok megállapították róla, hogy gyógyíthatatlan elmebajos, tébolydába zárták és a büntető eljárást megszüntették ellene.

— **Válpör után — esküvő.** Prágából jelentik: Dr. Freund Arthurná, akinek válpörében szombaton volt a döntés, ma innen Bécsbe utazott *Hohenlohe Waldenburg-Schillinsfürst* Eogn Sándor herceggel. Állítólag már a legközelebbi napokban lesz az esküvő Bécsben.

— **A pápa mint költő.** Római jelentés szerint a pápa latin nyelven Himnuszt írt, amelyet Perosi, a vatikáni énekkar karnagya fog megzenésíteni. Az új Campanile felavatásakor ezt a Himnuszt fogják énekelni az egyházi szertartáson.

— **Gyilkos merénylet egy százados ellen.** Bécsben egy Zanker nevű 23 éves csehországi tisztiszolga tegnap este revolverrel rálőtt kapitányára, Goldmann Ede 24. gyalogezredbeli századosra ennek lakásán, de a golyó nem talált. Zanker ezután föbelötte magát és súlyos sebesülést szenvedett.

— **Scott kapitány expedíciója.** Londonból jelentik: Az Akaroába (Uj-Zéland) érkezett „Terra Nova” hajón sem Scott kapitány, sem egyetlen kísérője sincs. A hajó kapitánya Scottól azon üzenetet hozta, hogy Scott még ezt a telet az antarktikus vidéken akarja tölteni, hogy kutató munkálatait befejezze. A legutóbbi hírek, melyek Mac Mardosand-ba, Scott expedíciójának kiindulópontjába érkeztek, akként szóltak, hogy Scott január 3-án a déli sarkról 150 angol mérföldnyire jutott és tovább nyomu előre. Később oly hírek, mintha Scott elérte volna a déli sarkot, már nem érték utól a hajót, mert a hajó kénytelen volt a Ross-öblöt elhagyni, mielőtt megfagy.

— **Pestisbeteg indiai utas.** Trieszben nagy riadalmat és rémületet keltett tegnap délután a Bregenz Lloyd-gőzös megérkezése. Néhány nap előtt ugyanis híre jött, hogy a Bregenz fedélzetén egy pestises beteg volt. Bombayban egy hindu másodosztályu utas szállott föl a Bregenzre, Port-Sajdába, onnan Alexandriába akart utazni. Mikor a hajó Adenbe érkezett, ez a hindu gyanus tünetek között megbetegedett s mivel a hajóorvos gümös pestist konstatait, elvitték a veszedelmes betegét a suez-i kórházba. A Bregenz tovább ment. Port-Sajdában kapta a hajó kapitánya az értesítést, hogy a hindu tényleg pestises. Az osztrák Lloyd-gőzöst nem bocsátották a kikötőbe még a legszorgosabbi fertőtlenítés után sem, így indult tovább Trieszbe. Valamennyi utast alaposan megvizsgálták s mivel mindenkit egészségesnek találtak, a hatóság megadta a libera practicát, de a Bregenzen érkezett utasok még négy napig orvosi felügyelet alatt maradtak.

— **Veszedelmes kaland a palicsi tón.** Temunovics Zoltán dr. szabadkai ügyvéd, az országosan ismert sakk-mester vasárnap délelött vendégeivel: *Littke* József pezsgőgyárossal, *Tyozics* Sándor pécsi bankigazgatóval és még többekkel kirándult a Palicsi-tóra vadászni. A társaság 11 óráig csónakon helyezkedett el és reggel 7 órától délig nagy szenvedélyel folyt a vadászat, mikor hatalmas vihar keletkezett. A társaság erre abbahagyta a vadászatot és a partra evezett. Dr. Temunovics csónakát azonban, mely legtávolabb volt a parttól, a hullámok felborították s az ügyvéd kísérőjével a két méternél mélyebb víz alá merült. Dr. Temunovics s a vele volt Halász kitűnő uszók, de az ügyvédet így is nagy veszedelem fenyegette, mert felöltöje és nehéz vadászfelszerelése, valamint a tó vizét betöltő hínár akadályozta a menekülésben. Nagynehezen mégis partra vergődött. Társasága bevitte egy félórnyira lévő tanyára s onnan lakására, ahol most súlyos betegen fekszik.

— **A legöregebb székely asszony halála.** Gyergyóbékas község legidősebb matrónya, özvegy *Kosa* Istvánné szül. *Kolumbán* Magdolna f. hó 19-én 116 éves korában meghalt. Az elhunynak néhai férje 1848 előtt még mint ellenőr a vámbatalnál sokáig szolgált a államot s mint ilyen után övegye 3 korona havi nyugdíjat élvezett. Jellemző, hogy az elhalt özvegy, aki a Tikosba lakott, gyermekeivel az oláhok közt és közvetlen a romániai határ mellett levő oláh községek mellett, ahol ritkán hallunk magyar szót, megőrizte anyanyelvét s gyermekeit is mint jó magyarokat nevelte s visszatartotta őket az elolákosodástól.

— **Négymillió sikkasztás.** Párisból jelentik: A rendőrség ma letartóztatta *Joanny* bankárt akire sok feljelentés révén temérdek sikkasztás bizonyítottak. Ennek a bankháznak a párisi főintézeten kívül hét fiókintézete volt s *üzletfelei négy millió frankkal megkárosította.*

— **Rejtélyes öngyilkos.** Az Ó-utca 24. számú házban egy rendőri felügyelet alatt álló nőnél mult délelben öngyilkosságot követett el egy 24—25 évköri fiatalember. Revolverrel előbb mellbe, aztán halántékra lötte magát s nyomban meghalt. A rendőri bizottság nem tudta megállapítani hogy ki az öngyilkos. Semmiféle irást nem hagyott hátra, csak két-három névjegyét talált nála, amelyek „Gábor Mihály, a Hitelbank tolesvai fiókjának vezetője” névre szólnak. Az öngyilkos holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— **Várad Gyula siófoki fürdőbérlet máté** kezdve Siófokon tartózkodik.

— Véres programbeszéd. Belgrádból jelentik: Negotíngból jelentik, hogy a *Prahovoban* tegnap tartott választói gyűlés véres lefolyású volt. *Misics* Péter ny. alezredes, volt ó-radikális képviselő, most ifju radikális jelölt, beszéde közben egy ó-radikális paraszt azt kiáltotta feléje: *Hazudsz, te gyilkos!* amire *Misics* a közbeszóló arcába vágott. A parasztok erre székekkel rontottak *Misics*-nek, aki revolvert rántott elő és több lövést tett, miközben két paraszt megsebesült. A többi jelenlevő közbelépésének sikerült a további vérontást megakadályozni. A szerb sajtó sajnálkozásának ad kifejezést afelett, hogy a felzgatott pártszenevedély oly sajnálatos eseményeket eredményezett.

— Cselédbál a Városligetben. Vasárnap délután a városligeti Zöld vadász vendéglőben véres cselédbált rendeztek. A mulatságon *Orbán* György 1541-es számú és *Szegedi* József 2267-es számú rendőr igyekezett a rendet fentartani. Már több zavargót előállítottak, amikor *Tapur* István 27 éves kömivességét az egyik rendőrral dulakodni kezdett. A tömeg a kömivességéért pártjára állott. Kövekkel, székekkel dobálni kezdtek a rendőrt, majd kiözönltek az utcára és az itt összegyűlt emberek is a rendőrök ellen fordultak. A rendőrök szorongatott helyzetükben revolvert rántottak elő és hogy megriaszassák támadóikat, többször a levegőbe löttek. Egy eltvedt golyó a tömegben *Palkovics* Mária tizenhét éves napszámot a karján találta. Bevitték a Bethesda-kórházba. Közben a *Herminuti* laktanyáról segítség érkezett, lovas és gyalogos rendőrök, mire a verekedők futásnak eredtek és elmenekültek. Egy kődobálót mégis sikerült elfogni. Ez *Benkő* Pál tizenhat éves napszám, akinek a zsebében két nyitott bicskát találtak. A rendőrség *Benkő* Pált és *Tapur* Istvánt hatóság elleni erőszak címén letartóztatta. A többit keresi a rendőrség.

— Öngyilkos bankigazgató. Máramaroszigetről jelentik: *Jakobovics* József, a técsői központi takarékpénztár részvénytársaság igazgatója szombaton este Szatmáron a Szamosba ugrott. *Jakobovics* február elején állott a takarékpénztár élére, amely válság előtt állott. Máramaroszigeten *Jakobovics* öngyilkossága nagy megdöbbenést keltett.

— Mama! Mindaz a remény, ígéret, forrón vágyott álom, amelyet szerelmes ifju völégénységnek ideje alatt elképzelt, valóra válik az esküvő után. Sőt mikor a szerelem lángoló mámore lehangad és a forró percek után elkövetkezik a köznapok csendes boldogsága, a fiatal pár meggyőződést szerez arról, hogy mindennél többet ér a családi otthon szeretet boldogsága. Éppen azért az élet perzeit ábrázoló művészek mindig igen szívesen fordultak a családi boldogság felé, amelynek jellemző visszaadása mindennél kedvesebb. A családi otthon különösen akkor nyeri legnagyobb szépségét, amikor beléje költözik az édes harmadik, aki még szorosabbra köti a férfi és a nő közötti kapcsolatot. Egy ilyen boldog házaspárt ábrázol *Spányik* Kornélnek, a kitűnő festőművésznek „A mama” című képe. A fiatal anya a bölcső előtt ül kényelmes karosszékben, nyilván még lábadozik s a fiatal férfi, aki előtt az apaság még egészen új valami, felesége kezét az arcához szorítva, mélyszépséges, szerelemmel tekint a nőre, akiben most már nemcsak szerelmes hitvesét, hanem gyermeke anyját is tiszteli. A családi boldogság csendes harmóniája lengi be a gyönyörű képet, amely a *Könyves* Kálmán Társaság kiadásában nemrég jelent meg művészi heliogravure kivitelben. A kép, mely az eredeti festménynek minden szépségét híven tükrözi vissza, margó nélkül 54—68 csm., margóval pedig 90—120 csm. nagyságu s 11 csm. széles színes fakerebben 72 koronába kerül. Megszerezhető 3 korona részletfizetésre is említett cégnél Budapest, VI., Nagymező-utca 37—39.

— A Tiszán felrobbant motorcsónak. Hódmezővásárhelyen a Tisza folyón tegnap Fejérváry József lapszerkesztő, kinck két hét előtt a Justh-párttal volt póre, kiránduláson volt többekkel motorcsónakon s *Mártély* felé haladtak. A Tisza most nagyon széles és a csónak a víz közepén felrobbant. A csónakot a víz az orkányszerű szélben elsodorta és miközben a kirándulók a vízzel küzdöttek, a kormányról a szél Fejérváryt a vízbe sodorta. Perczelig tartott élethalál-küzdelem után Fejérváry elérte a csónakot. Nagysokára azután halászok megmentették meg a hajótörötteket.

— Elgázolt földbirtokos. Szatmárnémetiből jelentik: *Dióssy* József gombási gazdag földbirtokost a vonat elgázolta. Ugy látszik, a birtokos ittas volt és ilyen állapotban feküdt a sinkre. A herobogó vonat mindkét lábát levágta. *Dióssy* nyomokban meghalt.

— A stockholmi olimpiai játékokon résztvevő magyar versenyzők hivatalos utazásával kapcsolatosan rendezendő társasutazásra, melyben mindenki, tehát nem versenyzők is résztvehetnek, jelentkezéseket elfogad, belépőjegyeket a versenyhez elad s mindennemű felvilágosítással és prospektussal díjmentesen szolgál: az Olimpiai bizottság hivatalos megbízottja, a „Világjárás” utazási és menetjegyiroda r. t. (Füredő-utca 1., bejárat a Dorottya-utca felől.) Telefon 152—52.

— Újabb pogrom készül Oroszországban. Lembergől jelentik: *Kiewben* és a környékbeli helységeken az igazi orosz férfiak szövetsége ezrével osztogat rópiratokat, amelyekben zsidóüldözésre bujtogatja a népet. A nagy veszedelemre való tekiutással a kiewi főrabbi segítségért folyamodott a kormányzóhoz, aki megígérte, hogy intézkedéseket fog tenni a pogrom ellen.

— Az Andrássy-úti kereskedelmi szakfolyam. A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete által fenntartott kereskedelmi szakfolyam március 27-én tartotta vizsgáját az egyesület Andrássy-ut 67. sz. alatti dísztermében. A vizsgát a vallás- és köznevelési minisztérium *Magyar* Endre főigazgató vezette, a kereskedelemügyi minisztérium képviselőjében pedig dr. *Gáspár* Endre jelent meg. A vizsgázott növendékek nagy része előkelő fővárosi cégeknek nyomban alkalmazást nyert. A legközelebbi vanfolyam április havában nyílik meg.

— Havazás és jégeső. Alsókubini jelentés szerint szombaton este ott heves zivatar tört ki, melyet sűrű jégeső követett. Vasárnap reggel óta erősen havazik. — Máramaroszigetről jelentik, hogy vasárnap nagy szélvihar után havazni kezdett. A hegyek mind hóval vannak borítva. Rahó és Körösmező felé, a Verchovinán számkálni lehet. Ma reggelre Máramaroszigeten erős fagy és dér volt.

— A vándorló halott. Néhány hét előtt nyomtalanul eltűnt *Kaposvárról Komlósi* József 28 éves városhidvégi gazdag legény. A hatóság hasztalan kutatott utána. A nyomozást az irányította főleg, hogy *Komlósi* állandóan nagy pénzzel járt és köztudomású volt, hogy nemrégiben örökölt is. Ezért rablógylkosságtól tartottak. Tegnapelőtt azután a *Sióból fogták ki a hulláját*. *Komlósi* eltűnése éjjelen kártyázott és nagy összeget nyert. A rendőrorvosi vizsgálat megállapította, hogy *Komlósi*t előbb agyonverték, kirabolták, azután elásták. Később azonban kivették a földből a halottat és a *Sióba* dobták. A csendőrség már megtalálta azt a helyet is, ahol *Komlósi*t a gyilkosság után elföldelték. A gyilkosokat még nem tudták kinyomozni.

— Elgázolt automobil. Triestből táviratozák: Az országton *Sistiana* és *Duino* között egy automobil, amelyben *Casut* háztulajdonos három férfiismerőseivel kirándulásra ment, összeütközött *Turn* *Taxis* herceg gépkocsijával. Mind a két automobil felborult s az előbbi az árokba zuhant. A triestti háztulajdonos és *sofförje* súlyosan, három vendége könnyebben sebesült meg.

— A fogtechnikusok a szocialistákhoz csatlakoztak. A Magyarországi Fogtechnikusok Egyesülete vasárnap tartotta közgyűlését. Felszólalt ott a segítők részéről meghívott dr. *Landler* Jenő ügyvéd, akinek beszéde után a közgyűlés egyhangulag kimondotta, hogy a fogtechnikusok az osztályharc alapján fognak szervezkedni s csatlakoznak a szervezett munkássághoz.

— Házasság. Dr. *Semtey* Róbert március hó 30-án tartotta esküvőjét a IX. ker. plébániatemplomban *Bokor* *Malvin* kisasszonnyal, a kiváló írónővel.

Grosz *Zsigmond* a budapesti áru- és értéktőzsde tagja és *Schön* *Hermin*, *Gábor* *Ernő*nek a Budapesti Színház jeles fiatal kórikusának szülei a napokban ülték ezüztalokalmukat. A szép családi ünnepség alkalmából a tisztelők és jóbarátok széles köre elhalmozta a jubiláns párt szerencsevívánataival.

Gergely *Miksa* postatakarékpénztári tisztviselő eljegyezte *Schwarz* *Ignác* szesznagykereskedő leányát, *Arankát*, *Ujpesten*.

Dr. *Veres* *Mihály* és *Roseth* *Gizi* 1912. március 31-én Budapesten házasságot kötöttek.

— Öngyilkos fűszerkereskedő. Ma reggel az Amerikai-ut 9. szám alatt levő izraelita szeretet-házban *Paruch* *József* negyvennyolczéves volt fűszerkereskedő, akit ott kilencz év óta ápolnak, késsel elvágta a nyakát és elvérzett. Gyógyíthatatlan betegség miatt követte el az öngyilkosságot. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— Kétszázötven kiló kenyér a leégett-knek. Üszkös romokban hever *Trsztena*, amelynek lakosai a nagy tüzvész után fedél és betevő falat nélkül maradtak. A károsultaknak gyors segítséget szolgáltatott *Novytorg*, a kis galicziai város, amely tegnap kétszázötven kiló kenyeret küldött *Trsztena* földönfutóvá lett lakosainak. Egyébként *Zmeskd* *György* árvamegyei alispán fölhiást bocsátott ki, amelyben a *trsztenai* égettek érdekében a közönség jó szívére számít. A nagyközség kétharmada elhagyta és kétszáznyolcz család maradt hajlék nélkül, irtózatos nyomoruságban. Az adományt a *trsztenai* fűszolgabírói hivatal, ezimére lehet küldeni.

— Játék a fegyverrel. A Hajtsár-ut 185. számú házában *Goldberger* *Lajos* tizenötéves tanuló és *Németh* *Jenő* kilenczéves tanuló revolverrel játszottak. Közben a fegyver elsült és a golyó *Németh* *Jenő* oldalába furdott. A súlyosan sebesült fiút a Bethesda-kórházba vitték.

— *Wolff*-*Metternich* grófnéval a főszerepben kerül bemutatásra *Bendiener* *Oszkár* „Az ismeretlen” című 3 felvonásos mamodrmája kizárólagos előadási joggal az „*Omnia*” mozgóképalotában. Ezen kiváló művészettel megjátszott és nagy irodalmi értékkel bíró darabról ma már országsszerte beszélnek és ez is képezi az „*Omnia*” e heti műsorának piéce de resistanceát. A másik, a maga nemében szintén világszenzációt jelentő attrakció, *Scott* kapitány ugyanis utjának minden érdekesebb részletét ilyképen kívánta megörökíteni és világszerte élethűen demonstrálni minden óriási nehézségeket, melyekkel ezen tudományos kutatásainál meg kellett küzdenie. Mindkét óriási anyagi áldozatokat igénylő kép az „*Omnia*” minden előadásában bemutatásra kerül.

— Automobilon a halálba. Berlin mellett, *Grunevaldban* ma automobil-szerencsétlenség történt. *Wolff* gyáros automobilja egy fordulónál teljes sebességgel nekiment egy fának és darabokra tört. *Wolff* és a *sofförje* meghalt, egyik utas súlyosan megsebesült. — *Milánói* jelentés szerint *Sigini* automobilgyáros egy gépkocsit próbált ki, amelyen kivülr egy gépész és négy munkás ült. 120 kilométeres gyorsasággal robogott az automobil, mikor valami motorhiba következtében felfordult. *Sigini* és a mechanikus szörnyethalt. Két munkás sebei halálosak.

— Egy templomi énekar sztrájkja. A sztrájkok gazdag történetében is különös hely illeti meg azt, amelynek most *Amsterdamból* jelentik híret. *Amstendamban sztrájkba léptek a zsidó templomok kórusainak tagjai*. A derék énekesek úgy találták, hogy a hitközség nem fizeti őket elég méltányosan ahhoz képest, hogy mennyi bensőséggel, milyen hangosan és milyen kitűnő orgánummal énekelik a karzatot az Ur dicséretét. A kórus nagyobb fizetést kért, a hitközség azonban elzárkózott a kívánság elől. És most a kórus nem magasztalja az Urat, ellenben sztrájkol és ócsárolja a hitközség szükmarku urait.

— Nemzetközi gyógyszerész-szövetség. A legutóbb *Brüsszelben* megtartott nemzetközi gyógyszerészkongresszuson elhatározták, hogy a kari érdekek közös és hathatós védelmezése érdekében megalakítják a nemzetközi gyógyszerész-szövetséget. A megalakítás előmunkálatait befejezték, úgy, hogy a szövetség május havában meg fog alakulni és ugyanekkor megválasztják a tisztikart is. A szövetségbe a magyar gyógyszerésztársulatok és egyesületek mind beléptek, ugyszintén a gyógyszerészségek egyesületei is s a belépési nyilatkozatot már mindannyian aláírták.

— *Leugrott* a villamosról. Tegnap este a *Krisztina-köruton* *Berger* *József* 19 éves katonai akadémiai növendék leugrott a 689-es villamoskocsiról és leesett, a pótkocsi alá került, amelyek a ballábát összezúzták. A súlyosan sebesült katonai növendéket a tizenhetes számú helyőrségi kórházba vitték.

— Elgázolt kisfiu. Tegnap este a Francia-ut 48. számú ház előtt a cegléd—budapesti vonalon egy tizenöt év körüli fiu fej nélküli holttestét találtak, valamelyik vonat gázolhatta el. A fejét a törzstől elmentették a vonat kerekei és messzebbre elhúzózták. A holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. Kiletét nem tudták megállapítani.

— *Scott* kapitány délsarki utazásán részt vett egy nagy filmgár mérnöke is, aki e végtelenül érdekes felfedező ut minden momentumát pompás mozgófényképekben örökítelte meg. E mozgófényképek április három első napján szenzációs új műsor keretében, kétszercs előadásokon kerül bemutatásra az *Apolló Színházban*. A műsor záróképe: *Desdemona*, társadalmi dráma két felvonásban. A főszereplők: *W. Pailander*, a kopenhágai királyi színház tagja.

— **A kórházi szolgálta szerelme.** Máramaroszigetén György Grigor husz éves kórházi szolgáloménytelenül szerelmes volt egy kórházi ápolónőbe. Bánatában ezetsavat ivott és belső sérüléseibe legnap este belehalt.

— **Szerelmi dráma az utcán.** Az éjszaka Molnár László husz éves könyvkötősegéd Kratzi Hermína zenésznővel a Merán-kávéházból hazafelé tartott. Amikor a József-körút 8. számú ház elé értek, Molnár revolvért rántott elő és a leányra löött, majd magát lötte mellbe. Mindakét sebesültet a Rókus-kórházba vitték. A férfi állítása szerint közösen határozták el, hogy meghalnak.

— **A közönség kényelme.** Mindenekelőtt ezt tartja szem előtt Beketow igazgató, akinek városligeti czirkusza e hét szombatján, este háromnegyed 8 órakor megnyitja. A közönség kényelme érdekében az idén a czirkuszjegyeket a városban több helyen lehet beszerezni, még pedig elővételi díj nélkül. Czirkuszjegyek kaphatók következő helyeken: a czirkusz-pénztárnál a Városligetben (egész nap), Andrassy-ut 19. (nagyfőzsde), Erzsébet-körút 9. (Az Újság), Erzsébet-körút 29. és Váci-körút 14. (Az Est), Andrassy-ut 29. (A Világ), Andrassy-ut 38. (Főzsde), Ketskemeti-utca 14. (Főzsde.)

— **Halálozás.** Szentés város közéletének egyik kiválósága, a szentesi társadalom előtt közszeretben és becsülésben álló férfiú hunyt el márcz. 30-án Szentésen. Geröcz Lajos, a szentesi, református egyház lelképásztora életének hatvankettedik évében elhunyt. Geröcz Lajos, 33 évig volt a szentesi református egyház lelkésze és a város társadalmi s egyházi életében élete végéig érdeműs szerepet vitt. Temetése április hó 2-án lesz. Halálát özvegyén és két leányán kívül kiterjedt rokonsága siratja.

Sárváry Ilonka okleveles tanítónő, néhal Sárváry Elek hírlapíró leánya, április hó 1-én Budapesten elhunyt.

Dr. Kaufér Izidor, jónévű budapesti ügyvéd hosszas szenvedés után ma meghalt. Temetése kedden délután fél négy órakor lesz a budai izraelita farkasréti temető halottas házából.

Dévai Nagy László, nyug. ár. ülnök, volt 48-as honvédfőhadnagy, aki az erdélyi hadsereg minden harcát vitézül végigküzdötte, 84 éves korában meghalt.

Décsy Péter főesperes, az erdélyi egyházmegye nesztorja, 84 éves korában Erzsébetvárosban meghalt.

Erőshövy Gyula honvédfőhadnagy 35 éves korában Szegeden meghalt.

Nyujtói és ikafalvi Farkas András p. ü. számgyakornok márczius 30-án, életének 28-ik évében elhunyt Sátoraljaújhelyen.

Feldobolyi Szabó Ferencz m. kir. honvédszázados, 42 éves korában meghalt Kolozsvárott.

Lendvai Miklós, Temes vármegye tb. főjegyzője és a Délmagyarországi Közlöny című napilap szerkesztője, vasárnap délután 60 éves korában meghalt. Lendvait 30 éves szolgálati jubileuma alkalmából a király nemrég tüntette ki a Ferencz József-renddel.

Molnár Lajos gyógyszerész, a nagyváradi ág. ev. egyház 21 éven át volt főgondnoka, 64 éves korában elhunyt.

Könye Nándor, az ungvári főreáliskola tanára, 62 éves korában Ungváron meghalt.

Id. Mikecs Miklós, Szabolcs vármegye törvényhatósági bizottságának régi tagja, 76 éves korában Nyíregyházán meghalt.

x **Royal-Orfeum.** Budapest, Erzsébet-körút 21. sz. Színházi és variété műsor. Kezdeté 8 órakor.

x **Fodor-féle vívóterem** a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívársra.

x **A nemzetközi jubiláris szakácsművészeti kiállításon** Bécsben sorra került a mérkőzés a Giesshübl tiszteletdíjért. Teljes 8 fogásból álló dinert szolgáltak fel, melynek elkészítéséhez minden ételnél Giesshübl savanyúvizet használtak. A diner elsőrangú volt és fényesen igazolta, hogy a Giesshübl savanyúvíz főzés czéljára kiválóan alkalmas. A tiszteletdíjat, egy arany remontoir-órát a júry Hierz Károly konyhafőnök urnak ítélte oda.

x **Az Angol-park megnyitása.** Budapest egyetlen családi szórakozó helye, az Angol-park husvét vasárnap megnyitja műfelszeresen legnagyobbított területének kapuit. Azok a látványosságok és attrakciók, amelyek tavaly megalapozták a mulatóhely jövőjét, ismét szolgálni fogják a közönséget. A kávéházakban és vendéglőkben rossz idő esetén 12.000 ember részére lesz fedett helyiség. Nagy sikere a várának az Angol-park, amelynek tulajdonosi, a Meinhardt testvérek ennek érdekében miudent elkövetnek.

x **Takarékosság a legszebb női erények** egyike abban nyilatkozzék, hogy ott vásároljon, ahol olcsón, jó árut lehet venni. Így például kézimunkaszükségletét Bérczi D. Sándor kézimunka nagyiparosnál (VI., Dessewffy-utca 5.) szerzi be, aki üzletét és műhelyét saját házában helyezte el és így mentve a horribilis költségtől, jó árut, olcsó árakban szolgál ki. Vidékre nagy képes árjegyzéket ingyen küld.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

János barát civiliznek megy.

— **Gabányi bucsuja a színpadtól.** —

Budapest, április 1.

Nem volt sablonos bucsuzás; nem aféle talmi ünneplés, amelyvel közönség és kollégák elintéznék egy színházi ügyet. Valami nagy, nagy melegség áramlott ki *Gabányi Árpád* mai bucsujából és sok fény is, melynek sugaraiban fürdött úgy az, aki bucsuzott, mint azok, akik bucsuztatták és azok is, akik néma szemlélői voltak a kifejlődő szép jeleneteknek.

Ilyenkor, a bucsuzás ünnepélyes alkalmával, szokás, hogy a színpadtól megváltó művész érdekeit, művészi tulajdonságait és jelentőségét méltassa a sajtó. Én a magam részéről ezt fölöslegesnek tartom. Negyven esztendő óta áll a magyar játékszin szolgálatában és huszonnyolcz esztendő óta ismeri a budapesti közönség. Nincs olyan művészet iránt érdeklődő ember, aki ne tudná, mi jelentősége van *Gabányinak*. Mondjuk el talán újra, hogy a legkiválóbb művészek egyike, aki a művészetet mindig komolyan vette? Mondjuk el újra talán, hogy egyszerűságra a legnagyobb magyar epizodista volt, aki alakításaival felejthetetlen emléket hagyott vissza? Mindezt mindenki tudja. Azt is fölösleges elmondanunk, hogy a művészet más terén is jelentős eredményeket ért el. Kitűnő szobrász, nagytehetségű festő és igazi költő. A színműirodalmat is gazdagította sok sikerült színdarabbal és több novellát, regényt és költeményt írt, amelyekben a művész a maga igazában kibontakozik. Szóval, a szó nemes értelmében művészi életet élt; a muzsák és gráciák fölkelet papja volt; egész élete és gondolkodása a művészetben olvadt fel.

S hogy most örök időkre bucsut mond a színpadnak, az nem jelenti azt, hogy a művészetnek is bucsuzót mond. Teljes testi és szellemi erejének birtokában van. Lehet, hogy egy művészi ággal nem foglalkozik majd, de művészet nélkül *Gabányi Árpád* el nem képzelhető.

Bucsuzott tőle a közönség s bucsuztunk tőle mi is, akik idők folyamán hivatásunkhoz híven annyit foglalkoztunk vele. Az emléket, amelyet hátrahagy az elmékben és szívekben, megirigylhetné egy fejedelem is. Mert ezt az emléket ő maga állította magának.

Igen szépen jellemzi *Gabányi* művészi lelkét és gondolkodását az a néhány szó, amelyet ma az „Annuska” előadása után intézett a közönséghez. Ez is kiemelte a mai bucsustét a sablonból. Más művész némán távozik. Ő nem tudta megállni szó nélkül. Az „Annuska”-ban tudvalevően a János barátot ábrázolja. Mikor barna csuhájában kilépett a színpadra, a közönség, mely zsufozásig megtöltötte a színházat, lelkes tapsal fogadta, mely meg-megujult s mind nagyobb hullámokat vetett úgy, hogy a játék hosszabb ideig szünetelt. Nyílt színen is tapsolták, felvonás végén pedig számtalanszor kihívták. A második felvonás végén szokatlan dolog történt. A közönség tapsvihara nem akart véget érni. *Gabányi* a lámpák elé lépett; intett kezével, mire halálos esend lett. Azután *Gabányi* ezeket mondta:

— János barát kivetkőzik; János barát civiliznek megy; de János barát imádkozni fog az 3 kedves közönségéhez!

A tombolás és tapsorkán, mely erre keletkezett, leírhatatlan. Szem nem maradt szárazon. Maga a művész is törölte könnyeit.

Igy bucsuzott *Gabányi Árpád* a színpadtól és a közönségtől.

T. Sz.

Az igazgatóságtól és a kollegáktól, valamint az egész művészi világtól lebecsült függöny mögött a színpadon bucsuzott egy órával az előadás kezdete előtt.

A színpad pompásan fel volt díszítve. Ott volt gróf *Bánffy* Miklós kormánybiztos és *Tóth* Imre igazgató vezetésével a Nemzeti Színház minden tagja, az összes budapesti színpadok képviselői, a színészegyesület, színiakadémia képviselői. Dr. *Bárczy* István polgármester, *Hock* János orsz. képviselő, a budapesti művész, írói és újságírói világ számos tagja. A koszoruk egész tömege borította el a színpadot, amelyen, amikor *Gabányi Árpád* megjelent viharos éljenzéssel fogadták. Koszorukat küldtek haláljuk és szeretetük jeléül a Nemzeti Színház, Vigszínház, Új Színpad, Budapesti Színház Országos Színészegyesület, Színiakadémiai növendékek, *Bérczi* Árpád, a Fészek, az Otthon Írók és Hírlapírók Köre, a Lipótvárosi Kaszinó és a Józsefvárosi Kör.

A koszoruk között egy asztalon a művész tisztelőinek az ajándékai voltak elhelyezve: egy ezüst babérkoszoru a Várszínház közönségétől, egy ezüst babér Budapest város közönségétől, egy ezüst márványplakett a Nemzeti Színház igazgatóságától és a színpad egyik sarkában egy gyönyörű antik íróasztal, a Nemzeti Színház tagjainak ajándéka.

Elsőnek *Tóth* Imre szólalt meg, aki felolvasta gróf *Zichy* János kultuszminiszter levelét, amelyben a miniszter meleg szavakban emlékezett meg *Gabányi* érdemeiről. Majd *Tóth* Imre emlékedett szellemben, nagy érzéssel és erős színekben méltatta *Gabányit* és a bucsuzás jelentőségét.

Azután sorban következtek: *Mihályfi* Károly, aki a színház tagjai, *Bárczy* István polgármester, aki Budapest publikuma nevében mondott bucsuzavakat a távozonak. Elvonultak előtte isten hozzád-ot mondvá: *Várady* Sándor az Operaház, *Latábr* Kálmán a színiakadémia igazgatósága nevében, gróf *Bánffy* Miklós kormánybiztos szintén mondott egy rövid beszédet.

Gabányi a könnyekig meghatottan válaszolt és bucsuzavait így végezte be:

— *Gabányi Árpád*, a színész meghalt, de *Gabányi Árpád*, az obsitos színész még él. És ha eljöttetek a temetésemre, jöjjetek el a feltámasztásomra is. Jöjjetek el néha hozzám. Aki meg akar pihenni, akit nagy sorscsapás ért, vérző szívvel jöjjen hozzám. Szívesen, szeretettel fogunk látni én és feleségem benneteket. A viszontlátásra.

Előadás után az Erzsébetvárosi Kaszinóban banket volt, amelyen újból sok meleg és lelkes felköszöntőt mondtak a távozó művészre.

(*) **Opera.** Vasárnap este hosszú pihenés után ismét az eredeti formában került színre az évek óta ugynevezett „párisi vezérkönyv” szerint adott *Tannhäuser*, melynek csonkittatlan hatalmas nyitánya ezuttal is azt a nagy és mély hatást gyakorolta, mint régen. Az előadás keretében érdekes debute nyílt alkalma *M. Medek* Anna asszonynak, aki eddigi szerepét, *Vénusz*ét Erzsébetével cserélte fel. A művésznő vállalkozása a legsikeresebb volt, pompás orgánuma és kiváló énektechnikája stílusosan alkalmazkodott a wagneri deklamációhoz, határozott biznyságúul annak, hogy ebben a speciális műfajban is teljes hivatottsággal állja meg helyét. A nagyszámú közönség meleg szimpátiával fogadta alakítását és az egyes nagy áriák után nyílt színen is lelkesen ünnepelte. A fölöttébb sikerült előadásban ének és játék szempontjából kifogástalan produkciót kaptunk az együttes többi tagjától is, akik közül különösen *Anthes* ideális *Tannhäuser*-re, *Krammer* Teréz pompás hangú és hóditó megjelenésű *Vénusz*-ra, *Szemere* Árpád nemesen énekelt *Wolfamja* és *Székelyhídy* művészi alakítása *Walter* szerepében érdemelnek feltétlen dicséretet és elismerést. Az előadást *Kerner* karnagy nobilis lendülettel és biztos tudással vezényelte. — Hétfőn este ismét ün-

Hurutos bántalmaknál csak
Szaploncai korona gyógyvizet
 igyék. Üvegje 48 fillér.
 Főraktár: **BRÁZAY KÁLMÁN** cégnél
 Baross-utca 43. szám.

nepo volt az Operaháznak és újból megisméltették azok a szokatlan zajos tüntetések, melyeknek Titta Ruffo eddigi fellépéseivel tanui voltunk. A művész ezuttal Hamletet énekelte és bámulatos produkciójával teljesen és tökéletesen elfogadhatóvá tette a Shakespeare drámának operai feldolgozásban kevésbé élvezhető alakját. A szerep, melyben többnyire a világosabb regiszterek dominálnak, kitűnően megfelel a hangjának is, amely ezuttal sokkal nagyobb fényvel és nagyobb erővel csengett, mint Rigolettóban, amelyben a mélységek tisztagosok voltak. Gyakran valóságos tenorszerű timbreje volt hangjának és a harsányan kitartott bé-k és dé-k valósággal meglepetést keltenek. Az alak megjátszásában ismét alkalma nyílt Ruffónak operanékeseknél ritkán tapasztalható nagyszerű színjátszói képességeiről is tanúságot tenni, végtelen tudással és intelligenciával állította elének egy eszelős dán királyfi alakját, bámulatos énekművészete pedig, a nagy lendülettel kiadott forték és a lehetőszerűen gyengéd pianissimók nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy művészién plasztikus gesztusainak, kifejező arczjátékának énekbéli kiegészítői lehessenek. A színházat teljesen megtöltötte közönség példátlan lelkesedéssel ünnepelte egész estén át, viharos taps hangzott fel minden jelenése után, felvonásvégeken pedig számtalanszor szólították függöny elé, sőt a második felvonás első képe után a hangos „éljen“ és „evviva“ kiáltások, a kendőlobogtatás és a zúgó taps arra is kényszerítették, hogy a híres bordalt függöny előtt ismételve el a kivilágított nézőtérben ülő hálás és lelkes közönségnek. A vendégművész mellett nagy és megérdemelt sikere volt B. Sándor Erzsé asszonynak Ofélia szerepében, melyben virágzó hangjával, tökéletes énekművészetével és poétikus játékával szintén elragadta a közönséget. A felvonások után őt is lelkes ovációk szólították a lámpák elé és egyes jelenetek után nyílt színen is felhangzott a zajos taps. Az előadás többi jeles szereplői Fodor Aranka, Venczell és Kornai szintén művészién oldották meg feladatukat, a zepkart pedig ifj. Ábrányi Emil a nála megszokott gondossággal és temperamentummal vezette. —(na.)

(*) A Király-színház perli Petrás Sárít. A Király-színház „Leányvásár“-színelőjei tegnap és ma estére Petrás Sári fellépését hirdették. Amde a primadonna már tegnap se lépett fel és most hosszú ideig egyáltalán nem fog Budapesten játszani. A tegnapi estén a rendező jelentette be a közönségnek, hogy Petrás Sári nem vesz részt az előadásban és szerepét Harmath Ilona fogja játszani. A primadonna bucsu nélkül távozott Budapestről Londonba és hirtelen távozása konfliktust idézett fel közte és a Király-színház igazgatósága között. Petrás Sárinak ugyanis az volt a legutóbbi szerződéses megállapodása a Király-színházzal, hogy április 11-ig, addig, amíg Londonba megy, játszani fog Budapesten és a „Leányvásár“ 150-ik előadásán bucsuzik el a közönségtől. A múlt héten a művész levelet írt Beöthy László igazgatónak, hogy csak szombatig, márczius 30-ig játszik és ezen az estén túl nem lép fel, mert elutazik. Az igazgató azt válaszolta erre a levélre, hogy a bejelentést nem veszi tudomásul, ragaszkodik a legutolsó megállapodáshoz és ha a művész nem tartja be, el fog ellene járni. Petrás Sári szívből este elbucuzott a kollégától és örvendezve vette át e titkos bucsu-est egyetlen virágadományát, egy virágból készült kis aeroplánt, melyet Palmay Ilka küldött neki ezzel a felirattal: „Árkon át, bokron át kövesd a nagynénéd nyomát.“ Követni fogja az a pár, amelyet a Király-színház igazgatósága indít ellene szerződéses cizimé, követelve tőle a kikötött huszezer koronás pénzt. A művész a jövő héten már részt vesz a londoni Daly's Theatre-ben a „Czigányzerelem“ próbáján.

(*) Bécsi operett a Népoperában. Zsufolt házak jelzik a Népoperában a Theater an der Wien kitűnő művészegyüttese vendég szereplőinek példátlan sikerét. Vasárnap este a Luxemburg grófja került előadásra, mely alkalommal a társulat Bécsben nagy népszerűségnek örvendő, nálunk eddig még nem szerepelt két tagja, Louise Kartousch és Tautenhayn is felléptek. Kartousch kisasszony Juliette szerepében széphangu és nagyszerű temperamentumu szubretnek mutatkozott. A közönség nagy lelkesedéssel fogadta bemutatkozását és a népszerű „gimbelem-gombolom“-nóta magyarul énekelte refrénjét négyszer is megismé-

teltette vele. Tautenhayn kedves és szimpatikus színész, neki is nagy sikere volt, akárcsak Paul Gutmannak, aki Bazilt diszkrétén és sok izléssel játszotta, valamint Mizzi Schütznek Stráza grófnő kitűnően megjátszott szerepében. Az előadás főerősségei ezuttal is Treumann és Mizzi Günther voltak, bár az előbbi ezuttal kissé indisponáltan játszott. A felvonások végén számtalan kihívásban volt részük a magán szereplőknek és meg kellett jelennie minden felvonás után a népszerű komponistának, Lehár Ferencnek is, aki a dirigensi székben ezuttal is bravuros munkát végzett. — Hétfőn este megszakadt a Lehár-ciklus, ezuttal a híres keringőkirálynak, Strauss Jánosnak édes melódiái csendültek fel a Népoperában. A „Denévér“ szerzőjének posthumus operettje, a „Wiener Blut“ került előadásra a vendég szereplő társulat pompás együttesével, melyből ma is Betty Fischer, Louise Kartousch, Gutmann, Glawatsch és Tautenhayn éneklésében és játékban egyaránt jeles produkciói emelkedtek ki. Gróf Zedlau szerepében nagy meglepetést keltett Deutsch-Haupt Erik operettszínpadon szokatlan terjedelmű hangjával, művészi énektechnikájával és finom színjátszói képességeivel. A színházat ezuttal is teljesen megtöltötte lelkes ünnepelő közönség, mely zajos tapsokkal hívta lámpák elé a magán szereplőket és ovációkban részesítette a karmestert is, Stalla Oszkárt, aki jeles tudással és lendülettel vezette zenekarát.

(*) Az Operaházban holnap, kedden a Bajazzók dalmű kerül színpadra. Nedde—Ambrusné, Canio—Lunardi, Silvio—Szemere, Tonio—Dalnoki, Beppo—Kertész Ö., a két pór—Kárpát és Juhász lesz. Utána a Csodaváza balletet adják, melyben Pallai Anna, Kranner Ilona, Smeraldi, Pini játszzák a főszerepeket. — Mind a két művet ifj. Ábrányi Emil karmester vezényli, az operát Kiss Dezső rendezi. (Évi bérlet 56 sz., kezdete 7 és fél óra.) Titta Ruffo, a m. kir. Operaház világhírű vendége szerdán a Sevillai borbély cizmszerepében bucsuzik, melyben a múlt héten oly páratlan nagy sikerrel mutatkozott be. Szereplőtársai most is Sándor Erzsé, N. Valent Vilma, Arányi, Hegedűs, Kornai Kertész Ö., Juhász és Zsolnai lesznek. — (Évi bérlet 57. sz.) felemelt helyárok mellett. Kezdeté 7 és fél óra.)

(*) Növendékhangverseny. Vasárnap este tartotta ezidei harmadik nyilvános hangversenyét a kiváló tanerőiről és helyes pedagógiai elveiről jól ismert Fodor-féle zeneiskola. A Royal nagytermet ez alkalommal is nagyszámú, válogatott közönség töltötte meg zsufolásig, mely szívesen hallgatta a zongora, hegedű, gordonka és énekosztályok haladottabb növendékeinek jeles produkcióit, köztük nem egy olyant, amely felülemelkedik a zeneiskolákban megszokott és megkívánt nívón. A hangverseny nagy izléssel összeállított műsorának folyamán feltűnt a két Kotányi-nővér jeles képessége. Az egyikük, Erzsébet, nagy intelligenciával és ritka technikai készséggel interpretálta Mendelssohn d-moll triójának zongorarészét, Kotányi Klára pedig nagy bravúrral adta elő Siklós Albert két zongoradarabját. Nagyon tehetséges zongorások még Farbaký Zoltán, aki Liszt Rossignolját adta elő, Bucsár Delica, aki Reinhold Impromptujében árult el meglepő kvalitásokat és Blau Alice, aki Haydn variációiban mutatkozott sokat ígérő tehetségnek. Tóthfalussy Zoltánban jeles készségű cselőjátékost ismertünk meg. Orbán Erzsébetre pedig, aki friss és jólképzett hangon énekel, szép jövő vár ezen a pályán. A közönség lelkes tapsokkal jutalmazta a növendékek szép produkcióit és a hangosan megnyilatkozó elismerésből nagy rész illette meg a kitűnő intézet jeles vezetését és lelkiismeretes tanerőit, akik nagy buzgalommal és fáradtsággal állnak a művészi nevelés szolgálatában.

(*) Munkáshangverseny. Az oly nagyszerűen bevált munkáshangversenyek során immár negyedszer gyűjtötte össze az Orsz. Szimfóniai Zenekar módfelett hálás és lelkes közönségét a tegnapi napon. A Zeneakadémia nagyterme ismét zsufolásig telt meg és viharos tapsal honorálták az érdekes műsor élvezetes előadását. Műsorban voltak: Weber Euryanthe-nyitánya, Hubay Jenő Moharózsája, Moussorgsky „Egy éj a kopár hegyen“ című fantáziája és Goldmark V. szimfóniája. Kun László igazgatót és derék gárdáját minden szám után lelkesen ünnepelték.

(*) Helvey Laura nyugalomban. Gabányi Árpáddal, egyidejűleg, akinek a színpadtól való bucsujáról más helyen számolunk be, Helvey Laura, a színház elsőrendű művésznője és örökös tagja szintén megvált a színpadtól és nyugalomba vonult. A művész határozottan kifejezett kívánsága volt, hogy távozása alkalmából semmi nyilvános ünneplésben ne legyen része. Ezért a bucsufelépésről is lemondott. A színház igazgatósága respektálta a művész akaratát és ezért ma déli egy órakor Tóth Imre igazgató vezetésével a Nemzeti Színház tagjai a Bakács-utca 3. számú házában lévő lakásán keresték fel és ott bucsuztak el tőle. Tóth Imre igazgató átadta neki a kultuszminiszter megleghangu üdvözlő levelét, majd a színház igazgatóságának bucsuzó iratát és művészi kitelű emléktárgyát, egy ezüst plakettet. Azután szívig ható szavakkal bucsuzott tőle a maga és a színház minden tagja nevében. Gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter a következő levelet intézte Helvey Laurához:

„Igen tisztelt Művész! Abból az alkalomból, hogy megvált a Nemzeti Színház színpadtól, amelyhez az értékes sikere hosszú láncazóla fűzi, nem mulaszthatom el, hogy kifejezést ne adjak annak a nagybecsülésnek, amely művészién iránt viseltetem. Kívánom, hogy az igaz művésznőnek rajongásával átélte művészi pályájára a teljesített hivatás öntudatával hosszú ideig tekinthessen vissza és a Nemzeti Színház örökös tagság kitüntető címét még sokáig viselje. Fogadja őszinte tiszteletem kifejezését, Budapest, 1912. márczius 31.

Gróf Zichy János, s. k.“

(*) A művészi plakát. Ilyen címmel tegnap este Tuszkay Márton festőművész érdekes és vetített képekkel kísért előadást tartott a Vigadó kis termében, melyet nagyszámú és előkelő közönség hallgatott végig meleg érdeklődéssel. Tuszkay 45 pompás külföldi plakátot mutatott be, francia, angol és német művészek munkáit, melyek egy a plakát eredeti céljának, mint a művészi kivitelnek szempontjából mintakul szolgálhatnak. Előadó hangsúlyozta előadásában, hogy a tiszta reklám szempontjából is fontos a plakát artisztikus szépsége, másrészt pedig az a körülmény, hogy a plakátot számtalan ember látja és nézi — többnyire nem is egyszer — egyenesen parancsolja, hogy a plakát művészi is legyen. Az érdekes előadás végén a közönség lelkes ünneplésben részesítette Tuszkayt.

(*) Hangverseny Győrött. A győri filharmónia egyesület és ennek karmestere, Franck Gábor meghívására a Magyar Zeneszerzők Társasága márczius harminczadikán zenekari hangversenyt rendezett Győrött. Ennek különös jelentőségét az adta, hogy az előadott újdonságokat szerzőik maguk vezényelték. Lavotta Rezső szellemes Suite Persane-ja, Perényi Géza szépen hangszerezte, ötleletes Suite-je, dr. Toldy László művészi felépítésű, témákban gazdag Sinfonietta Romanticoja után következett Major J. Gyula V. szimfóniája, melyet Husvéti szimfóniának nevez, mert a természet a husvét megújítását, majd a mélységes, komor halálsejtelmet, a halál borzalmasságát, utána pedig a feltámadásba vetett erős hitet, a jövő élet reményét tárja elének művészi hangszerelemben, megkapó, eredeti témák feldolgozásában. Dalszimfóniának is nevezhető e mű, mert szervesen belekomponált énekrészei vannak, melyek a mű hatását még emelik. Faragóné Szörényi Bella hangversenyének és Goldmark Rubin ezeket művészi leg adták elő. Geszler Ödön és Franck Gábor a capella karai méltó befejezését képezték a hangversenynek.

(*) Luxemburg grófja: Strom. A Theater an der Wien keddi vendégjátékán a Népoperában, mikor is a Luxemburg grófját ismétli meg a társulat, új művészzel fog megismerkedni a budapesti közönség: a szerep bécsi és párisi kreatívjaival, Strom Ottóval. Az előadás többi résztvevője az ismert kitűnő ensemble: Günther Mici, Kartousch Lujza, Tautenhayn Ernő, Gutmann, Schütz Mici és Länger. Holnap, szerdán Offenbach Szép Helénáját mutatja be a társulat: Günther Micivel a cizmszerepben.

(*) A Nemzeti Szalon választmányi ülése. A Nemzeti Szalon újonnan megválasztott választmányára márczius 30-án tartotta első ülését Molnár Viktor ny. alamtitkár elnöklété mellett. A választmány igazgatósági tagokul megválasztotta Glatz Oszkárt, Kacsányi Ödönt, Kézi-Kovács Lászlót és Nemes Marcellt, majd a választmányi póttagokat sorsolta ki egy és két évre. Ezután Dery Béla igazgató tette meg jelentését az év hátralevő részé-

nek művészeti és munkaprogramjáról. A választmány a jelentést tudomásul vette és felhatalmazta az igazgatóságot, hogy a müncheni kiállításra vonatkozólag a Heinemann-czeggel szerződést kössön. A Nemzeti Szalon első külföldi kiállítása 1913. január és február hónapban lesz a müncheni Heinemann Galériában.

(*) **A Hivatalnok urak.** Brünnből jelentik: Most mutatta be a Brünner Stadttheater a „Hivatalnok urakat“, *Földes Imrénének*, a Magyar Színházban nagy sikert aratott darabját, *Die Herren Beamten* címen Heinrich *Glücksmann* fordításában. A brünni publikum nagy tetszéssel fogadta a magyar darabot.

(*) **Elmaradt hangverseny.** Az április 2-ára és 3-ikára hirdetett *Wiener Philharmoniker* zenekarának hangversenye közbejött akadályok miatt elmarad. A jegyeket a Harmonia visszaváltja.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

* **Kató és egyéb elbeszélések.** Fonyó Bertának most jelent meg ezzel a címmel egy novellás könyve, amelyet bizonyára kellemesen és szeretettel fognak fogadni mindazok, akik az érdekes novellák kedvelői. *Fonyó Bertá* novelláiból egy finoman gondolkodó nő lélek sok sajátos, megkülönböztetett tulajdonsága árad kifelé, egy irni tudó asszony sok érdekes gondolata, amelyek kelek, jól megkonstruált történetekben jutnak kifejezésre. A „*Kató és egyéb elbeszélések*“ című kötet ára 3 korona és kapható a szerzőnél Teréz-körút 29.

* **A Természettudományi Társulatról.** A Természettudományi Társulat könyvkiadó vállalatának aláírói most kapták meg a Társulat legújabb kiadványát, *Richard* egyetemi tanár nagyszerű munkáját az „*Oceanografia*“ című szép művet. Legközelebb megjelenik báró *Berget* Alfonz munkája a repülőgépekről.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

© **Aero-hydroplán.** Ez a neve egy újfajta repülőgépnak, amelyet feltalálója, *Coffyn* Frank amerikai aviatikus azért nevezett el így, mert a vizen uszik. Newyorkban most már vagy három hét óta kísérletezik a géppel *Coffyn* és gyakorlatai, amelyeket az East River és a newyorki öböl fölött végez, mindenkor gyönyörűen sikerülnek. Repülőgépe kétfedélű Wright-gép, amely pontonszerű könnyű levegőtartályokkal van ellátva, aminek következtében vizen uszik és a vizen is könnyen tovasiklik. Legmerészebb kísérlete, ami előtte senkinek sem sikerült, abban állott, hogy a newyorki négy nagy hid alatt és fölött is könnyedén és minden baj nélkül repült el, dacára az ott uralkodó állandó széláramlatoknak, amelyek miatt még a sárlyok is csak erősebb nekiiramodással mernek a hidak alatt elrepülni. Egy másik vakmerő mutatványa akadályversenyhez hasonlított, amennyiben a folyam mentén repülve állandóan közel a vízhez tartotta magát, de mindig ugrásszerűen a magasba szökött, valahányszor hajó, csónak, hid vagy más akadály került elébe. *Coffyn* jelenleg majdnem naponta száll fel aero-hydroplánján és kirándulásaira rendszeresen utast is visz mindig magával.

© **Hadi léghajók Fejérmegyében.** Néhány nappal ezelőtt Székesfehérvárott kötött ki egy hajmáskéri hadi léghajó, szombaton pedig Csákvár felett ejtette bálmatba az embereket egy hatalmas léggömb. A Vértess felől jött gyors repüléssel a léghajó, de a hegyek felől jövő vihar miatt a bent ülő két katonatiszt s egy civilutas a falu határában egy alkalmas területen leszállottak. A leszállásnál egyikük fején könnyebben meg is sérült. A léggömb Bécsből jött, délen indult el s délután fél háromra már Csákvár felé érkezett. Az utasok leszállás után összecsomagolták a léggömböt és vasuton visszautaztak Bécsbe.

FŐVÁROS.

(*) **A tanítók fizetésrendezése.** A belügyminiszter tudvalevőleg csekélyebb jelentőségű módosításokkal hagyta jóvá a fővárosi tanítók fizetésrendezéséről szóló szabályrendeletet. A tanács legutóbbi ülésében a miniszternek erre vonatkozó leíratát tudomásul vette és elhatározta, hogy a jóváhagyásról jelentést tesz a közgyűlésnek. A tanács egyúttal a miniszter által kívánt lényegtelen módosításokat a szabályrendeletben keresztülviszi

és a végleg megszövegezett szabályrendeletet a jóváhagyási záradék rávezetése végett a belügyminiszterhez újra felterjeszti.

(*) **Pályázat előjárói állásra.** A főpolgármester értesítette a polgármestert, hogy a *Bencze* Benő dr. előjáró nyugdíjba vonulásával megüresedett előjárói állásra április 13-iki határidővel kírta a pályázatot.

(*) **A hét statisztikája.** A statisztikai hivatal kimutatása szerint a múlt héten a fővárosban élve született 435, halva született 10 gyermek. Meghalt 328 egyn. Esketés volt 152. Az év leje óta élve született 5396, halva született 177 gyermek. Meghalt 3929 egyn. Esketés volt 1827. A tiszti főorvosi hivatal kimutatja, hogy a ragadós betegségek állása a múlt héten a következő volt: Megbetegedés: hasi hagymáz 5, kanyaró 60, skarlát 76, számarhurut 38, ronesoló torok- és gégeglob 18, bárányhimlő 41, járványos fültömrigylob 46. Halálozás: kanyaró 6, skarlát 1, számarhurut 1, ronesoló torok- és gégeglob 2, gyermekágyi láz 1.

TANÚGY.

= **A Tanítóegyesületek Országos Szövetségének igazgatósága** ma délelőtt népes gyűlést tartott. A gyűlést *Moussong* Géza elnök nyitotta meg. Megnyitójában erőreken hangsúlyozta, hogy a szövetség elnöksége a tanítók anyagi érdekében foglalt állásából nem enged és a legradikálisabban követeli anyagi helyzetének annyiszor sürgetett és annyiszor ígért javítását. A gyűlésen elkészített kifakadások s támadások hangzottak el a kormány ellen, mely a tanítókkal való nemtörődőséggel az ország tanítósságát forradalomba kényszeríti. *Simon* Lajos főtitkár előterjesztette az elnökségi ülésnek elfogadott ama határozatát, hogy a 7-ik egyetemes gyűlés elsősorban is a fizetésrendezés és a nyugdíjnyújtást tárgyalja. A fizetésrendezésre vonatkozólag az igazgatóság elfogadta azt az indítványt, hogy a fizetésrendezés ügyében a legradikálisabb álláspontra helyezkedik, összes kívánalmait fentartja és utasítja az elnökséget, hogy a tanítósság határozatának minden egyes pontját változtatlanul védje meg a mindenkor tárgyalások alkalmával. A tanítósság követelése:

„a teljesben egyenlő fizetés kiszolgáltatása, a XI. X. és IX. fizetési osztályba való beosztás, az eltöltött összes szolgálati évek betudásával a megharmadolás, az öt ízben esedékes ötödéves korpótlék, átmeneti fizetések mellözése“.

Simon Lajos főtitkár előterjesztette még a hetedik egyetemes gyűlésre beérkezett véleményeket. Az egyetemes tanítógyűlés idejét július 2., 3., 4. napjaiban állapították meg.

= **Tanítóképző tanárok országos gyűlése.** Ma délelőtt vette kezdetét a tanítóképző tanárok országos egyesületének tizenkettedik közgyűlése Kiskunfélegyházán. Az egyesület elnöksége és a budapesti tagok már vasárnap érkeztek a városba, kiket dr. *Moinár* Béla polgármester fogadott és üdvözölt. A kongresszus hétfőn reggel a városháza dísztermében kezdődött. Dr. *Baló* József egyesületi elnök az új tanterv és utasítások részletes kidolgozását sürgette és kérte a nem állami intézeteket is, hogy ebben a munkában és a tanári kvalifikációban kövessék az állami intézetek példáját. Az elnöki megnyitó után *Hódossy* Béla sárospataki igazgató mondott emlékbeszédet *Sebestyén* Gyuláról, a tanítóképzők első felügyelőjéről. *Finácz* Ernő egyetemi tanár beszédében a tanítóképzés múltját, jelenét és jövőjét ismertette. Az előadást zajos tetszéssel fogadták és a beszéd hatása alatt a közgyűlés elhatározta, hogy kérni fogja a tanítóképzőknek legalább öt évre való felemelését. Az ülés után a város bankettet rendezett a vendégek tiszteletére. A tanácskozást holnap folytatják.

= **A polgári iskolai tanárok gyűlése.** Az Országos Polgári Iskolai Egyesület választmánya vasárnap tartotta dr. *Sághy* Gyula orsz. képviselő, egyetemi tanár elnöklése mellett husvétii rendes ülését. Elsőnek *Szenes* Adolf szólt arról a sémáról, hogy a polgári iskolai tanárokat, akik régebben a középiskolai tanárokkal teljesen egyforma nyugdíjellátásban részesültek, a törvény előlérre nem is miniszteri rendeletekkel, hanem oly énkényes miniszteri kinevezésekkel, amelyekkel az újonnan kinevezetteket utasították a tanítói nyugdíjalapra való belépésre, következetesen a tanítói nyugdíjalapra kényszerítették, ami nagyobb teherrel és negyven évi szolgálattal járt. Javasolja, hogy az ügyet vigyék a közigazgatási bíróság elé. *Tass* Ferenc előadja a polgári iskolának technikai és inari irányban való fejlesztésére vonatkozó tervét. Megvilágítja a polgári iskolai törvénynek és tantervnek szellemét, amely különösen a rajz- és gyakorlatműhelyben nyer kifejezést. Végül *Kolb* Lajos benutatta az új rangsor-tervezetet, amelyhez *Kálmán* Elek szólt hozzá. Az idei közgyűlést az egyesület Kolozsvárott tartja meg.

EGYESÜLETEK.

A hirlapírók nyugdíjintézete.

— Jubiláris közgyűlés. —

Budapest, április 1.

Vasárnap délelőtt tartotta jubiláris közgyűlést a Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézete az Otthon Irók és Hirlapírók Körének palotájában. A közgyűlés iránt a tagok körében rendkívüli érdeklődés nyilvánult meg. *Heltai* Ferenc elnököt, aki a közgyűlést megnyitotta, zajos ovációban részesítették és az ovációkból kijutott az egyesület titkárnak, *Lenkey* Gusztávnak is.

A napirend első tárgya az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése volt, amelyhez egyhangulag hozzájárultak. Az indítványokat *Lenkey* Gusztáv titkár olvasta fel. Ezek szerint a közgyűlés jegyzőkönyvébe iktatta a közelmúltban elhunyt tagtársainak, *Márkus* Józsefnek, *Barna* Izidornak, *Mezei* Lászlónak és *Koller* Károlynak emlékeit. Külön köszönetet szavazott a közgyűlés a jubiláris mozgalom és pénzügyítés körül kifejtett tevékenységükért dr. *Schiller* Henrik és dr. *Friedrich* Tivadar igazgatósági tagoknak, valamint *Kálnoki* Henrik felügyelő-bizottsági tagnak. Dr. *Schiller* Henrik különösen páratlan munkát végzett és ezen a révén rendkívüli módon hozzájárult ahhoz, hogy tavaly, az egyesület fennállásának harminczadik esztendőjében, olyan szépen folytak az adományok. Ugyancsak köszönetet szavazott a közgyűlés a Pesti Huzai Első Takarékpénztár Egyesület igazgatóságának, amiért az egyesület vagyonát díjtalanul kezeli, továbbá a Trieszti Általános Biztosító Társaság magyarországi főnökének, *Póór* Jakab igazgatójának, a tagsági díjak beszedésének díjtalan elvégzéseért, végül *Falk* Zsigmond lovagnak az intézet részére szükséges nyomtatványok díjtalan kiállításáért és az intézet irányában minden alkalommal tanusított nagy jócselekedetért.

Dr. *Heltai* Ferenc elnök kiemelte, hogy az intézet múlt évi jövedelme, a négyezrenegyszáz korona csekélynek látszik, mert hisz a jövedelem a félmillió koronát, a vagyonszaporulat pedig a 300.000 koronát meghaladta. Olyan eredmény ez, amelyet a világon egyetlen társintézet sem mutathat fel. A közgyűlés tehát csak meglegedéssel veheti tudomásul a mérlegre vonatkozó jelentést.

A közgyűlés a jelentésben javasolt felmentést az igazgatóságnak egyhangulag megadta.

Ezután két szavazatszedő küldöttség előtt a választásokat ejtették meg. Egyhangulag választották meg elnöké dr. *Heltai* Ferencet, alelnöké *Hoitsy* Pált és dr. *Fekete* Ignácot. Az igazgatóság tagjai közé kerültek: *Gelléri* Mór, *Lovász* Márton, *Seres* László és dr. *Kenedi* Géza. A felügyelő-bizottság tagjai lettek: *Bársony* István, *Fodor* Ferenc, *Kálnoki* Henrik, *Lendvai* Sándor és *Peiszner* Ignác. Az eredmény kihirdetése után lelkes éljenzés hangzott fel.

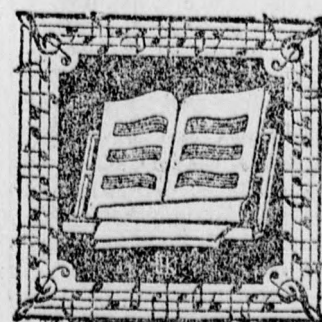
Dr. *Heltai* Ferenc, mint újonnan megválasztott elnök, hálás köszönetét fejezte ki a közgyűlésnek egy a saját, mint megválasztott tisztársai nevében.

Szatmári Mór szólalt fel ezután. Az egyesület összes tagjainak nevében elismerését és háláját tolmácsolta az intézet vezetősége iránt, amely szinte példátlan módon tette népszerűvé a hirlapírók nyugdíjintézetét.

Dr. *Heltai* Ferenc elnök újból köszönetet mond a buzdításért. Az elmúlt évben elért siker országlánrészre azonban *Lenkey* Gusztáv titkárét illeti. Az ő eszméje volt, hogy az intézet jubiléje fennállásának harminczadik esztendőjét. Indítványozza, hogy a titkárnak szavazzon a közgyűlés köszönetét. (Éljenzés.)

Végül elismerést szavazott a közgyűlés *Son-*

*Régi nóta, régi nóta,
Kornyikálom évek óta:
Kerpel-crém-től — szól a dal —
Marad a nő fiatal.*

Kerpel kézfomító 60 fill.
Kerpel arcfomító 250 „
Kerpel poudert . . . 200 „
Kerpel szappan (s db) 130 „
V., Lipót-körút 28.

nenfeld Zsigmond főkönyvelőnek, aki az intézetet már husz év óta buzgón szolgálja. Ezzel dr. Heltai Ferencz elnök a közgyűlést berekesztette.

A közgyűlés után délután egy órakor a Hungária-szálló különtermében ünnepi lakoma volt, amelyen száznál többen vettek részt.

Az asztalfőn Heltai Ferencz országgyűlési képviselő, a nyugdíjintézet elnöke foglalt helyet.

Az első felköszöntőt Márkus Miksa mondotta, aki rámutatott a nyugdíjintézet magasztos hivatására, amely az újságírók családjának, özvegyeinek és árvaainak jövőjéről gondoskodik.

Heltai Ferencz visszapillantást vetett a nyugdíjintézet múltjára, amelynek vezetésében huzsonhat esztendő óta foglalt helyet. (Élénk éljenzés.) Kiemelte, hogy az intézet mai szervezetének köszönhető felvirágzása.

Lenkey Gusztáv titkár hálásan megköszönte a róla való megemlékezést s a nyugdíjintézet egyik legközelebbi feladatául a hírlapíróknak keresetbiágy esetére való biztosítását jelölte meg. Kéri Heltai elnököt, aki ezt az ideát annakidején felvetette, hogy vigye dülőre ezt a kérdést s ezzel végtelenül le fogja kötelezni a magyar sajtó összes munkásait. (Élénk éljenzés.)

Mezei Ernő mondott ezután hosszabb pohárköszöntőt a sajtó ideális hivatásáról. Dr. Kovács Dénes nagy örömmel emlékezett meg arról a jelenlévő anyagi megerősödéséről, amelyet az intézet harmadik évének fennállásának jubileuma kapcsán elért és dr. Schiller Henriket köszöntötte fel, akinek az intézet javára folytatott gyűjtésben nagy érdemre méltó érdemei vannak. Dr. Schiller Henrik kijelentette, hogy a gyűjtés eredményét ropantul megkönnyítette az a nagy rokonszenv és elismerés, amelyvel a sajtó a nagyközönség körében találkozott. Dr. Hegedűs Loránt a kedélyeket valóságos felvillanyozó humoros felköszöntőt mondott.

A társaság Törley pezsgője mellett még sokáig mulatott együtt.

(—) A Budapesti Önkéntes Tűzoltó Testület vasárnap délután az évi rendes közgyűlést tartotta meg, amelyet, mivel az elnökség megbízatása lejárt, Bulyovszky Aladár nyugalmazott osztálytanácsos, mint korelnök vezetett, aki egyúttal tiszteletbeli főparancsnoka az önkéntes tűzoltóknak. Első sorban a választásokat ejtették meg. Főparancsnok lett újból dr. Szily József, alparancsnok dr. Balogh Dezső, testületi titkár dr. Kuzma Gyula, szakasparancsnok Kálmán Géza, Kratzer Dániel, Kólos József, Bencze István, Udvardy Aladár és dr. Kuzma Gyula. Bulyovszky Aladár és dr. Kuzma Gyula husz éves tűzoltói szolgálatuk elismeréseképpen a szolgálati díszérmet kapták. A közgyűlésen felemlítették, hogy a közúti villamos vasúttársaság kistarcsai vagongyárának égiséskor kivonultak és ekkor 1440 korona költséggel és káruk támadt, amelyet a gazdag vállalat viselnek meg. Eppen azért csak nagy veszedelem esetén hajlandók vidéki tüzesetekhez kivonulni, de akkor tekintet nélkül arra, hogy milyen költség hárul az önkéntes tűzoltótestületre.

(—) Az Országos Magyar Iskola-Egyesület vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg az évi rendes közgyűlést Pest vármegye székházának dísztermében. Szundy Károly ügyvezető igazgató ismertette az egyesület legutóbbi évi működését. Az egyesület megüresedett alelnöki állását Almásy Géza fővárosi tanácsossal töltötték be, azokról kivül választották 16 igazgatósági tagot, végül pedig elnökül Eperjesi Istvánt, számvizsgálóvá pedig dr. Marczell Jánost választották meg. Az elnök zárószavával a közgyűlés véget ért.

(—) A Budapesti Rabsegélyező Egylet vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg a pestvidéki kir. törvényszék polgári tanácstermében XXXVIII. évi rendes közgyűlést belügyi Richl Gyula igazgatósági tanácsos elnöklété alatt. Az igazgató választmányi tagnak dr. Hajós Géza kir. törvényszéki bíró és dr. Csengery Miklós kir. törvényszéki bíró, póttagnak dr. Bíró Kálmán kir. ügyész, számvizsgáló tagnak pedig Tölgyessy Mihály számvizsgáló igazgató választott meg.

KÖZIGAZGATÁS.

Nyugdíjazott községi jegyzők. A bács megyei nyugdíjválasztmány legutóbbi ülésén Tománovics György bácsbokodi jegyzőt 2338 koronával, Székely Gyula esantavéri jegyzőt 2590 koronával, Zsigmond Gyula pirosi jegyzőt 2350 koronával, Pencz Adán garai jegyzőt 2198 koronával és Muro Ambrus nagybaracskaai jegyzőt 1680 koronával nyugdíjazta.

Jutalomdíj egy halottnak. A csajkás községnek rétkelző bizottsága néhai elnökének, dr. Thurszky Pálnak 14 ezer korona jutalomdíjat szavazott meg. Bács vármegye ezt az intézkedést jóváhagyta, s így az összeget az özvegy kapja meg.

SPORT.

() **Alag.** Szép, de kissé esipős idő, hatalmas publikum, szokatlanul népes mezőnyök, igen szép végkizdelmek és horribilis meglepetések: ez a vasárnapi program képe dióhéjban. Ha végig ki tudja tartani a publikum pénzével, az Urlovasok Szövetkezete úgy anyagilag, mint erkölcsileg teljes sikert aratott. — Részletes eredmény a következő:

I. **Eladók versenye.** 1600 m. 1. Palikám. 2. Tabán. 3. Ayr. Futottak még: Pirok király, More, Nefejejs, Mortola, Mácso, Veleszta, Pityi Palkó, Szemese. Tot.: 10:51, 20:35, 35, 29.

II. **Nyeretlenek gátversenye.** 2400 m. 1. Flitta. 2. Casserole. 3. Tihamér. Futottak még: Ravenna, Suffragette II., Bilincs, Moonface, Szeszélyes, Alfa, Aur, Mine d'or. Tot.: 10:17, 20:23, 26, 29.

III. **Cserhádi handicap.** 1600 m. 1. Imi. 2. Bilbah. 3. Gounod. Futottak még: Rex, Akbar, Mirabeau, Parázs, Fantasie, Prince Charmante, Polydore, Róna, Calville, Der Teufel, Herzeleid, Türelem, Lamoral, Borona, Bezzentő, Jonathan, Abbé, Saucy Maid, Tokmány. Tot.: 10:249, 20:192, 49, 140.

IV. **Kereszturi akadályverseny.** 4300 m. 1. Florian. 2. Nevermore. 3. Floridsdorf. Futottak még: Suffragette, Dumb Bell, Rébus, Daliás. Tot.: 10:66, 20:46, 55, 52.

V. **Villám-handicap.** 1000 m. 1. Szabad. 2. Pesztonka. 3. Coax me. Futottak még: Azalée, Theodora II., Álca, Pajtás II., Villám, Almanza, Etelka, Natasa, Rebarbara, Musette. Tot.: 10:77, 20:35, 29, 29.

VI. **Dunakeszi díj.** 1800 m. 1. Vulkán. 2. Gnat. 3. Nordstern. Futottak még: Eldorádó, Patkó Pista, Kis leány, Jako, Maedchen. Tot.: 10:121, 20:169, 30, 48.

VII. **Háromévesek eladóversenye.** 1200 m. 1. Penna. 2. Denevér. 3. Fürstenkind. Futottak még: Répa, Tuba Rózsa, Napos, Cerele, Hont. Tot.: 10:164, 20:130, 68, 203.

Harmadik nap csak publikum lesz majd kevesebb, mert nagy mezőnyökben és meglepetésekben előreláthatólag lesz részünk bőven. — Jelöltjeink:

- I. Bac—Rivoli—Pater Kämmerer
- II. Home—Forgive—Dictum—Factum
- III. Belladonna—Mirabeau—Gounod
- IV. Most vagy soha
- V. Nyatagan—Muzsikus—Orgazda
- VI. Dumb Bell—Off—Gredine
- VII. Ayr—Akác—Margit.

() A meglepetések egymást követték a vasárnapi ügetőversenyeken. *Risotto B.* (10:189) győzött *Granat* és *Hydra* ellen; a fogadott *Favorite* sehoh. *King Theses* (10:62) maga mögött hagyta *Erisikét* és *Lieblinget*; a favorit *Willy Allen* helyzetlen. *Diogenes* (10:138) úgy lett nyerő, hogy *Maxt* diszkvalifikáltak, második *Kesergő*. *Heimweh Hela* és a startfavorit *Tedd meg* ellen nyert (10:32). *König-re* már a multkor felhívták a figyelmet és ma győzött (10:138) *Kinney Girl* és *Atout* ellen; *Irénte* volt a favorit. *Custer* oly előnyös helyzetben volt, hogy minden körülmények közt nyernie kellett *Allein* és *Dulce Jay* ellen. *Furca* (10:58) nyert *Grom* és *Galambom*-mal szemben. *Narciso*—*Nechletil* méltóknak bizonyultak a kettesfogatuaknál a három reára.

() A vasárnapi labdarúgómeccsek. Egy gyönyörű szép, hatalmas, méreteiben imponáns sport-telep nyílt meg vasárnap délután a Hungária-úton. A Magyar Testgyakorlók Köre új pályájáról van szó, amelyet tegnap avattak fel a szabadtéri sport és Budapest lelkes sportközönsége öröme. Az ünnepi felavatás rendkívül hangulatos és felemelő volt minden tekintetben. Már délután 2 órakor kezdődött a vándorlás az új pályára, ahol Bachó vezetése mellett a honvédeknek hangversenyzett. Négy órára már közel huszezer ember foglalt helyet a két hatalmas tribünön, amelynek képe valóban fenséges volt. Ezután lépett a pályára az MTK csapata új dresszben *Erüll* Alfréd vezetése mellett, *Bárczy* István polgármester és az FTC csapat kíséretével. Alször Brüll tartott szép beszédet, amire *Bárczy* felelt, majd beuzott a labdába és a játék megkezdődött. A két legjobb, magyar csapat nevéhez méltóan játszott. Gyönyörű lerohanások, labdaleadások, mesteri szereléseket volt részünk látni. Az első félidőben az MTK volt a helyzet ura és szép támadásai közepette a 27-ik perczben *Lane* mesésen helyezett lövésével megszerzi a kék-fehéreknek egyetlen és győztes gólját, félidőig változatos a játék, szünet után az FTC nagyobb részt a támadó

fél, de az MTK kitűnő védelme mindent leszerel. Végeredmény 1:0 MTK javára. A csapat és a mezőny legjobb embere *Lane* és *Kertész* III. volt. Az FTC-nél *Borbás* és *Blum* játéka vált ki. *Biró* Ujvári volt, aki kifogástalanul bíraskodott. A vasárnap többi mérkőzéseinek eredménye: *Török*—*III. KTVE* 2:1 *Határ-uteza*. *Biró* *Turi*. *MAC*—*NSC* 3:1 *Üllői-uti pálya*. *Biró* *Hajós* *József*. A Magyar Kupáért *BTC*—*TTC* 2:0 arányban végződött a piros-fehérek javára. *Biró* *Sár* *Izidor*. *Urak*—*FTAK* 2:2 (2:0); *FSC*—*MAFC* 4:1 (2:0); *ESC*—*ETC* 3:1 (2:1). — III. oszt. bajnokság. *Megyer*—*FLISE* 3:2 (2:2); *BTK*—*Spárta* 1:0 (0:0); *Szt. Imre Coll.*—*Globus* 1:1 (1:0); *Kispesti AC*—*Testvériség* 1:0 (0:0).

() A MAFC. versenye. A Műegyetemi Athletikai és Football Club főiskolai versenyének részletes eredményei: Főiskolai törbajnokság. 1. Weisz *Tivadár* 3 győzelem. 2. *Pajzs* *Gyula* 2 győzelem. 3. *Kappel* *Gyula* 1 győzelem. 4. *Remeniczy* *Andor* 0 győzelem. *József* *Nádor*-emlékverseny. 1. *Benedek* *Géza* 5 győzelem. 2. *Weisz* *Tivadár* 4 győzelem. 3. *Mandel* *Andor* 3 győzelem. 4. *Schwarz* *Imre* 2 győzelem. 5. *Schwarz* *Andor* 1 győzelem. 6. *Barokk* *Imre* 0.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Milán király fia.** A budapesti büntető járásbíró előtt ma vádlottként állott *Obrenovic* *Krisztics* *György*, *Milán* király törvénytelen fia. *Fellner* temesvári pinczér 1600 koronát, *Modra* *J.* *Kálmán*, a *Royal-szálló* volt pinczére pedig 230 koronát követel *Krisztics* *György*-n, akit hitelezési család miatt jelentettek fel. A vádlott, akit Budapest az orfeumból is ismer, elmondta, hogy *Milán* király törvényes fia, de a szerb kormány törvénytelennek nyilvánította. Elpanaszolta viharos multját, ami anyira meghatotta az ügyészi megbízottat, hogy vele szemben eljettette a válat. A bíróság erre megszüntette a további eljárást.

§ **Maczoch kegyelmet kér.** Varsóból jelentik: *Maczoch* *Damáz*, akit a petrikai törvényszék 12 évi fegyházra ítelt, a börtöntől levelet írt a bíróság elnökének és tudatta vele, hogy nem kíván felebezési jogával élni, hanem kegyelmi kérvényt fog benyújtani a csarhoz, hogy szállítsa le a büntetést.

§ **Ujrafelvétel a vácz-rétsági rablógyilkosság ügyében.** A pestvidéki kir. törvényszék nyolcz évvel ezelőtt életfogytiglani fegyházra ítélte el *Bóné* *Ferencz* és *Barna* *Lukácsot*, akiket azzal vádoltak meg, hogy a vácz-rétsági országon kirabolták és meggyilkolták *Szunter* *János* földművest és a rétsági posta kocsisát. Az elítéltek közül *Bóné* *Ferencz* következetesen tagadta a bűnösségét és ártatlannak mondta magát. Most azután egy másik ügyben elítelt *Kadvány* *Dávid* jelentkezett, magára vállalta, hogy *Barna*val együtt ő követte el a rablógyilkosságot és bevallotta, hogy *Bóné* *Ferencz* ártatlanul itélték el. A vádló ezen az alapon megindította az ujrafelvételi eljárást. A pestvidéki kir. törvényszék valószínűleg már a jövő héten fog dönteni az ujrafelvétel dolgában.

§ **Káhan és Klein.** Két évvel ezelőtt *Káhan* *Henrik* fonaléru-ügynök *Klein* *Sámuel* mármaroszigeti kereskedővel külföldi, főleg angol gyárokat nagymennyiségű áru megrendelésekkel csaltak meg. Ma tárgyalta ezt a bűnügyet folytatólag a büntető törvényszék *Szeressy* táblabíró elnöklété alatt. A bíróság kihallgatta *Deutsch* *Gusztávot*, a Magyar Általános Hitelbank textiltisztályának igazgatóját és *Szurdai* *Weisz* *Róbertot*, a Magyar Penmuting Részvénytársaság vezérigazgatóját mint szakértőket arra nézve, hogy a vádlottaktól elkobozott és lefoglalt áruk mennyit érnek. A két szakértő ezeknek az áruknak az értékét 60—70 ezer koronára becsülte. Ezután a bíróság a tárgyalást holnap reggel 9 órára halasztotta.

Nyilttér.

Érdekben közlőtekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A virág alatt lappangó kigyóhoz

✖ hasonlítanak azok a veszedelmek, a melyeknek minden sétán, kiránduláson, uton ki vagyunk téve. Egy zápor, a levegő hirtelen lehűlése és még sok más eshetőség rossz véget adhat a szabad természet megévezésének s a legelőmibb óvatosság parancsolja, hogy a veszedelmeket igyekezzünk elhárítani. Ezt úgy tehetjük legbiztosabban, ha Fáy valódi sződoni ásványpasztilláját kéznél tartjuk és utasítás szerint használjuk. Egy doboz sződonit kényelmesen hordhatunk a zsebünkben és 1 korona 25 fillérért mindenütt megvehetjük.

KÖZGAZDASÁG.

Magyar tőke Amerikában? Ismeretes, hogy régebben a magyar pénzüzetek egyesült erővel megcsinálták a Magyar Amerikai Bankot, mely látszólag sikeresen működött; később azonban a bank ügyei nem elégtették ki az érdekelt pénzüzeteket, sőt sok százezer korona siratja az amerikai kapcsolatot. Az is köztudomású, hogy a múlt évben a nagyobb fővárosi bankok a régi amerikai magyar pénzüzetek helyett egy új alapítást létesítettek, nyilván abban a reményben, hogy az talán visszaszerzi a réginél elvesztett milliókat. Hogy ez az állítólag teljesen új alapokon szervezett intézet tényleg boldogulni fog-e, az még természetesen a messze jövő kérdése. Annál sajátosabb és érthetlenebb tehát az, hogy az utóbbi időben azt kell tapasztalunk, hogy egyes pénzüzetek önállóan is valósággal okkupálni igyekezzenek Amerikát. Így most az Első Magyar Iparbank igazgatósága elhatározta, hogy Amerikában üzleti összeköttetéseket létesít s e célból tanulmányutra küldte ügyvezető igazgatóját, Keller Bélát. Mit jelent ez? Hát a magyar pénzüzeteknek szük ez a haza? Itthon az üzleti élet valósággal ostromolja a bankokat és a magyar pénzüzetek nem találnak helyet, ahol érdekeltiséget vállaljanak? Van itt teendője bőven annak a banknak, amely üzleti érdekeltiségek szerzésére törekszik. Kár azért „Amerikába” menni.

A Magyar Kereskedelmi Csarnok közgyűlése. A Magyar Kereskedelmi Csarnok idei közgyűlése iránt kereskedői körökben különös érdeklődés nyilvánult meg, mert ezuttal kellett eldölnie végleg annak a kérdésnek, vajjon a Csarnok nagy érdemeket szerzett elnöke, Jellinek Henrik udv. tanácsos tényleg visszavonul-e a nagy egyesület vezetésétől? A kérdés eldőlt, s a magyar kereskedő társadalom elvesztette vasárnap egyik legkiválóbb és legszakavatottabb vezérét, Jellinek Henriket. Mert a vesztesség nem csupán a Kereskedelmi Csarnoké. Igaz ugyan, hogy talán a Csarnok vesztése a legközvetlenebb, mert hiszen Jellineknek a Csarnok igen sokat, majdnem mindent köszönhet. Ő alapította a Kereskedelmi Csarnokot és ő csinált ebből az egyesületből jelentékeny közgazdasági faktort, amelynek gyönyörű palotában teremtett állandó otthont. Jellinekben a komoly közgazdasági szaktudás, európai látókörrrel és előkelő társadalmi állással párosult, aki elnöki székének tekintélyét nagyszabású kezdeményezésekkel is emelte. Méltó utódját a Csarnok csak alig találhatja meg.

A Magyar Kereskedelmi Csarnok vasárnap délután tartott évi közgyűlést Kunz Ferencz al-elnök elnöklése alatt, a tagok élénk részvétele mellett. Elnök megnyitván a közgyűlést, visszapillantást vet az egyesületnek a lefolyt évben kifejtett tevékenységére és megállapítja, hogy az egyesület vezetése minden a kereskedelmet érintő kérdésben kivette a maga részét. A tagok helyeslése mellett tesz jelentést arról, hogy a Nagykoroná-utca, Sas-utca és Szabadság-tér sarkán fekvő, e célból megvett telken, az egyesület részére egy új palota fog felépülni, amire vonatkozólag az előmunkálatok máris folyamatban vannak. Ezekután a következőkben fejezi be elnöki megnyitóját:

„Tisztelt közgyűlés! A mai nappal alapszabályaink értelmében az elnökség megbízatása lejár és mi, az elnökség tagjai, ezennel mandátumainkat a tisztelt közgyűlés kezébe visszafeszük. Engedje meg a tisztelt közgyűlés, hogy ebből az alkalomból úgy a magam, mint elnökünk, Jellinek Henrik udvari tanácsos és elnöktársam, Fürst László udvari tanácsos nevében őszinte köszönetet mondjak a tisztelt közgyűlésnek a belénk helyezett bizalomért és azért a jóindulatu támogatásért, amelyben működésünket részesíteni kegyeskedtek, mert kizárólag és egyedül ez a támogatás és az a harmónia, ami az elnökség és a Magyar Kereskedelmi Csarnok összes tagjai között állandóan fennállott, tette lehetővé azt, hogy ennek az egyesületnek működése a kereskedelmi közügy terén nem volt eredménytelen. De kötelességet mulasztanék, ha külön ki nem emelném az alkalomból azokat a hervadhatatlan, nagy érdemeket és azt az irányító tevékenységet, amelyet elnökünk, Jellinek Henrik, a Magyar Kereskedelmi Csarnok élén

hosszu éveken át kifejtett. Az ő nagy tudás, szakértelme és körültekintő vezetése mellett a csarnok nem egy jelentékeny eredményre tekint-het vissza és csak példaképp hozom a tisztelt közgyűlés emlékezetébe azt a fáradhatatlan munkásságot, amit az adójavaslatok tárgyalása alkalmából Jellinek Henrik kifejtett. Bizvást megállapíthatjuk, hogy azt a nagy fejlődést, amelyet egyesületünk elért, elsősorban az ő tevékenységének és az ő vezetésének köszönhetjük. Most, amikor Jellinek Henrik mandátuma lejárt és az ő kifejezett kívánságára a jövőben vezetését, sajnos, nélkülözniünk kell, erről a helyről mondom neki a Magyar Kereskedelmi Csarnok összes tagjai nevében köszönetet az érdeklünkben kifejtett buzgó és eredménydus működésért.”

A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után szót kért Wollók Soma egyesületi tag, aki mindenben hozzájárulván ahhoz, amit Kunz Ferencz al-elnök Jellinek Henrik huszonkétéves működésének méltatásául előadott, indítványozza, hogy a közgyűlés amellett, hogy Jellinek Henriknek az egyesület körül szerzett érdemeiért elismeréssel és köszönettel adózik, fejezze ki egyúttal köszönetét és elismerését úgy Kunz Ferencz és Fürst László al-elnököknek, valamint dr. Schreyer Jakab főtitkárnak és dr. Schreyer Jenő titkárnak is. Zárai Samu csatlakozván az előtte szólóhoz, azt a pót-indítványt teszi, hogy a közgyűlés Jellinek Henrikkel küldöttségileg közölje a csarnok elismerését az annak érdekében kifejtett tevékenységért. A közgyűlés mindezen indítványokat egyhangulag elfogadta. Ezek után helybenhagyták a zárszámadásokat, a költségvetést és megadták a kezelőségnak a fölmentvényt. — Dr. Schreyer Jenő titkár jelenti, hogy Dán Leó kereskedelmi tanácsos, választmányi tag, indítványt terjesztett a közgyűlés elé arra nézve, hogy a közgyűlés illetékes helyen megfelelő formában kérelmezhesse azt, hogy az új adótörvény életbeléptetése előtt megalkotandó novelláris intézkedésbe a kereseti adó kulcsa egységesen két százalékban, a jövedelmi adó, progresszív alapú adó tételeinek skálája pedig legfeljebb az osztrák tételek magasságáig állapítsák meg. Fürst László al-elnök a választmány nevében az indítványt a maga részéről is ajánlja elfogadásra. A közgyűlés Dán Leó indítványát Fürst László kiegészítésével egyhangulag elfogadta és a választmányt a további intézkedésekkel megbízta. Ezután a tisztújítás következett. Az elnöki székét egyelőre betöltetlenül hagyják. Al-elnökök lettek Kunz Ferencz és Fürst László. Azonkívül választottak 37 választmányi tagot. A közgyűlés végül dr. Schreyer Jakab főtitkárnak és dr. Schreyer Jenő titkárnak kifejtett érdemdus tevékenységükért köszönetet szavazott.

Emelkedik a villamosok forgalma. Amint a villamos vasutak üzleti jelentéseiből kitűnik, a fővárosi forgalom évről-évre óriási mértékben emelkedik. Így a Budapesti Közuti Vaspályai Társaságnak folyó évi március hóban 1.452.902 korona bevétel volt, az előző év március havában elért 1.219.477 koronával szemben. Az összbevétel folyó évi január 1-től március 31-ig 3.990.251 korona volt, a múlt év hasonszakában elért 3.407.422 koronával szemben. Százalékos arányát tekintve talán még nagyobb a Budapesti Villamos Városi Vasút R.-T. bevételeinek emelkedése. E társaság vonalain folyó év március havában összesen 815.402 korona bevétel értett el. A múlt év ugyanezen hónapjában a bevétel 668.304 koronát tett ki. A folyó év január 1-től az összes bevétel 2.318.719 koronára rugott, a múlt év ugyanezen időszakában elért 1.911.300 korona bevétellel szemben. Az emelkedés tehát a Közutnál 582.820, a Városinál 407.419 korona.

Női ruhakészítő tanoncok és segédek kiállítása. A budapesti női ruhakészítő ipartestület március havában nagyszerű tanonc- és segédmunkakiállítást rendezett, melynek kitüntetését vasárnap délelőtt díszülés keretében osztotta szét az ipartestület előljárósága. A díszülésen a főváros tanácsát dr. Vita Emil tanácsnok, a kereskedelmi és iparkamarát Hoffer Márton s. titkár, a rokon férfszabó ipartestületet Csorna Lajos elnök képviselte s megjelent a női ruhakészítő ipartestület népszerű díszelőnöke, Stoll Nándor is. A díszült Holzer Sándor ipartestületi elnök lelkes szavakkal nyitotta meg, vázolván a kiállítás nagy jelentőségét s további munkára serkentvén a tanoncokat. Majd Moór Jenő kamarai s. fogalmazó — lapunk belső munkatársa — tartott előadást a fővárosban és különösen a női ruhakészítő iparban uralkodó nagy tanonczhiány okairól. Előadásában felvetette egy az ipartestület kebelében szervezendő női ruhakészítő tanoncz-otthon eszméjét. A tömör és tartalmas előadást az ipartestület székházának dísztermét megtöltő nagy szakértő közönség zajos tapsokkal

jutalmazta, ami fölszólalásra bírta Vita Emil tanácsost is, ki szintén teljes egyetértését fejezte ki az előadó megállapításaival. Stoll Nándor lelkes és hazafias érzéstől áthatott beszédében melegen üdvözölte Holzer Sándort a kiállítás nagy sikere alkalmából s további munkára serkentette az ipartestületet. Ezután Kulcsár István tett jelentést a bíráló-bizottság munkájáról, mire kiosztották az arany-, ezüst és bronzérmeket, okleveleket és pénzjutalmakat. Nagy lelkesedést keltett, mikor az aranyéremmel is jutalmazott mesterek közül Kovács József az Ungár Bertalan 50 kor.ás díját, Schwartz Géza az ipartestület 100 koronás díját, továbbá Nágai Béla Holzer Sándor 50 koronás díját, valamint Lazányi János segéd az ipartestület 20 K-ás díját följárólták az iparfejlesztési alap céljaira. Végül Ungár Bertalan szép beszédében mutatott rá arra, hogy az ipartestületben megvan a hajlandóság a tanonczotthonok létesítésére és hogy a fölvetett eszme megvalósítása érdekében komoly munkára kész az ipartestület. Lelekes szavakkal buzdítja a munkásokat a további szorgalomra. Holzer Sándor záró szavai után lelkes hangulatban ért véget a díszülés.

Ullmann Adolf az iparianácsban. Beöthy László kereskedelmi miniszter Ullmann Adolfot, a Hitelbank vezérigazgatóját az országos ipartanács tagjává nevezte ki.

Romló külkereskedelmi mérleg. A közös vámterület átka teljes súlyával ránehezedik most a magyar közgazdaságra életre. Évről-évre nagyobb erővel terjeszkedik nálunk az osztrák ipar, amely saját hazájában fojtja el a magyar ipar fejlődését. Így a folyó évi február havában behozatalunk értéke az előző évi 254.3 millió koronával szemben ez év január-február havában 305.5 millió koronát ért el s ebből 228.0 millió korona Ausztriából való behozatalunkra esik. Kivitelünk értéke a múlt évi 219.8 millió koronával szemben a folyó év két első hónapjában 247.0 millió koronát tett, mely összegből az ausztriai rendeltetési kivitelre 184.5 millió korona esik. Az 1912. év két első hónapjában árumérlegünk összesen 58.4 millió korona, Ausztriával szemben pedig 43.6 millió korona behozatali többletet tüntet fel. Behozatalunk legnagyobb értékösszeggel a textilipar készgyártmányai szerepelnek. Ez áruk behozatali értéke a folyó év január-február havában 85.0 millió koronát tett s ez összegben Ausztria nem kevesebb, mint 80.9 millió koronával részesedik. Jelentékeny behozatalunk volt még bőr- és bőrárúkból 18.3 millió korona (ebből 15.5 millió korona Ausztriából), vas- és vasárúkból 16.0 millió korona (ebből 13.2 millió korona Ausztriából), gépek- és készületekből 9.9 millió korona (6.0 millió korona Ausztriából.) Behozatalunkban jelentékeny összeggel — 11.0 millió koronával — szerepel még a külföldről beszerzett szén értéke. Legfontosabb kiviteli cikkekünk ezuttal is a gabonaműek és a liszt. Az utóbbiból január-február havi kivitelünk 29.2 millió koronát tett, amiből 27.1 millió korona értékű Ausztriába szállított. Ezen árunál az előző év január-február havához képest az összes kivitelben 5.8, az Ausztriába irányuló kivitelben 5.7 millió korona emelkedés mutatkozik. A vágó- és igasállatok kivitele az előző év január-február havának eredményeihez képest sajnos, ismét emelkedett s az előző évi 27.8 millió koronával szemben, 34.5 millió korona értéket képviselt. Ez az oka annak, hogy nálunk ismét olyan óriási a huzdrágaság.

Egy nagyváradi bank válsága. A Közgazdasági Bank Részvénytársaság Nagyváradon vasárnap tartotta évi közgyűlést. Az igazgatósági jelentésből konstatálható, hogy a bank súlyos válságba jutott. A mérleg 128.730 korona (alaptőke 300.000 korona) vesztességet tüntet fel. Ebből 66.897 korona kétes követelések tartalékjára esik. Az üzleti jelentés utal a múlt évi visszleszámitolási hitelmegvonásra; ebből származott a baj. Debreczeny Imre törvényszéki bíró részvényes véleménye szerint a felszámolás alig kerülhet el, mert a megíngott bizalmat nehéz helyreállítani. Löwy Márton részvényes azt mondja, hogy az alaptőke fele nem vészett el és így fölszemesnek tartja a felezámolást. Bünös üzelmek, könnyelműség és lelkiismeretlenség az igazgatóságot nem terbeli. Végül a közgyűlés a fölmentvényt megadta.

A Magyar Kereskedők Egyesülete vasárnap tartotta Bosnyák Izso elnöklése alatt rendes évi közgyűlést. A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után a közgyűlés tudomásul vette a választmány évi jelentését, a számadásokat és a fölmentvényt is megadta. A közgyűlés a módosított alapszabályokat elfogadta.

Az „Unió” biztosító forgalma. Az „Unió” élet- és gyermekbiztosító intézet mint szövetségesei (ezelőtt Első Leánykiházasító-Egyület) f. év március havában 2.028.290 korona értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 1.534.300 korona értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosítási ösz-

szekek fejében 220,842 korona 65 fillér fizetett ki. 1912. január 1-től márczius 31-ig bezárólag 6,028,990 korona értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 5,018,100 korona értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosítási összegek fejében a folyó évben 502,181 korona 53 fillér és az intézet fennállása óta 18,951,064 korona 69 fillér fizetett ki.

Sorsolások. Ma délután tartották meg a 4 százalékos Tisza-szegedi sorsjegyek húzását. Kihúzták a következő sorsszámokat: 2493 735 3233 1622 1532 267 2393 391 3431 4204 3042 2607 2126 3320 1712 804 2283 1084 676 2598 3624 3484 4087 1358 2584 2693 813 485 1104 300 2503 2644 7 1666 3980 2311 4040 677 418 2325 649 4276 2351 2889 2164 1540 3394 217 2398 615 821. Ezekből a sorsszámokból 180,000 koronával kihúzták a 3624 sorsszám 50 nyerőszámát, 2000 koronával 676-45 1358-22 268-40 2398-22 2381-55. A kihúzott többi sorsszámok összes nyerőszámait 240 koronával váltják be. — A Török sorsjegyek húzásán a 400,000 frankos főnyereményt az 516,534, a 30,000 frankos nyereményt az 1,894,983, a 10,000-10,000 frankos nyereményeket a 975,277 és az 1,571,070 számú sorsjegyek nyerték. — A Braunschweigi sorsjegyek húzásán a 180,000 márkás nyereményt a 6738-16, a 13,500 márkás nyereményt a 3856-39, a 9000 márkás nyereményt a 6185-7 és a 3000 márkás nyereményt az 5848-10. számú sorsjegyek nyerték. — Az 1864. évi Rudolf-sorsjegyek húzásán a 30,000 koronás főnyereményt a 2987-22, a 6000 koronás nyereményt a 3735-8 és a 2400 koronás nyereményt a 3229-18. számú sorsjegyek nyerték.

Egybehívott közgyűlések.

- Április 2. Angol-Osztrák Bank (r. k.)
- Április 3. Villamos Városi Vasut r. t. (r. k.)
- Április 4. Wiener Bankverein (r. k.)
- Cs. kir. szab. Trieszti Általános Biztosító (Generali) (r. k.)
- Április 11. Beocsini Czementgyár Unió r. t. (tökeemelés.)
- Zolnai Czement- és Mészgyár r. t. (tökeemelés.)
- Április 27. Magyar Általános Köszénbánya r. t. (r. k.)

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, április 1.

A készáru-piaczon ma szilárdult az irányzat. Csekély kínálattal szemben a malmok elég jó vételkedvet mutattak, mérsékeltén jobb árak fizetése elől sem zárkóztak el, a forgalom azonban mégis csak igen kis arányú maradt, mert az árubirtokosok tartózkodók voltak. Így aztán mindössze csak 5000 q buza kelt el, eleinte változatlan, később pedig 5 fillérrel drágább árakon. A legdrágább eladási ár 11 korona 80 fillér volt 82 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 11.60 korona 79 kilós pestvidéki búzáért. Egyéb gabonaneműek közül a rozs ártartó, a zab kedvtelen, a tengeri változatlan. Forgalomba került 600 q rozs 9.80 koronás áron és 200 q zab 9.85-9.90 koronás árakon. A határidőpalczon az üzlet a megnyitáskor szilárdan és a szombati zárlatnál némileg magasabb jegyzésekkel indult meg, a forgalom folyamán sürgős fedezésekre még jobban szilárdult az irányzat, mi mellett aztán lényegesen emelkedtek az árfolyamok. Az áprilisi buza 3 fillérrel a szombati zárlaton fölül, 11.31 koronán zárult, 11.45-ig emelkedett, aztán 11.33-ig csökkent és zárlatkor 11.34 koronán maradt. Az októberi buza 10.67 koronás kezdő árfolyama 10.80-ig emelkedett és zárlatkor 10.75 koronán maradt. A szombati zárlathoz viszonyítva, végeredményképen ma az áprilisi buza 6 fillérrel, a májusi 12 fillérrel, az októberi buza 9 fillérrel, az áprilisi rozs 7 fillérrel, az októberi rozs 14 fillérrel, az áprilisi zab 12 fillérrel, az októberi zab 1 fillérrel, a májusi tengeri 4 fillérrel emelkedett.

A gabonatőzsdén ma kerültek nyilvánosságra a felmondások. Felmondlak: 84.000 q búzát, 100.000 q rozst és 40.000 q zabot, e hó 6-án leendő átvételre. A prolongációért fizettek búzáért 3-5, rozsert 4-7, zabért 7 fillért. A rozs nagyrészt átveszik.

Kötletelt:

Buza. Tiszavidéki: 100 q 82 k 23.65 K, 100 q 81 k 23.40 K sárga, 500 q 81 k 23.65 K, 100 q 81 k 23.65 K.
Pestvidéki: 400 q 80 k 23.35 K, 110 q 79 k 23.25 K, 500 q 80 k 23.25 K, 100 q 79 k 23.20 K, 100 q 79 k 23.20 K.
Marosi: 400 q 80 k 23.35 K.
Fejérmegyei: 100 q 80 k 23.35 K, 1000 q 79 k 23.30 K.
Felsőmagyarországi: 300 q 80 k 23.40 K, 500 q 80 k 23.30 K.
Rozs: 400 q 19.60 K kp., 200 q 19.60 K kp. p.
Zab: 100 q 19.70 K kp., 100 q 19.90 K kp.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Buza				
Tiszavidéki	75	—	79	23.05—23.25
"	76	—	80	23.10—23.35
"	77	—	81	23.20—23.50
"	78	22.80—23.15	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	22.85—23.05
"	76	—	80	23.—23.20
"	77	—	81	23.15—23.30
"	78	22.70—22.95	82	—
Pestvidéki	75	—	79	22.85—23.05
"	76	—	80	23.—23.20
"	77	—	81	23.15—23.30
"	78	22.70—22.95	82	—
Bánsági	75	—	79	23.—23.20
"	76	—	80	23.10—23.30
"	77	—	81	—
"	78	22.80—23.05	82	—
Bácskai	75	—	79	23.—23.25
"	76	—	80	23.10—23.35
"	77	—	81	—
"	78	22.80—23.15	82	—
Rozs				
I. rendű új	—	—	—	19.70—19.90
középmínőségű új	—	—	—	19.50—9.70
Arpa takarmány I. rendű	—	—	—	19.10—19.60
Zab				
I. rendű	—	—	—	20.30—20.50
II.	—	—	—	19.70—20.
Tengeri belföldi új	—	—	—	17.65—18.—

A határidőpalczon kötletelt:

Délelőtt:

Előfordult kötletek (100 kg.-kint) 1912-re.

Buza 1912 áprilisra	22.62—60—90—66
Májusi buza	22.54—90—82
Buza októberre	21.34—32—60—50
Rozs áprilisra	19.54—86—64
Rozs októberre	17.40—42—36—52
Zab áprilisra	19.32—34—28—56—48
Zab októberre	16.66—76
Tengeri 1912 májusra	17.54—50—58—52
Tengeri júliusra	17.40—46—42
Tengeri augusztusra	17.40—42

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza áprilisra	22.66—22.70
Buza májusra	22.80—22.82
Buza októberre	21.59—21.62
Áprilisi rozs	19.66—19.68
Rozs októberre	17.48—17.50
Zab áprilisra	19.48—19.50
Zab októberre	16.72—16.74
Tengeri 1912 májusra	17.54—17.56
Tengeri júliusra	17.42—17.44
Káposztarepeze augusztusra	31.40—31.60

Budapesti gabonaforgalom.

1912. márczius 29-től 1912. márczius 31-ig.

	Erkezett	Elszállított	métermáza
Buza	22083	—	—
Rozs	222	—	—
Arpa	708	106	—
Zab	1062	—	—
Tengeri	4206	26677	—
Liszt	202	31387	—
Korpa	—	584	—

Értéktőzsde.

A mai előtőzsdén szilárd megnyitás után gyöngült az üzlet iránya az egész vonalon, mert a múlt heti külföldi zárlat nem buzdított, a pénzpiac még mindig nem javult, a magyar politikai helyzetet pedig még bizonytalanabbnak tartják, mint valaha. A vezető, ugyisintén a helyi értékek ára lemorzsolódott. A zárlat gyöngye volt. A készáru-piaczon alig volt kötés. A déli tőzsde iránya tartózkodó volt, bár Berlinből szilárd jelentés érkezett. A nemzetközi piac értékei kissé javultak.

A helyi piacon csak árendeménnyel lehetett eladni. A készáru-piac változatlan. A járadékpiac nyugodt. A valuta és ércváltó üzletelen, a zárlat pedig gyöngye volt.

Az előtőzsdén kötöttek: Osztrák hitelrészvény 658.25—659.25, Magyar hitelrészvény 862.50—866.25, Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank 489.75—490.—, Mercur 294.50—295.—, Rimamurányi vasmű 721.50—723.—, Magyar Bank 676.50—678.50, Közúti vasut 795.50—797.—, Városi villamos vasut 425—425.75, Agrárbank 541.—, Vasúti forg. 454—456.—, Általános közsén 901—903.—, Budapesti villamossági 505—507.—.

A déli tőzsdén kötöttek: Osztrák hitelrészvény 658—657.50, Magyar hitelrészvény 837—837.25, Leszámitoló 548.50, Jelzőlog 476, Rimamurányi 722.50, Fábánk 230, Városi villamos 424.50—427.50, Közúti vasut 796—794.50, Hazai sorsjegy 124.50, Hazai bank 304, Agrárbank 530.50, Magyar bank 677, Budapesti bank 420, Általános közsén 904, Salgótarjáni 723, Budapesti villamossági 509—511.

Bécsi gabonatőzsde.

Bécs, április 1. (Saját tudósítónktól.) A nagy felmondások ellenére az irányzat a külföldi árjegyzésekre és az időjárásra való tekintettel némileg szilárdabb lett főleg gabonaneműekben, buza 5, rozs 5—10 fillérrel javult, zab és árpa változatlan, tengeri 5 fillért veszített. Jegyzetelt

Buza: Tiszavidéki 12.20—12.55, bánáti, bácskai 12.05—12.35, mosoni és győri 11.55—11.75, déli vasut 11.50—11.70, felsőmagyarországi 11.55—11.75, marchfeldi 11.55—11.80. Rozs: Felsőmagyarországi 10.45—10.65, csepeli 10.35—10.50, pestmegyei 10.40—10.65, déli vasuti és különféle magyarországi 10.35—10.50, marchfeldi 10.60—10.85, magyar tengeri 9.50—9.55, cinquantin 10.40—10.80.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, április 1. (Magyar értékek zárlata), 4 száza léko arany-járadék 109,05 Tiszal és szegedi kölesön sorsjegy —, Magyar hitelbank részvény 886.50, Magyar leszámitoló és váltó részvény 545.50, Rima murányi 721.75, Magyar czukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 89.45, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény —, Magy. nyerem.-kölc. sorsjegy 426.50, Kassa-Oderbergi Vasutészv. —, Magyar jelzőlogbank 477.—, Magy. kereskedelmi bank —.

Bécs, április 1. (Osztrák értékek zárlata), 4.2 száza lékos papír-járadék 89.65, 4 százalékos osztrák arany járadék 114.20, 1860-as sorsjegy —, Osztrák hitel sorsjegy —, Angol osztrák bankrészvény 337.50, Bécsi Bankverein 543.—, Osztrák-magyar bank 1974, Déli vasut 156.35, Dunagőzhajózási r.-t. 1148, Dohány részv. 335.75, Cs. k. arany (vert) 11.38, Német bankv. 117.85, Osztr. Lloyd 546.— 4.2 száz. ezüst jár. 89.60 —93. Osztr. koronajáradék 89.60, 1864-es sorsj. —, Osztrák hiteltintézet részvény 656.25, Union-Bank 615.50 Osztrák Länderbank 544.—, Osztrák-magyar államvasut 731.25, Elbevolgyi vasut —, Alpei részvény 936.75 20 frankos 19.12, Londoni váltóár 241,95 Lipótkohó 633.50 Török sorsjegy 244.30.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, április. (Értéktőzsde.) A mai tőzsde túlnyomórészt csöndes lefolyású volt, mert egyrészt a külföldi piacokról érkezett jelentések nem nyújtottak ösztönzést, másrészt az észak-amerikai pénzpiac alakulása és az ottani szénipari helyzet tartózkodásra birták a spekulációt. A forgalom megnyitáskor mindazonáltal némi javulásokat mutatultsúlyban, bányaeértékek kivételével, melyek realizációk hatása alatt szenvedtek. Gyöngébbek voltak Hapag-részvények is, míg Hanza-részvények melyeknél 11 százalékos levonás veendő figyelembe, továbbá Meridionál és Kanada-részvények szilárd-ságukkal tüntek ki. A későbbi folyamatban az irány az uralkodó kedvtelenség hatása alatt általában gyöngye volt és különösen bányaeértékek tovább csökkenéseknek voltak kitéve. Erősebb kínálat tárgyai voltak a schaffhausen bank részvényei, melyek 1½ százalékot veszítettek. Jól tartottak voltak azonban villamossági értékek és osztrák érté-

Reggelizés előtt fél pohár Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gyomorbetegségeknek és székeszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.
Kis üveg 40 fillér
Nagy üveg 60 fillér

kek. A magánkamatláb csökkenése 1/2 százalékkal nem gyakorolt tartós hatást. A készáruipiacz ipari értékei egyetlen irányzatot követtek. Napi pénz 6 1/2, magánkamatláb 4% százalékos.

Berlin, április 1. Zárlat. (Saját tudósítónktól.) Zárlatkor jegyeztetik: 4 1/2 százalékos papírjárdék —, 4 százalékos osztrák aranyjárdék 96.90, osztr. hitelrészvény 20.70, Déli vasut 17.30, orosz bankjegyek 215.85, 4 százalékos új orosz kölcsön —, Discontó Commandit 184.30, Dinamitruszt 187.—, Harpeni 198.—, Unifikált török járdék 90.75, 4 1/2 százalékos ezüst jár. 89.60, 4 százalékos magyar aranyjárdék 91.60, Magya koronajárdék 89.10, Osztrák-magyar államvasut —, Bécsi váltóár 81.75, Olasz járdék —, Alt. villamosági Edison —, Gelsenkircheni 197.25, Laurakohó 177.20.

Frankfurt, április 1. Zárlat. 4.20/c papírjárdék —, 4 száz-os osztr. ar-jár. 96.76 Magy. ar-jár. 91.40 Osztr. hitelint. részv. 206.37 Osztrák-magyar államvasut 154.50 Északnyugati vasut —, Bustleher radi vasut —, Londoni váltóár 204.32, Bécsi Bank vercin 137.— Villamos részvény — 3 százalékos magyar aranykölcsön 94.30, 4 1/2 százalékos ezüstjárdék 92.80, Osztrák koronajárdék 89.65, Magyar koronajárdék 89.35 Osztrák-magyar bank 140.65 Déli vasut részvény 17.50, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 847.33, Párisi váltóár —, Union bankrészv. —.

Hamburg, április 1. (Zárlat.) 4.2 százalékos ezüst járdék 92.4, 1860. sorsjegy 180.—, Déli vasut 17.25 4 százalékos aranyjárdék 96.90, Osztrák hitelrészvény .07.— Osztrák-magyar államvasut —, Olasz jardaék 96.50, 4 százalékos Magyar aranyjárdék —.

London, április 1. Angol consol 78.3/4

Páris, április 1. (Zárlat.) 3 százalékos francia járdék 93.17, Osztr. aranyjárdék 99.30 Magyar arany járdék 94.—, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 505.— 3 1/4 százalékos Olasz járdék 96.50 Déli vasuti elsőbbségi kötv. 272.—, 5 százalékos marokkói jardaék 525.— 4 százalékos 1890. román köles 95.75 4 százalékos amort. románjár. 1905.—, 5 százalékos orosz járdék 106.35 és fél százalékos 1909. orosz járdék 100.85 4 százalékos spanyol jár. 95.80 4 százalékos unifikált török jár. 89.72 Török sorsjegy 209.75 Török dohányrészvény 360.—, Osztrák földhitelintézet 1435, Osztrák Länderbank 598.— Magyar jelzálog bank 527.— Banque de Paris 17.76, Banque Ottomane 685.—, Osztrák-magyar államvasut —, Déli vasut 111.—, Meridionalvasut 599.—, Hartman gépgyár 790.— Rio Tinto 15.59, Sucerie d'Égypte 91.—, Tula 895.—, East Rand 74.—, Jagersfontein 1 5.50 Trans. Land Compan 44.75 Váltó Amsterdamra (rövid) 155.—, Váltó német piacokra (rövid) 1 3.25 Váltó Bécsre (rövid) 208.87, Váltó Belgiumra (rövid) 3/8 Olasz arany váltó (rövid) 104.56 Váltó Svájcra (rövid) 1 1/16 Csekk Londonra 252.80 Magánkamatláb 3 1/4.

A mesterdalmok . . .

Czipóm szép és tükéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt a

KAUCSUK SAROK

Üzleti tudósítások.

Buzakorpa.

Table with 2 columns: Item name and price range. Includes 'Finom korpa azonnali szállításra' and 'Durva korpa azonnali szállításra'.

Zsiradékok.

Table with 2 columns: Item name and price range. Includes 'Disznózsír budapesti' and 'Városi 4 drbos'.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közbizalmi igazgatóságától 1912. április 1-én.) Előző napi eladatlan maradvány 1954 darab sertés, 156 darab süldő, 0 darab malacz. Pótfelhajtás 0 darab sertés,

0 darab süldő, 0 darab malacz. Mai felhajtás (1/4-ig) 1085 darab sertés, 66 darab süldő, 5 darab malacz. Összesen 3039 darab sertés, 222 darab süldő, 5 darab malacz. Eladatott 1686 darab sertés, 30 darab süldő, 0 malacz. Mai maradvány 1353 drb sertés, 192 darab süldő, 5 malacz.

Árjegyzés. Zsirsertés öreg I. rendű 350 kgr. felül életsulylevonással 139—142 fillér. Fialtal nehéz 30z kgr. felül életsulylevonással 142—156 fillér. Fialtal közép 220—300 kgr.-ig életsulylevonással 152—166 fillér. Fialtal könnyű 220 kgr.-ig életsulylevonással 160—170 fillér. Hussertés könnyű 140—300 kgr.-ig életsulyban 114 fillér, életsulylevonás 148—172 fillér. A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok.

Kőbányai sertésvásár.

Fialtal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 152—156 fillér. Fialtal közép (páronkint 251—320 klg.-ig terjedő sulyban) 156—158 fillér. Közép (páronkint 240—280 kgr.) 162—163 fillérig.

Bécsi vágómarhavasár.

(Saját tudósítónk telefonjelentése.) A st.-marxi központi vásáresarnokban megtartott vágómarhavasárra felhajtott 2434 darab magyar, 147 darab galicziai, 598 darab németországi.

Jegyzések kilogrammonkint életsulyban: Magyar hizótkör I. minőségű 94—98 fillér, kivét. 113 fillér, II. minőségű 84—92 fillér, III. min. 74—82 fillér, galicziai hizótkör, I. minőségű 108—112 fillér, kivét. 116 fillér, II. minőségű 98—106 fillér, III. minőségű 94—96 fillér. Német hizótkör I. min. 108—114 fillér, kivét. 116—122 fillér, II. min. 94—106 fillér, III. minőségű 86—92 fillér, paraszt ökor silányabb hizó ökor 76—86 fillér, bika 74—92 korona, kivétel. 96 korona, tehén 72—92 korona bivaly 56—72 korona 100 kilogrammonként, a fogyasztási adóval együtt.

Felölös szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Large table titled 'Budapesti értéktőzsde' containing financial data for various companies and sectors. Columns include company names, share counts, and prices. Sectors include Allamodossag, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gözmalomok, Iparvállalatok, and Sorsjegyek.

„Jó étvágya lesz Ha DIANA-SÓT vesz.”

Kivonat a hivatalos lapból.

Kinevezések. A kereskedelemügyi miniszter Zehschetzler Márton miniszteri irodasegédit...

Névmagyarosítás. A belügyminiszter Tyázsándlak Mátyás alvinczi illetőségű ugyanottani lakos, valamint Tyázsándlak Margit, Tyázsándlak Ilona, Tyázsándlak Mária és Lajos, Tyázsándlak Irma és Tyázsándlak Ferencz nevű kiskorú gyermekei „Tölgyes”-re, Brihán Ábrahám barzai illetőségű apatekai lakos „Bihari”-ra, Blauenstein Károly kapitányi születésű zólyomi lakos „Berkei”-re, Skrlík Tamás budapesti születésű ugyanottani lakos „Sugár”-ra, Schönbrunn József nyiregyházi születésű budapesti lakos, valamint Ernő, Klára és László nevű kiskorú gyermekei, továbbá Schönbrunn Herman nyiregyházi születésű dunaharaszti lakos, valamint Schönbrunn Mihály és Schönbrunn Hugó nevű kiskorú gyermekei „Szécsi”-re, Czich András, valamint Czich Antal és Zich Gyula budapesti illetőségű ugyanottani lakosok „Pör”-ra kért átváltoztatását megengedte.

A NAGY NAP.

REGÉNY EGY KÖTETBEN.

Írta: JEAN DE CARRE.

Beesvágad teljesült, uralkodó nagyherceg vagy — suttogta Morera Juan Godoi Manuelnek.

A császár beváltotta ígérését — felelte szintén sugva a kegyencz; rajtam a sor, hogy én is megtartsam az enyémet. Az alku kölcsönös volt.

Ez emlékezetes napot követő reggel Madrid lakosai szokatlan és nagyon váratlan látványnak voltak tanúi.

A városnak az Escorial felé nyíló kapuján fényes menet vonult be. Négy nyitott udvari hintóból állt, melyek elé csótáros ösvérek voltak fogva s melyeket a királyi testőrség egy százada vett körül.

Az első kocsiiban Bourbon Ferdinánd, az aszturiai herceg ült, oldala mellett Godoi Manuellel, aki a testőrség főkapitányának egyenruháját viselte. A többi kocsiiban a kíséret tagjai oszlottak meg; köztük volt látható Morera Juan is, szokása szerint fekete ruhában s arca mint mindig, most is rideg volt.

Mikor a menet a trónörökösöt üdvözlő hangos éljenzések között a Puerta del Solra ért, két nő állt Boristidi házának első emeletén a esukott redőnyök mögött. Az egyik Defodon Stefánia volt, a másik Nerbal Beatrix, Rafael menyasszonya.

Fájdalom! — sóhajtott a utóbbi — ellenségeink diadalmaskodnak.

Mi lesz atyámmal és Oserio gróffal?

Bizzék, donna Beatrix — válaszolta Stefánia — kiszabadítjuk őket.

Nem messze a fegyverkovács házából a Castrogeriz grófok Calle Mayoron fekvő palotájában, Marguerita betegen feküdt az egyik szobában és szunyadozott. A tömeg

Pályázatok. Zombor városánál egy lovas- és 2 gyalogrendőri állások április 19-ig; a kolozsvári egyetemen szolgáló állások május 15-ig; az aravicabányai bányakapitányságnál segédtszti állásra május 31-ig; a mezőcsáti járásbírósnál végrehajtói állásra 14 nap alatt, a nagyszabenyi törvényszéknél hivatalsszolgái állásra május 12-ig

VIZÁLLÁS.

Table with columns for location (Inn, Orava, Mura, Száva, Szamos, Kőrös, Temeš, Ségó) and water level measurements for various stations like Schárding, Passau, Linz, Bécs, Pozsony, Komárom, Budapest, Paks, Mohács, Gombos, Újvidék, Pancsova, Orsova, Morvafalu, Zsolinc, Trencsén, Szered, Szt.-Gothárd, Győr, Várasd, Zákány, Barcs, Eszék, M.-Szerdah, Zágráb, Sziszev, Mitrovicza, Deés, Szatmár, Kraszna-N.-Mény, LatorczMunkács, Latorcz Homonna, Vág, Perescazy, M.-Sziget, Téksháza, V.-Námény, Tokaj, Tiszafüred, Ócsa, Csongrád, Szeged, T.-Becse, Tittel, Hoór, Bártfa, Ladmóca, Zsoléza, Hernád H.-Németh, BerettyóMargarita, B.-Ujfalu, N.-Várasd, Belényes, Tenke, Gurabonca, Borosjenő, Bekés, Gyoma, Gy.-Fehérvár, Branyicska, Arad, Lucos, K.-Kostály, Kiszető, Temesvár, Beesieros.

Világhírű eredeti angol The Champion és Premier kerékpár-alkatrészek. az egész világon létező összes kerékpáralkatrészhez, külső és belső gumikhoz, csengőkhöz, lámpákhoz, pedálokhoz, lánczokhoz, kocsiszemekhez és csészékhez óriási forraltunk következőkben melyen leszállított nagyban eredeti gyári árban szállítunk vidékre is barozva. LÁNG JAKAB és FIA kerékpár- és alkatrész nagykereskedők. Budapest, VII. kerület, József-körút 41. szám. Fikvizetek: Baross-tér 4. és Budán; Margit-körút 6. Diszárjegyzékünk 1000 képpel kerékpár- és alkatrészekről ingy. és bérn.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban az idő változóan felhős, szeles és a keleti határreszeken előfordult jelentéktelen esőtől eltekintve túlyomóan száraz volt.

A hőmérséklet nyugat felől kissé emelkedett; a maximum 18 C fok volt Orsován, a minimum pedig 4 C fok Tátrafüreden.

Prognózis a következő 24 órára:

Egyelőre nyugat felől jelentékeny hőemelkedéssel, megélénkülő szelekkel és sokhelyütt esővel változókéony idő várható.

(Sürgöny-prog.: Enyhe, változókéony, szeles, nyugaton sokhelyütt csapadék.)

Table with columns: Állomás, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsius szerint, Szélirány és erője, Felhőzet, Csapadék mm., Hőmérséklet max., min. Rows include A.-Szlátna, Ungvár, Kémárk, Losoncz, Ógyalla, Budapest, Herény, Keszthely, Pécs, Zágráb, Füzme, Temesvár, Nagyvárad, Kolozsvár, Nagyszabeny, Szatmár, Eger, Arvaváralja, Selmeczbánya, Komárom, Magyar-Óvár, Sopron, Eszék, Cirkvenica, Debreczen, Keszkesmet, Orosháza, Arad, Zombolya, Versecz, Orsova.

„EGYETÉRTÉS”

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

kiáltásai, a trombitaharsogás fölébresztették szenderegéséből.

— Miért ez a zaj? — kérdezte atyjától, aki ágya mellett ült.

Az aggasztán fölállt s kitekintett az ablakon. A menet éppen a palota előtt haladt el.

— Az infáns ő fensége és de la Paix herceg ugyanegy kocsiiban! — kiáltott fel.

— És még talán Morera Juan is velük van? — kérdé.

— Velők; éppen itt jön a kíséret egyik kocsijában.

Marguerita összerázkódott. Fejét a párnába dugta, miközben ezt suttogta:

— Istenem, csak addig engedj élnem, amíg megboszultam magamat.

XVI.

1808-ban, a hónap utolsó napjának délelőttjén, a spanyol udvar, miután két hónapig időzött a fővárosban, indulni készült a tavaszi tartózkodási helyére, Aranjuezbe.

A királyi palota főkapuja előtt a kíséretül rendelt testőrszázadtól körülveve álltak a fényes fogatok, melyben az uralkodócsalád és az udvar fejják megtenni az utat. Pár lépéssel odább pedig a portgyászokcsik sokasága sorakozott, melyek elmaradhatatlanul kísérték ő felségeiket, valahányszor lakást változtattak, Katonák és alguazilok kardot vontak a térségen s az így visszazorított tömeg egyik pillanatról a másikra várta, hogy megjelenjen látja a királyt, a királynét és az infánsokat.

Ennek a tömegnek a magatartása tiszteletteljesnek látszott, de ha a szabadszájú beszédeket és a becsmérő megjegyzéseket, melyek anélkül, hogy a nagy zajban az alguazilok meghallhatták volna, szájról-szájra terjedtek tovább, elfogulatlan ember figyelme meg, az hamar meggyőződött róla, hogy a csodálat és tisztelet külszine alatt még mindig forr a régi harag.

És tényleg, a madridi nép hangulata semmit sem változtatott

Ha ezelőtt négy hónappal a népet meg is csalta az aszturiai herceg kibékülése szüleiével, ha az első pillanatokban meg is tévesztette az a hazug jelenet, melynek lejátszását az infáns nem tagadta meg és amely de la Paix herceggel ugyanegy kocsiiban történt s bizalmas barátságos beszélgetés közben mutatta őt, a madridiak csakhamar megértették, hogy kijátszották őket.

Azonban Ferdinánd és Godoi Manuel kibékültek ugyan, de most már senki sem hitt a kibékülés őszinteségében. Sokkal többet ártott a trónörökös tekintélyének és sokkal inkább megerősítette a kegyencz hatalmát, semhogy őszintének lehetett volna tartani.

Az infáns büntérsai közül egyedül Boristidi Antoniora teriedt ki a királyi kegyelem.

Egy reggel megnyitlak a fegyverkovács börtönének ajtai, anélkül, hogy kitalálná, kinek köszönheti ezt a kivételes kegyet. E naptól kezdve szinleg csakis üzletének ügyeivel foglalkozott, titokban azonban leste az alkalmat, hogy újra fegyvert ragadhasson. De ez az alkalom váratott magára. A szigorúság, melyet a királyi kormány az aszturiai herceg följelentésének áldozataival ezemben fejtett ki, nem hagyott alább Infantadó herceg, San Carlos herceg, Escobiquiz apát, örökös száműzetésre látszottak ítélve. Még szerencsétlenebb volt Oserio Rafael gróf, akit Madridtól pár mérföldnyire a villaviciosaai várban tartottak fogva és akit mint tisztet a haditörvényszék elé állítás veszélye fenyegetett.

Hasztalan tett lépéseket a király haragjának lecsillapítására anyja, aki az elfogatás hírére Laguardia tábornok, Benilló José ügyvéd és Francois atya, meg d'Esporbés marquis társaságában Kordovából rögtön Madridba sietett.

(Folyt. köv.)

SZÍNHÁZAK.

Kedd, 1912. április 2-án.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Bajazzók.
Dráma 2 felv. Szövegét és zenéjét írta: Leoncavallo R. Ford.
Rádó Antal.
Személyek:
Nedda Ambrusné
Tonio Dalnoky
Canio Lunardi
Beppe Kertész
Silvio Szemere
1-ös pár Kárpát
2-ik pár Juhász

A csodaváza.

Táncjáték két felvonásban. (4 képből). Szövegét és koreográfiáját írta és betanította: Guerra Miklós. Zenéjét szerzte: Hüvös Iván.

Kezdeté 7 órakor.

NÉOPERA.

Theater an der Wien vendégjátéka.

A szerző, Lehar Ferenc személyes vezetésével

Der Graf von Luxemburg.
(LUXEMBURG GRÓFJA.)

Operette 3 felvonásban. Írták: Willner A. M. és Bodansky R. Zenéjét szerzte: Lehar Ferenc. Rendezte: Gutmann Pál. Karagy: Lehar Ferenc.

Kezdeté 7/8 órakor

OMNIA

A város legnagyszerűbb és legdivatibb mozgóképpalotája. Bejárati díj: 1-20-40. Telefon 128-48

!!! Kizárólagos joggal!!!

As Ismeretlen. (Der Unbekannte). Mimo-dráma 3 felvonásban. Wolf-Metternich előfővel a főszerepben, előadják a bécsi Deutsches Volkstheater és Karlstheater művészei. Scott kapitány délsarki expedíciója 2 részben. (Scott kapitány helyszíni felvételei). Helyárak: Erkel-páholy 2 K, Páholy 1.50 K, I. hely 1 K, II-ik 80 f, III-ik 60 f. Előadások kezdete hétköznap d. u. 8 órakor, vasár- és ünnepnap délután 3/4 órakor.

TROCADERO

Telefon 15-70
VII. KIRÁLY-UTCZA 77. Pénztárnyitás 5-8-ig
NEMZETKÖZI KABARET.

As áprilisi teljese új remek műsor!

Hilda Reiman József Schaffer Lafayette
előadó művésznő. előadó művész. előképek.
Hans Edelweiss tíroll énekesnő. **Eise Giess** szubrette.

!!! Die unmoralische Wohnung !!!

Schwand in 1 Akt von Ablender Engel. Tóth Marcsa cabaret énekesnő. The 3 Hardins zenejelet. Hilda Ernau táncművésznő. 12-1-ig 14 tánc attrakció fellépés szabad bemenet mellett. 1-5-ig keringőverseny pécsi Hegedűs Gyula vezényletével. Jegyelővétel Zlper és Königné Andrassy-ut 4. Kezdeté fél 9 órakor.

FOLIES CAPRICE

Téli helyisége: Révay-utca 18. szám.
Igazgató: Keleti Henrik. Főrendező: Rott Sándor.
Telefon: 14-22. Előadás kezdete 7/8 órakor.

11 órakor! Ma Ujdonság!

„Gezähmte Bestien“
Bohózat 1 felvonásban. Írták: Trebitsch Sándor.

Est megelőzől 9/4 órakor:

„Modern Massage“

Jegyek elővételben kaphatók: Folies Caprice Révay-utca 18. d. u. 9-1-ig és d. u. 3-6-ig. Hirsch nagyteremben Andrassy-ut 19. és Soproni nagyteremben Rákóczi-ut 1. 12 óra után az 1-5-ös emeleti „Casino de Parisban“ teljesen új műsor a világ legelső tánc-attrakciónak fellépésével.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Eva boszorkány.
Dráma 3 felvonásban. Írták: Herczeg Ferencz.

Személyek:
Eva hercegnő Váradi A.
A gróf Ivánli
A deák Oity
Orsola néni Rákosi Sz.
Anzelmus Rozsahegyi
A kamarás Horváth
A kapitány Mihályfi
Ulrik ur Somlay
Enzio Garaszeghi
A morva Sugar
A bosnyák Barlos
Inasli Mészáros
Toronyör Bónis
Tanácsos ur Horváth

Kezdeté 7/8 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

Csútri.

Vígjáték 3 felvonásban. Írták: Pierre Veber és de Gorsae Henri. Fordította: Heltai Jenő.

Személyek:
Dalannoy Maurice Hegedűs
Vergnaud Ditrői
Alica Tanay
Simoneau Szerényi
Sernin Pierre Kórmendi
Piebanos Vendrey
Colette Varsányi
Agala Haraszthy
Valler Nancy Mészáros
Suberville k. a. Komisszy

Kezdeté 7/8 órakor.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

Leányvásár.

Operette 3 felvonásban. Írták: Martos Ferencz és Bródy Miksa. Zenéjét szerzte: Jacobi Victor.

Személyek:
Harrison Boross
Harrison Erdei B.
Lucy, leánya Harmath I.
Rottenberg gróf Latabár
Fritz, fia Rátka
Mirles Tom Király
Korcsmáros Kovacs
Hajóskapitány Krasznal
Bessl, szobaleány Fedák S.
Sam, pincser Dévényi

Kezdeté 7/8 órakor.

BUDAPESTI SZÍNHÁZ

A szökött katona.

Eredeti népszínmű dalokkal, 3 szakaszban. Írták: Szilgetyi Ede. zenéjét szerzte Szerdahelyi J.

Kezdeté 7/8 órakor.

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. sz. Waldmann Imre igazg.

Ma és minden este:

LUIS HARDT

„Egy gentleman álma.“

Nyáray Antal

mint vendég.

Brothers Manings

akiket ő felsége Edvárd király kitüntetett.

Seppi Mauermeier

a nagy hírnévű müncheni kómikus és további

15 attrakció!!

Az előadás kezdete 8 órakor.

Legközelebbi délutáni előadások Husvétvasárnap és Husvéthétfőn, április 7. és 8.

Jegyelővétel az összes előadásokhoz a nappali pénztárnál d. e. 10-1 és d. u. 3-6-ig

ROYAL-CABARET

A Royal-Orfeum épületében

(VII. Erzsébet-körút 31. sz.)

Minden éjjel 12 órakor legelsőrendű cabaret előadás. 48 teljesen új szenzációs ének- és tánc attrakció, 10-ből 6 bravúros. Poldi Fürst, Anais Lespars, Elly Fürstentimml, Sorelle D'Alimé, King Bailey and Girls, Váradi Margit, Milla Camarotti, Emmy Schmitzer, Latty Lemyrt, Cecile Jevuille, Les Perez Grimaldi, Konrády Steh, Ilka de Viola, Grete Bolling, Lilly Herzog, Nelly Tobé, Marta Montera, Die 4 Donauweiberln, Romani trio, Ellen Putti, Sisters Lewis, Szabó Margit, Arany Sári, Bertsi Horner, Bogner Böske, Sisters Deak, Mizzie Bigonie, Szondy Angela, Elly Bach, Hegyi Irén, Sisters Meiser, Antalffy Laura, Hansi Tichy, Kelemen Böske, Fodor Vilma, Réti Sándor, Elek Andor, Erdélyi Ferike. Belépődíj 1 óráig 1 kor. 1 óra után nincs belépődíj. Bal mobilé. Keringő verseny. Kukó Vince és zenekara hajnalig muzsikál.

HUSVÉTI KIALLÍTÁS KERTESZ TÓDORNAL

Husvétii tojások.

Tojástöltelkek. Meglepetési tárgyak. Eredeti és tréfás locsolók. Nyulacska bonbonierek. Finom illatszerek. Husvétii cikkek. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kertész Tódor
Bpest, Kristóftér

BUDAPEST
KRISTÓFTÉR

Siófok fürdő

a Balaton mellett!!
Elsőrendű női- és gyermekfürdő.

Budapestről 2 1/4 órányira a déli vasút mentén. Hírneves bársonyfinom fürdőtalajáról és idegedző hullámvörösről. Modern kényelem a fürdőtelepi szállókban és elsőrendű ellátás kívánságára diétetikusan is. Gyermekeknek külön erősítő ellátás. Remek park, színház, zene, sport. Prospektust kívánságra küld a fürdőigazgatóság. Telefon 1. Telefon 1.

CIRKUSZ-BEKETOW

Városliget. Telefon 107-46.

1912. április hó 6-án szombaton este 8/8 órakor Nagy megnyitási díszelőadás. Budapestben még nem látott szenzációs új műsorral. Jegyek már előre válthatók, előváltási díj nélkül egész nap: A cirkusznál pénztárnál a városligetben. A Hirsch-féle nagyteremben, Andrassy-ut 19. Az Újság olvasótermében, Erzsébet-körút 9. Az Est kiadóhivatalában Erzsébet-körút 20. és Váci-körút 14. A Világ kiadóhivatalában Andrassy-ut 24. Dr. Pataki dohánytözsde Andrassy-ut 38. és Szántó térsze Kecskeméti-utca 14. szám.

Közvetlen keleti behozatal.

Valódi Perzsa és Smyrna szőnyegek

nagy választékban kaphatók, budapesti lakóknak árfel- részletfizetésre is. emelés nélkül

SZŐNYEG-UDVAR BUDAPEST, KIRÁLY-U. 32. (az udvarban.)

ABBAZIA.

BRISTOL-SZÁLLODA

ELSŐRANGU HÁZ.

MÉRSÉKELT ÁRAK.

CSILLAG BELA

SZÁLLODÁS.

Magyar Lányok.

Képes hetilap fiatal lányok számára.

Szerkeszti: TUTSEK ANNA.

Minden száma kedves és kellemes, szórakoztató olvasmány. Közleményeinek nagyrésze a háztartás, a kézimunka, a női foglalatosságok körébe vág, választékos szépirodalmi részét pedig jeles írók írják. Igazán fiatal lányok képes lapja, melynek minden sora nekik íródik.

Előzetési ára negyedévre 3 korona. Az új évfolyam április elsején kezdődik.

Kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrassy-ut 10.

DARANYI LEGUJABB MODELLE

Számoló

ÉS LÁTHATÓ IRÁSU

összeadó gépei

nem szorulnak reklámra. Díjmentes bemutató az ország bármely helyén. Telefon 139-54. DARANYI MIKSA Első Magyar Számoló- és Összeadó gépek Kereskedelmi Vállalat, a Szállítmányozási és Iparbank részvénytársaság áruosztálya Budapest, VI., Váci-körút 37.

SZÉN, KOKSZ nagyban és kicsinyben

SALAMON JAKAB és T^a cégénél Budapest,

TELEFONSZÁMOK: V., Erzsébet-tér 5. szám. TELEFONSZÁMOK: 23-96, 75-97, 73-98, 73-99. 23-96, 75-97, 73-98, 73-99

SZÍNHÁZAK.

Kedd, 1912. április 2-án.

ÚJ SZINPAD.

A Mari.

Irtá: Hajermann. Fordította: Bressányi Ernő.

A gyűrűben.

Személyek:
Kurt: Garas
Lotty: Markovics M.
Betti: Harmos I.
Vilmos: Harsányi
Károli: Saláth E.
Minna: Nagy M.
Mari: Judik E.
Puccerajós: Darvas

Az ár lezajlik.

Személyek:
Kurt: Garas
Lotty: Markovics M.
Betti: Harmos I.
Vilmos: Harsányi
Károli: Nagy M.
Minna: Judik E.
Mari:

Utána:

A bátor Kasszián.

Bábjátka: Irtá: Schützler
Arthur. Fordította: Kannthy F.

Személyek:

Márton: Harsányi
Zsófia: D. Huszár
Kasszián: Pethő
Szófia: Csáka

Kezdeté 8 órákor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

Az Ur Jézus.

Kezdeté 1/2 8 órákor.

APOLLO-PROJEKTOR

Szépirodalom-utca 1-3.
Telefon 52-38

Spanyol tájak (látkép). A golyó (amerikai dráma). Sco kapitány délei: ki utazása (eredeti helyszíni felvétel 2 felvonásban). Az alterazó (humorista). Dezdmona (társadalmi dráma 2 felvonásban). A főszereplő W. Slander, a koppenhágai dán királyi színház tagja. — Az első előadás heteknapokon d. u. 1/2 8 órákor, vasár- és ünneppanokon d. u. 4 órákor kezdődik.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

A Frankfurtiak.

(Die fünf Frankfurter).
Vigjáték 3 felvonásban. Irtá: Rössler Károly, Ford. Molnár F.

Személyek:

Gudujá asszony: T. Forrai R.
Anselm: Vágó
Náthán: Szirmal
Selamon: Sebestyén
Carl: Kertész
Jacob: Pető
Charlotte: Nagy T.
Gustav hercege: Törzs
Christoph ögróf: Dobi
Eve hercegnő: Tóth L.
Agordó herceg: Pártos
A hercegnő: Ceatái J.
Abrenberg gróf: Papp

Kezdeté 1/2 8 órákor

VARSZÍNHÁZ.

Nincs előadás.

ROYAL-ORFEUM.

VII. Erzsébet-körút 31.
Telefon 110-22

Ma este 8 órákor

legelsőrangú színházi- és

variété-előadás.

Paul Bookers „Das Original“ in seinen urdrolligen Soloszenen. — The Haunted Castle világhírű rejtjelmes látványosság. Fred Marion Les 6 Bravouroffs. 4 Orig. Chiffons. Maggie May Les Averinos. — Bernáték kikocsiznak. Kinema szkeccs: Irtá: Heltai Jenő. Sorelle D'Aliné. King Bailey & Girls. Perez Grim-lül Solti Hermin és Virágh Jenő teljes új műsorral. A zeneszerző, új operett és a többi áprilisi új attrakció.

A télikerben Royal-Cabaret Belépődíj 1 óráig 1 korona, 1 óra után nincs belépődíj. Kukó Vincze és zenekara. Bal-mabilé. Keringő verseny. Tánc hajnalig. A legidősebb budapesti hely.

Április 7-én (husvétvasárnap) és 8-án (husvét hétfőn) délután 3/4 órákor mérsékelt helyára nagy családi előadás teljes esti műsorral.

MARGIT GYÓGY-FORRÁS

(Bereg megye)

a gyomor, belek, húgyhólyag, s különösen a légzőszervek hurutos bántalmánál igen jó hatású még akkor is ha vérzések esete forog fenn

Megrendelhető: Édeskúty L.-nél Budapesten és a forrás kezelőszéknél Munkácsen.

ROYAL-ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRÚT 31
110-22; TELEFON: 110-22

Minden este 8 órákor

az utolérhetetlen áprilisi műsor!

Paul Beckers

„Das Original“ in seinen urdrolligen Soloszenen.

The Haunted Castle

világhírű rejtjelmes látványosság.

Les 6 Bravouroffs.

„Bernáték kikocsiznak“ Kinema szkeccs: Irtá: Heltai Jenő.

Fred Marion. Maggie May.

4 Orig. Miftons. King Bailey & Girls.

Les Averinos; Sorelle D'Aliné; Perez-Grim-lül; Solti Hermin, Virágh Jenő

A zeneszerző új operett és a többi szenzációs attrakció!

A télikerben Royal-Cabaret. Belépődíj 1 óráig 1 korona, 1 óra után nincs belépődíj. Kukó Vincze és zenekara hajnalig muzsikál. 46 új, szenzációs ének- és táncattrakció.

Április 7-én (husvét vasárnap) és 8-án (husvét hétfőn) délután 3/4 órákor mérsékelt helyára nagy családi előadás teljes esti műsorral.

Kiváltunk

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket a szakra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA

Budapest, IV., Párisi-u. 5.

(Főpostával szemben)

STEINHARDT MULATO

Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.

Ma és mindennap: 11 órákor: Kezdeté 1/2 8 órákor.

CSINGILINGI.

Bohózat, irták: Glinger és Taussig. Ford. és átdolg. Steinhardt.

9 órákor: 9 órákor:

OLVASSA A KIS UJSÁGOT!

Bohózat.

STEINHARDT és HUNYADI új kuplékkal.

Vasár- és ünneppanokon délután mérsékelt helyára előadás. Kezdeté fél 4 órákor. Efel után a remek télikerben Sárközi Pista zenekara, cabaret és tánc, belépési díj nélkül. Jegyek: d. e. 10-15 és d. u. 3-6-ig a mulatóban és egész nap a Hirsch-féle nagytársaságban és a Hungaria-fürdő pénztáránál kaphatók.

CIMBALMOT

10 koronás részletfizetésre

10 évi jótállás mellett.

az Általánosan elismert legszelebb

dabb kiszolgálásáról híres

Reményi Mihály

cég, a magyar kir. zene-akadémia

házi hangszerkészítője szállít. III

Budapest, Király-utca 58.

Kérjen árjegyzéket és prospektust.

Weinberger és Fodor

az összes

sportcikkek áruháza.

FOOTBALL

cikkekben az ország

legnagyobb raktára.

IV., Hariszbazár 4.

Telefon 113-59.

Minden sportágról külön

árjegyzék ingyen.

TANTÁL-LÁMPA

a legjobb fémszálas izzólámpa!

Rázkódásoknak ellenálló Nagy árammegtakarítás! Olcsó árak.

Viszonteladónak magas engedmények.

MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK villamossági részvénytársaság

Budapest, VI., Teréz-körút 36. Raktár: V., Pozsonyi-ut 5.

Skalon

36-ik Kávéház

Racz László vezényelt királyi teljes zenekarával estenként hangversenyek

Andrássy-ut 12.

OLÁH GÁBOR: KORUNK HÖSE

Verses regény.

Ára 3 korona.

Kiadja a FRANKLIN-TÁRSULAT.

Kapható: Lampel R. könyvkereskedésében (Wodianer F. és fia r.t.) Budapest, VI., Andrássy-ut 21. és minden könyvkereskedésben.

A három legújabb szö: Wrabetz „Excelsior“ étterme

Rákóczi-ut 72., a Népoperaival szemben. Navi ebédhíretek és üfögösos ebéd 2 kor. a Souterrainban. A főváros legszebb étkezője

Április hó	Magy. Kir. Operaház	Nemzeti Színház	Népopera	Vigszínház	Király Színház	Magyar Színház	Új Szinpad	Budapesti Színház	Várszínház	Uránia
3 Szerda	Sevillai borbély Tavasz	A csárnó	Szép Heléna	A kőm	Leányvásár	A rablólovag	A Mari Az ofozsúlovag	Az erdészleány	—	Az Ur Jézus
4 Csütörtök	—	Az ember tragédiája	Páral élet	Jancsi király Innocent	Leányvásár	Az a íbi	A Mari Kárpáti kaland	A netredamei toronyőr	—	Az Ur Jézus
5 Péntek	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6 Szombat	—	—	A dollárkirálynő	Györgyike, drága gyermek	Leányvásár	A frankfurtiak	Tavaszi mámor Kacagni — meghalni	Mayerék	—	—
7 Vasárnap	Délután: A nyugatleánya Este	Rang és mód Éva boszorkány	Szép Heléna	A kőm Innocent	Leányvásár	Sárga liliom	Tavaszi mámor Kacagni — meghalni Irodalom	Bal az udvarnál Mayerék	—	—
8 Hétfő	Délután: Hoffmann meséj Este	A vasgyár.s A csárnó	Cigányserelőm	Györgyike, drága gyermek Csitri	Janos vitéz	A kis lord	A Mari Kacagni — meghalni Irodalom	—	—	—

+ MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR +

BUDAPEST, VII. KERÜLET, RÁKÓCZI-UT 32. SZÁM, A RÓKUS-KÓRHÁZZAL SZEMBEN.

száját érdeklőkben felhívja az összes sérülteket, hogy az összes kulturálmunkában szabadalmazott, különösen páratlan ezélszerűségű kicserélhető nyomlappal ellátott **MULTIFORME** sérvkötőkről prospektust kérjenek. Ezen

Sérvkötő a legmesszebbmenő igényeknek is megfelel **Műláb** a lehető legjobb kivitelben **Műkéz** a legizlésebb kiállításban **Műfüző**

Támogatók, egyenestartók, haskötők, gummiharisnyák stb. mérték szerint jótállás mellett készülnek.

Hygienikus különlegességek! + Képes árjegyzéket kb. 1000 ábrával, ingyen, bérmentve és diszkrétan küldünk.

FÉRFIAK NEMI BAJAIT

hugyszervi bajokat, syphillist, önfertőzésből származott idegbajokat, különösen pedig a **férfigyengeség** (impotencia) **makaos alakjait**, melyek már más kezeléssel dacoltak, meglepő eredménnyel gyógyítja racionálisan kombinált módszerével számos évi gazdag tapasztalatai alapján

Dr. FABINYI

szpecialista, v. kórházi orvos (a nemi betegek osztályán)

Biztos siker folytán a honorárium utólag is fizethető. Levelekre díjtalan válasz. — Kívánatra gyógyszerek.

Rendelés: 9-3, este 5-7-ig.

Budapest, Rákóczi-út 8/a.

(Lépcsőházi bejárat.)

ÉLŐESZKÖZÖK

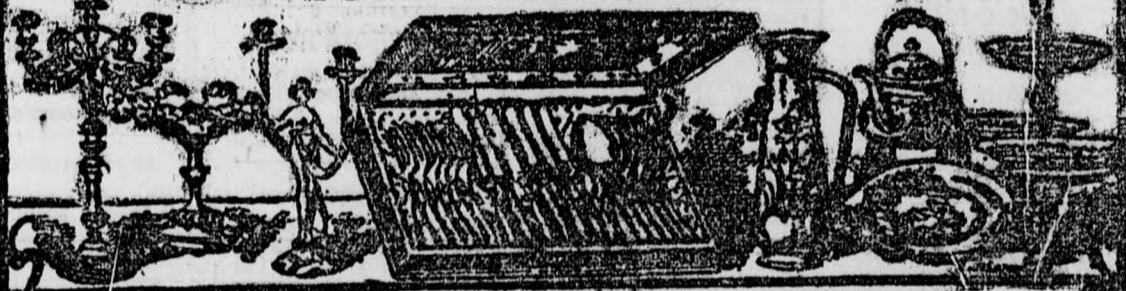
EZÜSTBŐL ÉS ALPACCA EZÜSTBŐL

DISZTÁRGYAK. ALKALMI AJÁNDÉKOK

A LEGELŐNYÖSEBBEN

POLGÁR KÁLMÁN ÉSZTERTELE

BUDAPEST, VII. ERZSÉBET-KÖRUT 29. SZ.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDÍTOK. ÁRULYOK 2000 PÁRAZSAL BÉRMENTVE KÜLDÖM.

AZ ÉN UJSÁGOM

előfizetési ára:

Negyedévre 2,50, félévre 5.-, egész évre 10.- kor.

Singer és Wolfner, Andrassy-ut 10. szám.

Budapesti Aruminta Vásárok

VII. Tavaszi vásárára

jelentkezettek közül a következőket emeljük ki:

1912. évi április 18-ától 23-áig a „Fővárosi Vigadó“-ban.

Üveg, porcellán, majolika és kő-agyagipar:

Feleki üvegyár

Fischer Emil
porcellán- és majolika disz-
cedények, IV. Szervita-tér.

Fischer és Társa
Flesch és Fischer
Glaser Lipót
Hirschler és Török
Királyhágói szab. világító-
testek gyára
Kismányai fedőlecerépgyár
Kört Hermann
Köszénbánya és téglagyár
társ. Pesten
László Andor
Laufer Ferencz és Béla

**Magyar Fém- és Lámpa-
áruipar részv. társaság.**
Irkészletek, osztlárok,
X ker., Kőbánya.

Maluzsinai képerket és
léczgyár
Marosvásárhelyi kályha
és agyagáruipar
Pruzsinszky János és Fiai
Schiffer Armin
Semmler Mór

Stözlé C. Fiai üvegyáruk
r.-t. budapesti raktára,
VI. ker., Király-utca 50.

Steingut u. Majolika Fab-
rik Krawska
Szandrik ezüstáruipar

Üvegyári telepek

ezelőtt Schreiber I. unoka-
öccsei IV. Papnövelde-u. 8.
Ujlaki téglá- és mészegető
részvénytársaság

Ungár és Társa
Veró Sándor
Zsolnai gyárak budapesti
üzletvezetősége

Zucker Henrik
üveg- és lámpagyároskereskedő
VI. Akácfa-u. 32.

**Papir, írószer-
és irodaberen-
dezés:**

Ádám Hermann

**Árpád rajz-
eszközgyár**
IV. MOLNÁR-UTCA 35

Athenaeum R.-T.
Berger és Wirth
Bienenstock Lipót és Fia
Bienenstock Vilmos
Bruckner Samu
Brust Béla
Continental írógép

Dénes Sándor
Edison G. m. b. H.
vezékpáriseltele
V. ker., Zoltán-utca 11.

Dörner és Heimberg
Egri nyomda r.-t.
Eichner Árpád
Első magyar papiripar r.-t.
Felsenfeld Rudolf
Friss Zsigm. és Dr. Doctor
Guidó
Gereben Béla
Hirsch és Társa

Goldzieher Géza
Ocean G-G
! papírkülönlegességei !

Karolyi György
Kovács A. és Társa
Kőrösi Faáruipar
Lőwinger és Lantos
Magyar fénynyomdai r.-t.

Magyar papír- és
vignettagyár

Magyar vegyipar és papir-
neműgyár r.-t.
Molnár-féle nyomdai r.-t.
Müller Testvérek
Oczsák Károly
Péterfalvi papirgyár
Piatnik Nándor és Fia
Redő Lipót
Révay Testvérek r.-t.
Salzer S.
Schott és Donnáth
Silberer Adolf

Szenásy Béla
papírneműgyár
IV. Ferenciek-tere 9. sz.

Vasadi Gyula és Társa

**Diszmű és norin-
bergi ipar:**

Ifj. Andaházy Pálné
Bartsch Gyula utóda Hen-
ger Antal
Becker Agoston
Beitler Sándor
Berger Márkus

Bettelheim Miksa és Társa
nagykereskedők
V. Váci-körút 16. sz.

Bloch Mór
Brand Samuel
Deutsch Márkus
Dobos Elek
Eichhorn N. utóda
Első Magyar hangleme-
gyár r.-t.
Első magyar torontáli sző-
nyeg és butorszővetgyár
Emmerling Adolf
Erzsébet gyermekruha-
gyár r.-t.
Fahn Sándor
Faludi László
Mm. Félix
Gábor F. Vilmos

Goldberger Samuel F.
és fiai r.-t.
V. Arany János-u. 32.

Heisler József
Herz Emma
Hohmann, Maul és Társa
Jerouschek K.
Kellner Pál
Kertész Tódor
König Lajos és Fia
Kraus Károly és József
Kürti Lajos
Lilienthal Jakab
Löffler Pál
Lukács Kálmán

**Magyar tü- és
celluloidgyár**
tü és celluloidárú
- NAGYVÁRAD. -

Marnitz Frigyes
Neuschloss Ödön és Marcel
Pesti és Fejér
Pintér Ignác
Pólti Testvérek
Rajcsányi János
Record Radó
Ritter Testvérek
Schmidt és Klein
Schneider D.
Sinayberger Béla
Smitha J.
Steiner és Hönig
Stern R.
Sternberg Ármán és Testv.
Székely Menyhért
Székelyfővári kir. javító
intézet
Szilágyi Mihály
Szóke G.
Szóts Simon
Tana és vidéke kosárfonó-
házipar

THEK ENDRE
butor-, rongor- és egyéb-
munkák gyára r.-t.
VIII. Üllői-ut 66/B. sz.

Tónay Elemér
Tsuk Miksa
Uhlaczkó Mihály
Ujpesti famunkások ter-
melő szövetsége

**Apró vas és fém-
áruk:**

Általános gázizzófény r.-t.
Csányi és Sóti
Fémáruipar r.-t.
Gál István részleőgyár r.-t.
Hertzka, Halász és Berger
Horváth és Társa
Hunnia hadfelszerelési és
fémiparművek r.-t.

KISSJING RUDOLF ÉS FIA
oszlárgyár
PODMANICZKY-U. 31.

Klein B. és Társa
Korányi Márton
Léber Kálmán
Léchner István
Magyar posta és vasuti
automata r.-t.

Makkay József
aluminium edények
KOLOZSVÁR

Mátrai, Feik és Társa
Miller Márton Fia
Molnár M. és Társa
Molnár Sándor
Nemzeti ellenőrző pénz-
tár r.-t.
Pámer József
Petri Gyula
Pfeiffer M.
Plesch H.
Prohászka János
Schwalb Adolf Fia Vilmos
Schultz Vilmos
Soós Károly
Spindler Adolf
Szontagh Pál

Thurzó és Lédner
Tichy Aladár
Weismann Márkus
Wiesel Adolf

**Vegy- és gyógy-
áruk, illatsze-
rek, higienikus
cikkek:**

A.B.lakás- és ablaktisztító
Dr. Dembitz Mátyas
Dobiaschi J. és Dörner
Testvérek
Erhardt Aladár
Kajári István
Kiss László
Nuszbaum Lajos
Prohászka Nándor Ignác
Stella vegyszeti gyár
Parfumerie Savoly
Schottola Ernő
The Perolin Fabrication
Tőzegipar betéti társaság
Victoria vegyszeti művek
Weszely J. Miklós

Élelmiszerek:

legifj. Andaházy Pálné
Bogyay Andor
Budapesti koresked. r.-t.
Haydó Károly
Heller Pál
Joanovich István
gróf Keglevich Róbert
cognacgyára
Kotányi János
Lénárd és Schlésinger
Moeznik L.
Pálfi Testvérek
Seitz Gusztáv
Szász és Társai

Czipőipar:

Nemes Márkus utóda
Papucsipar r.-t. Szabadka
Palma kacsuk r.-t.
Székely és Társa
Tóth Mihály
Vadász Zsigmond

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrényeket
tűz- és betörésmenteseket ajánl Budapesti Pénzszekrénygyár. Mintaraktár V., Szechenyi-utca 7. Gyár IX., Rákos utca 4. szám. Telefon 116-40. 11261

Férjhez menni óhajt
26 éves kath. árva 180,000 vagyonnal, 38 éves francia k. a. 100,000 vagyonnal, 22 éves esinos török hölgy 100,000 vagyonnal, valamint még sok száz vagyonos övegy és hajadon. Komoly ajánlatoknak, ha vagyontalanok is, díjtalan felvilágosítást ad Schlegler, Berlin 18.

Diszkort kedvelők
Kérjenek árjegyzéket az **Első magyar diszkort iskolától.** — Tulajdonosa: Copony Ede Körmenten. 120 fajta túlevellű fák, lombfák, sorfák, díszeserjék kaphatók. 6168

Tisztviselő-otthon
Pensió Budapest, Szentkirály-utca 22., I. em. Lakás penszióval vagy csak ellátás különösen tisztviselőknél. Teljes penszió 135 kor. Ebből 42 kor. Vacsora 24 kor.

Gyorsírás és gyorsgépirás. A Gyorsíró Gyorsíró Társaság szakantályamat lényegesen megújított modern higiénikus új helyiségekben (Andrássy-ut 12.) tartanak. Legelőször kiképzés gépirás-magyar- és német gyorsírásban. — Gabelsberger-Markovits rendszer. Beiratkozás naponként. Tanítási igen mérsékelt. Díjmentes tantárgyak: magyar-német helyesírás, "Kartétek" amerikai könyvelési és nyilvántartási rendszer, összeadó- és számológépek kezelése. Párhuzamosan esti tanfolyamok is tartunk. Végzett növendégeinket díjtalanul állásba juttatjuk Glogowski és Társa, (Remington) Budapest, VI., Andrássy-ut 12. szám.

Zongorák
180, 260, 500, 700, 2800 K-ig. Pianinok 400, 520, 1000 K-ig részlete is vásárolhatók. Mindenféle javításokat és hangolásokat felvállalok. **Kernács,** Szerecsen-utca 33. 12184

Parlamentari
gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémiai tanárok által oktatott szakantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyama nyilvánosságijoggal. Alapította Markovics Iván 1863-ban. Biztos állás-közvetítés. — Közérvényű egyesületi oklevelek. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Hegedűs Sándor-u. 7., saját épületben; előbb a szemközti Liszt Ferenc-ter 10.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája irógép-egyeketől s más hirdetésüket utánzó újabb tanfolyamoktól független. — Telefon 64-68.

Juniperus
(nemes boroviczka) 4 literes tartályban 11 koronával, 2 éves koronával, 10 drb 20 K, magastörzsi rózsafák 2 éves koronával, csak régi, logiobb fajták, 10 drb 16 K, bokorrózsák, 2 évesek, csak újdonságok, 10 drb 10 K, bokorrózsák, 2 éves, csak régi, logiobb fajták, 10 drb 8 K. Császárszögűk, folyton virító, 10 drb 5-10 K. Szetkülés mindenrovára, csomagolás beleértve, bérmentve, utánvétellel. Kezeskedem biztos fogamzásért, értékét vagy pótlásért, valamint gazdag virágzásért. Képes árjegyzék díjtalanul. Krausz T. kiviteli kertész, Fekete-halom, Brassó mellett.

Sütőde
egy emeletes bérházzal együtt eladó. Legmodernebbül felszerelve, 4 kemence és villanyerőre működő dagasztó-géppel. Napi 700-800 korona forgalommal. Bővebbet Kermény Dezső, VII., Hernádu-utca 54.

Kitűnő fegyverek
öröknek, önvédelemre, vadászatra és szobadisznek. Wernld gyaloglasi fegyver 5 kor., szurony hüvelyvel 1 K Wernld lovassági karabély 16 korona, Kropatschek-karabély, 8 golyóra tölthető, szuronyal 26 K. fegyverszár 1 korona, töltény darabja 10 fill. Katonai puskaműves által kipróbált jó fegyverek. **Tiller Mór és Társa** udv. szállítóknál, Budapest, Váci-utca 35. Fegyver árjegyzék kivanatra díjmentesen.

Sas
szálloda, IV., Sarkantyus-utca 12. Szobák mindenkor jutányosan kaphatók.

Feltalálók
Utmutatója szabadalmazáshoz értékesítéshez nélkülözhetetlen. Díjtalanul küldi **Áron és Molnár** szabadalmi és értékesítési osztálya Budapest, József-körút 9. földszint.

200,000 drb. dísz- és sorfa

különös szép vadgesztenye, gömbakác, gömbkőrös, tölgy, krisztustövös, juhar stb., valamint különféle szomorúfa; ára dronként 60 fillértől feljebb. 1 millió gyümölcsfa minden kelendő minőségben és legbecsebb fajokban 100 drb magastörzsi alna minőség szerint 25 koronától feljebb 100 drb dísz- és sorfa, valamint 100 drb díszbokorból álló gyűjtemény 10-15 fajtán K 70.-, 50-50 drbból álló kor. 40.-. Legjobb sövényesemle: akác és gladiolus 1-4 éves 1000 drb minőség szerint 12-70 korona Fajbaromfi és ezek tojásai 20 legértékesebb fajtán, valamint vadász- és díszfácánok és ezek tojásai. Képes főárjegyzéket kivanatra ingyen küld: **Gróf Bathányi Zsigmond** uradalmi intézőse Csendlak, np. Vas-Ferenczlak. 12196

Nemi bajoknál
hngyosfolyás, tripper, kankórák csakis az illetékes Santalcapulák ezeltől **Larletn Capulák**, mint legbiztosabb orvosként mindenki használja. 3 korona beki-déssel ingyen postaköltséggel. Készíti:

Illés Antal
gyógyszerész, Szabadka, és székelyvári törökár:

Hunnia
gyógy-szertár Erzsébet-körút 98. Budapest,

Rózsa, szegfü,
magastörzsrózsafák, csak újdonságok, 2 éves koronával, 10 drb 20 K, magastörzsi rózsafák 2 éves koronával, csak régi, logiobb fajták, 10 drb 16 K, bokorrózsák, 2 évesek, csak újdonságok, 10 drb 10 K, bokorrózsák, 2 éves, csak régi, logiobb fajták, 10 drb 8 K. Császárszögűk, folyton virító, 10 drb 5-10 K. Szetkülés mindenrovára, csomagolás beleértve, bérmentve, utánvétellel. Kezeskedem biztos fogamzásért, értékét vagy pótlásért, valamint gazdag virágzásért. Képes árjegyzék díjtalanul. Krausz T. kiviteli kertész, Fekete-halom, Brassó mellett.

Zongorák,
pianinok átalakítását, hosszú zongorák rövidítését, hangolását, jótállással vállalom. Szerecsen-u. 33. **Kernács.** 12187

Zöld enkorborsót,
spenótot, sóska, kárhoft, új burgonyát, 50 kilót 3 koronáért szállít **Wellisz,** Csongrád 6176

Pianinot
vagy zongorát keresek megvételre. **Forgács,** József-körút 17. 12189

Rózsafák
Tíz darab két éves magas rózsát újdonságok 20 korona. Tíz darab két éves legiobb fajok 16 korona. Tíz darab bokorrózsá 7 korona. — Kezeskedem fogamzásért, virágzásért. Szállítás utánvétellel csomagolással együtt bérmentve bárhová. Kérje díjtalan gyakorlati tanácsadó képes árjegyzékemet. Ifjabb **Wilk** kiviteli kertésze, Fekete-halom 296.

Zálogcédulát,
brilliantot, gyöngyöt, ékszer, aranyat, ezüstöt és régiséget veszek. Alt-Wien porcellánt, régi bronz cseppágyakat, szobrokat és olajfestményeket veszek Kertész ékszerész és régiségkereskedő, Király-utca 85. Telefon 95-45 Meghívásra jövök

Öreg
hamis fogakat, zálogcédulákat bármiről, butorokat és mindenféle tárgyakat vesz **Wischogrod Jakab,** Akácfa-utca 45. I. 5. Levólezőlapra jövök.

Soványág
Az egyedüli eredménytől kísért háziaszer a dr. **William Hartly** tanár amerikai erőtáp-pára. Soványak tartós, megtelt testidomokat nyernek — **Hölgyek** remek kebit. Hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jótállást. Versenyesség, gyengeség, időesség ellen és gyomor-bajok soknak nélkülözhetetlen tápszere. Kintüetve: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Készítő levelek minden ország-ból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár **Balázs Mór E.** Budapest, VII., Isván-ut 11. II/I. Telefon 156-80.

VÉD JEGY
Dió-kivonat
az ősz hajnak festésére.
Régóta kipróbált tökéletesen ártalmatlan a diónak zöld héjából készített hajfestőszer mely a korán őszült hajnak 15 perc alatt eredeti szőke, barna, fekete vagy gesztenyés-zöld színét visszadja. 1 palack dió-kivonat K 6 és 3, 1 skatula 6 próbapalackkal 7.50, díjtól, ajrestorer K 6 és 3, diókenőcs vagy dióolaj K 4 és 2, diópép a szakal festéshez K 2, dió dupla kivonat K 6 és 4 káli-erme, glicerin-szappan legnömobb toalettszappanok 4 1 kor. Rendelhető a feltalálónál:
MACZUSKI A.
Wien, III/2. Erdbergerlände 2.
Raktárak Budapestben:
Török J. gyógyszer. Király-u. 12.
Vértessé S. illatszere, Kristófer s. Neruda N. drogueria, Kossuth Lajos-u. 7. Brúder Radanovits Baross-utca 1. Thallmayer & Seitz drogueria, Zrínyi-utca 3. Kochmeister Fr. m. drogueria, Hold-utca s. sz., Molnár és Moser drogueria, Koronaherzeg-utca 11. szám

Gyümölcsfa
diszfa és rózsárgyűzők-kel ingyen szolgál **Weber** falkolája, Békásmegyei ren. (Budapest mellett).

Singer varrógépek
Kerekpárok, gramofonok, hanglemezek legelőször kaphatók

Haban József
Budapest, Almássy-ter 14. javításokat olcsón készit. Képes árjegyzéket ingyen küld.

Soha nem létezett
rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butor- darabokat részletfizetésre.

Modern lakberendezési vállalat
Budapest, IV. kor., Gerlóczy-utca 7. sz. **Díszes butor-album 1 kor.**

BUTOR
30% megtakarítás!
Régi Butorszalon
Budapest, Ferenczy-utca 3 telemelet. Vétel és eladása használt és új polgári, urasági lakberendezéseknél, mahagoni és palisander butorok, uriszobák, angol börgarnitúrák és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillárok. Telefon 82-13. 28598

Házárverés.
Pestszentlőrincen, Üllői-ut 17. szám alatt fekvő **Mikes Károlyné**-féle urilakás és melléköbületekből álló ingatlan **I. 6. Április 5-én délelőtt 11 órakor** magánál az eladni szándékoló háznál önkéntes árverésen el fog adatni. Felvilágosítást addig is **Farkas Pál** zárgondnok ad. Bánatpénzt 1000 korona.

Mérlegképes
könyvelő esti foglalkozást keres. Szíves ajánlatokat **"S. B." V.** Sziget-utca 4-6., II. 25. alá kérék.

Parti-árakat
szövet- és fehérnemű-árakban, bármily nagy mennyiséget, helyben és vidéken veszek készpénzért. Ajánlatokat e lap kiadóhivatalába **"Parti-árkereskedő"** címmel küldök.

Kitűnő
házikoszt kapható intelligens családnál. Esetleg házonkívül is. V., Sziget-utca 4-6. II. 25.

Csillárok
részöl és galvanizált, gáz- és villanyhasználatra a legújabb eljárás szerint gyártva, legjutányosabb árón szállit **Schulz-csillárgyár** Rózsa-utca 109. Podmaniczky-utca mellett. Telefon 108-07.

Zálogcédulákat
veszek. Elzálogosított brilliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem.

Singer Jakob
ékszerkereskedő **BUDAPEST,** Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán.

Ajtók, Ablakok
vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. Telefon: 82-80. Alapítottatott 1886-ban

Készpénzért
vagy hitelképes egyr- neknek kedvező feltételek mellett szállitok teljes lakberendezéseket vagy egyes darabokat és biztosíthatom, hogy ilyen **olcsón** sehol nem kap modern háló, ebédli, uri és szalon szobákat stb. Győződjön meg, tekintse meg senfől raktárakat, itt jutányosan **vehet** a leggyorsabbtól a legdíszesebb kivitellig minden fajta **BUTORT** **Nagy Imre** lakberendezési vállalkozó cég **BUDAPEST,** Váci-körút 9. szám (Bejárt Szerecsen-utca 1., I. em.) Árjegyzék ingyen. Album 1 K.

"GENTLEMAN"
fekete szelvény-atlász alapra gyönyörűen nyomott monogram barnulv betűvel 11 cm. nagy darabja 80 fillér.

"NOBLESSE"
gyanacsak fenti kivitelben 7 cm. nagy darabja 50 fillér. Az öszög és 10 fillér port utalványozása után bérmentve küldi

Bérczi D. Sándor
köznyomka nagyiparos Budapest, VI., Dessewly-utca 5.

LEFKOVITS A.
Saját gyártmányú fürdőka- dak 14 kor.-tól feljebb tölthető kádak 60 kor.-tól feljebb. Elvál- talok mindenféle kúszivattyúk és házi vízvezeték-berendezése- ket legelőször árón.

LEFKOVICS ADOLF
Budapest, VII., Wessselényi-u. 51/E. Telefon 113-46. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Szász királyiág
Technikum
Mittweida.
Igazgató: A. Holz, tanár. Magasabb technikai tanítótét elektro- és gépészmérnökök, technikusok és művezetők ki- képzésére. Gazdagon felszerelt elektrotechn. és gépépítési laboratóriumok. Gyári tan- uló műhelyek. 3610 hallgató a 36. iskolai évben. Program stb. díjtalanul a titkárság által.

Magyar harzi kanári- tenyésztő Debreceben.

Ki a madár dalát meg tudja érteni és annak énekét föl tudja becsulni, kanári tenyészőm keresse az fel és tiszteljen meg- eugem rendel- ményeivel. Minden, mit egy madár előadni képes, legyen az lágy, mély hang, avagy csendő éreos. Ami csak madárban kiválóan jó, tenyészőmben mindez feltalálható. A rendelt madarat előtől elküldöm, tudásáról elöb magam meggyőződom és ha hibás hangra, vagy rosszul énekel, nem létezik nálam, hogy én azt küldjem el. A tisztelt rendelő nyugodt lehet tehát, hogya nálam rendel, tudom nem szenved kárt. A lakás legkedvesebb díszje a szépen éneklő kanári madár. Kanári madarakért eddig sok pénzrt adunk a külföldnek. Ma már nincs szükség erre, mert a szakszert vezetés alatt álló **Agoston magyar harzi kanári-tenyésztő telep** Debreceben Gerő-utca 9. sz. gyönyörűen felvázolt, nagy- fajta kanári madarakat szállit darabonként 14, 16, 20 és 24 koronáért. Tenyészésre alkalmas remek szép nőstények darabját 4 koronáért. A szállítás a legnagyobb hidegben is gondosan csomagolva, szavatosság mel- lett történik. Árjegyzék és apo- lísi utasítás ingyen. Számos elismerő- és köszönőirat birtokában. A legnagyobb tenyészőtelep és székül- dént intézet.

"OLLA"
bizonyíthatóan a legjobb higiénikus **gummi-** különlegesség, 3 évi jótállás. Mindezt kapható. Árjegyzék ingyen. **"OLLA"** gummi- gyárból Wien II/817 Praterstrasse 57.